757

श्रीः

चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्

(द्वितीयो भागः)

சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணம்

பாகம் II

S.16953

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்
சரசுவதி மகால் நூலகம்
மற்றும் ஆய்வு மையம்,
தஞ்சாவூர்.

S16953
R031F03

தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் வெளியீட்டு எண் : 533

श्रीः

चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्

(द्वितीयो भागः)

சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணம்

(இரண்டாம் பகுதி)

பதிப்பாசிரியர்:
நியாய சிரோமணி, வேதாந்த ஆசார்ய,
நாலாயிரதிவ்யபிரபந்தவித்வான்,

முனைவர் ஆ. வீரராகவன், M.A., B.L.I.S., Phd.,

சம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்
சரசுவதி மகால் நூலகம்

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

சரசுவதி மகால் நூலகம்
மற்றும் ஆய்வு மையம்

தஞ்சாவூர்.

2010 விலை : ரூ. 100-00

நூற்பதிப்பு விளக்கக் குறிப்பு

நூற்பெயர்	:	சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம்
பதிப்பாசிரியர்	:	முனைவர் ஆ. வீரராகவன், M.A., .B. L.I.S., Ph.D.,
வெளியிடுபவர்	:	இயக்குநர், சரசுவதி மகால் நூலகம்
வெளியீட்டு எண்	:	533
மொழி	:	சம்ஸ்கிருதம் - தமிழ்
பதிப்பு	:	முதற் பதிப்பு
வெளியீட்டு நாள்	:	2010
தாள்	:	TNPL 18.6 kgs.
நூல் அளவு	:	21 x 14 c.m.
பக்கங்கள்	·	112
படிகள்	:	250
எழுத்து	:	16 & 12
அச்சிட்டோர்	:	சரசுவதி மகால் நூலக அச்சகம்
புத்தகக்கட்டு	:	மெலிந்த அட்டை
பொருள்	:	ஆகமம்
விலை	:	ரூ. 100-00

வெளியீட்டாளர் முகவுரை

தரணி போற்றும் தஞ்சை சரசுவதி மகால் நூலகத்தில் பாதுகாக்கப்பெறுகின்ற சுவடிகளுள் அரிய சுவடிகளை தேர்ந்தெடுத்து பதிப்பிக்கும் பணியினையும், இந்நூலகம் தொன்றுதொட்டுச் செய்து வருகின்றது. இலக்கணம், சிற்பம், மந்திர சாஸ்த்ரம் போன்ற பல்வேறு வகைச் சுவடிகளையும் இந்நூலகம் பெற்றுள்ளது. அவ்வரிசையில் வைணவாகமங்களுள் ஸ்ரீ பாஞ்சராத்திர ஆகமத்தைச் சார்ந்த சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் இந்நூலக வடமொழித்துறையில் பதிவாகியுள்ளது.

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்தின் முதற்பகுதி ஏற்கனவே வெளியிடப்பட்டுள்ளது. இவ்விரண்டாம் பகுதி திருக்குடநீரில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் பூஜைமுறை, சதுர்விம்சதி மூர்த்தியின் தோத்திரங்கள், சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளைக் கொண்ட தூண்கள், திருவரங்கன் கோபுரம், சந்திர புஷ்கரிணிக்கரை ஆகியவற்றில் காணப்படும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் போன்ற பல செய்திகளைத் தாங்கியதாய் தற்போது வெளியிடப்படுகின்றது.

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் பாகம் - 2 என்னும் பெயரில் வெளியிடப் படுகின்ற இந்நூலின் பதிப்புப் பணியை தஞ்சை சரசுவதி மகால் நூலகத்தின் வடமொழி பண்டிதர் முனைவர் ஆ. வீரராகவன் அவர்கள் சிறப்பாகச் செய்துள்ளார். பதிப்பாசிரியருக்கு எனது பாராட்டுகள்.

இந்நூல் வெளிவர நிதியுதவி நல்கிய நடுவண் அரசுக்கும், மாவட்ட ஆட்சித் தலைவரின் நேர்முக உதவியாளர் (பொது) மற்றும் இந்நூலக நிருவாக அலுவலர் (பொறுப்பு) திரு. பெ. சந்திரசேகரன் அவர்களுக்கும், இந்நூலக பாதுகாப்பாளர் மற்றும் நூலகர் நிலை I, முனைவர் ப. பெருமாள் அவர்களுக்கும், இந்நூல் கணினி அச்சில் வெளிவர கணினிப் பிரிவில் பணியாற்றியவர்களுக்கும் எனது பாராட்டுதல்களைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

இந்நூல் இலக்கிய ஆர்வலர்களுக்கும் ஆன்மீக வல்லுநர்களுக்கும் சிறப்பக் கலைஞர்களுக்கும், மாணாக்கர்களுக்கும் பெருமளவில் பயனளிக்கும்.

தஞ்சாவூர்
24 -8-2010

ம. சு. சண்முகம், இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர்
மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

முன்னுரை

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் என்ற இருபத்துநான்கு மூர்த்திகளின் இலக்கணம் வைணவாகமங்களான* பாஞ்சராத்திரம், வைகானஸம் போன்றவற்றில் இடம் பெறுகின்றது. சதுர்விம்சதிமூர்த்திகளைக் குறித்த தோத்திரங்களும் சில காணக்கிடைக்கின்றன. இந்நூலின் முதற்பகுதியில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் ஓவியங்கள் அளிக்கப்பெற்றுள்ளன. ஆயினும் ஓவியங்கள் தரும் நாயகிகளின் விளக்கம் முதற்பகுதியை வெளியிடும்போது சரியாக அறியமுடியவில்லை. பிரதிமா ஸம்ப்ரோக்ஷணத்தின் சமயம் செய்யப்படுகின்ற பஞ்சவிம்சதி கலச பூஜையில் நடுத்திசை உள்பட ஐந்து திசைகளில் 5 x 5 = 25 கலசங்களை நிறுவி கேசவாதி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளையும், நடுவில் நாராயணனையும் நிறம், ஆடை, தேவியருடன் ஆவாகனம் செய்யும் முறை கூறப்பட்டுள்ளது.

அந்த சுவடி நூல் தரும் செய்திகளில் மூர்த்தி லக்ஷணம் மட்டும் பாஞ்சராத்திர கருட சம்ஹிதை அடிப்படையிலும், மற்றவை தந்திரசார பாஞ்சராத்திர ஆகமத்தைச் சார்ந்தும் அமையப்பெற்றுள்ளது.

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் முதற்பகுதியில் கொடுக்கப்பட்டுள்ள ஓவியங்களின் முழுமையான விளக்கம்

---

* वैखानसं पाञ्चरात्रं प्रतिष्ठासारमेव च ।
विज्ञानललितं चेति चत्वारो वैष्णवागमाः ॥
श्रीतत्वनिधिः - S. 2540, P. No. 353, T.M.S.S.M. L. Thanjavur.

இந்த இரண்டாம் பகுதி பதிப்பினால் நிறைவு பெற்றதாகின்றது. அன்வாதானவிதியில் கேசவாதி பன்னிருவர் வளர்பிறைக்கான மூர்த்திகளாகவும், ஸங்கர்ஷணாதி துவாதசமூர்த்திகள் தேய்பிறைக்கான மூர்த்திகளாகவும் கூறப்படுகின்றனர்.[1] வாசுதேவ பத்மநாப நாராயண ஜனார்த்தனர்களுக்கு நிறங்களிலும் ஆயுதங்களிலும் பேதமுண்டு. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் அனைவரும் பீதாம்பரதாரிகள். திண்டோளுடன் ஸ்ரீவத்ஸம், கௌஸ்துபம், வனமாலை ஆகிய அணிகலன்கள் இவர்களுக்கு உண்டு. போகத்திற்குரிய (நாம் வணங்கி மகிழ்வதற்குரிய) மூர்த்தியாய் இவர்களை நிறுவுவோமானால் தேவியருடன் அமைக்கலாம். மோக்ஷத்தை விரும்புபவன் தேவியரின்றி பிரதிஷ்டை செய்விக்க வேண்டும். நின்ற இருந்த கிடந்த கோலங்களிலும் ஊர்தியிலும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளை நிறுவலாம் என்ற செய்தியினை ஸ்ரீபாஞ்சராத்திர ஆகமத்தைச் சேர்ந்த பாத்மசம்ஹிதை தெரிவிக்கின்றது.[2] இருந்த கோலத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் ஒன்றான விஷ்ணுமூர்த்தியை இந்நூலின் 55ம் பக்கத்தில் காணலாம். அந்த விஷ்ணுமூர்த்தி நவகிரஹங்களுள் ஒன்றான புதனுக்கு அதிதேவதை என்பது குறிப்பிடத்தக்கது.[3] இவ்வாறு சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் வழிபாடு கலசத்திலும், வையூஹிக வேள்வியிலும், நவகிரஹ வழிபாட்டிலும் இடம்பெறுவதாக அறியமுடிகின்றது.

இந்த "சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளை நிறுவுபவர்கள் ஆயுள் விருத்தியையும் நோயற்ற வாழ்வையும், இப்பிறவியில் பெறற்கரிய பேறுகளையும், மறுமைப்பயனான மோக்ஷத்தையும் அடையப்பெறுவர்" என பாத்மசம்ஹிதை தெரிவிக்கின்றது.[4]

---

1. Mss. No. 7305 (a) / D. 27830, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.
2. चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम् First Part P. No. 1-3.
3. Text (IInd Part P. No. 55 & 56
4. चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम् First Part P. No. 1-3.

மேலும், திருவரங்கத்திலுள்ள சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் கருடசம்ஹிதையின் அடிப்படையில் அமைக்கப் பெற்றுள்ளன. பாத்ம சம்ஹிதை கூறும் சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்தில் வாமனன், ஸ்ரீதரன், இருடீகேசன், பத்மநாபன், தாமோதரன், அநிருத்தன், அதோக்ஷஜன், ந்ருஸிம்மன் ஆகியோர் சிறிது மாறுபட்டு விளங்குகின்றனர். ஹரி மூர்த்திக்கு கமலாசனம் கூறப்பட்டுள்ளது. விஷ்வக்ஸேன சம்ஹிதையில் கூறப்பட்டுள்ள நாராயண மூர்த்தி லக்ஷணம் கருட பாத்ம சம்ஹிதையைக் காட்டில் வேறுபட்டு விளங்குகிறது.[1]

கருட சம்ஹிதையில் உள்ள அநிருத்த மூர்த்தி லக்ஷணம் மேல் இரு கைகளின் ஆயுதங்கள் ஹயசீர்ஷ சம்ஹிதையின் அடிப்படையிலும், கீழ் இரு கைகளின் ஆயுதங்கள் பாத்ம சம்ஹிதை கூறும் லக்ஷணத்திற்கு ஒப்பாகவும் அமையப் பெற்றுள்ளன.[2] இனி இந்நூல் கூறும் செய்திகளைச் சிறிது பார்ப்போம்.

நூற் சார்ந்த செய்திகள்

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் என்ற இந்த இரண்டாம் பகுதியில் நூலின் பெயருக்கேற்ப 24 மூர்த்திகளின் ஆவாகனம் உள்ளடங்கிய பஞ்சவிம்சதி கலச ஸ்தாபன பூசை முறை, சதுர்விம்சதி தோத்திரங்கள், துவாதசாக்ஷரக மந்திரம், தோத்திரம், சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் கொண்ட தூண்களின் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள், திருவரங்கம், நான்முகன் கோபுரம் மற்றும் சந்திர புஷ்கரணிக்கரை சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் (நிழற்படங்களுடன் கூடிய) விளக்கம்[3] ஆகியன காணக்கிடைக்கின்றன.

---

1. चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम् First Part P. No. 7.

2. चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम् First Part P. No. 21.

3. Text (IInd Part P. No. 62 - 85)

பதிப்பிற்குதவிய சுவடி

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் எனும் இந்த இரண்டாம் பகுதி, பதிப்பிற்கு அடிப்படையான காகிதச்சுவடி பிரதிமா ஸம்ப்ரோக்ஷண விதி என்ற நூலிலிருந்து எடுத்துக்கொள்ளப் பட்டுள்ளது. அஃது தேவநாகரி எழுத்தில் எழுதப்பெற்றதாய் தஞ்சை சரசுவதி மகால் சம்ஸ்க்ருதத் துறையில் MSS. No. 7305 (B) / D. No. 28108 என்ற எண்ணில் பதிவாகியுள்ளது.

பதிப்பு முறை

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் என்னும் இந்த இரண்டாம் பகுதி மொத்தம் 17 வகை தலைப்புகளை அடிப்படையாகக் கொண்டது. அந்த 17 வகைத் தலைப்பிலான செய்திகள் யாவும் வடமொழி மூலத்துடன் தமிழ் எழுத்துப் பெயர்ப்புச் செய்து தமிழில் பொழிப்புரையும் முன்னுரை, பொருளடக்கங் களும் அமைய பதிப்புப்பணி மேற்கொள்ளப் பட்டிருக்கிறது.

பயன்கள்

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் என்ற நூலின் இரண்டாம் பகுதி ஆன்மீகம், ஆகமம், சிற்பம் போன்ற துறை சார்ந்த வல்லுநர்களுக்கும், சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளைப் பற்றி ஆராய்ச்சி செய்வோருக்கும், பெரிதும் பயன் தரும்.

நன்றியுரை

சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் என்ற நூலின் இரண்டாம் பகுதியினைப் பதிப்பிக்க ஆணை வழங்கிய மாவட்ட ஆட்சித் தலைவர் மற்றும் சரசுவதி மகால் நூலக இயக்குனருமான உயர்திரு ம.சு. சண்முகம் இ. ஆ. ப. அவர்களுக்கும்,

இந்நூலக முன்னாள் நிருவாக அலுவலர் மற்றும் வெளியீட்டு மேலாளர் (பொறுப்பு) திரு. சாமி சிவஞானம் அவர்களுக்கும், தற்போதைய மாவட்ட ஆட்சித் தலைவரின் நேர்முக உதவியாளர் (பொது) மற்றும் இந்நூலக நிருவாக அலுவலர் பொறுப்பு வகிக்கும் திரு. பெ. சந்திரசேகரன் அவர்களுக்கும் எனது நன்றிகளைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன். இந்நூல் ஒளி அச்சுக்கோப்பு வழியில் செம்மையாகவும், அழகாகவும் அச்சிடப்பட்டுள்ளது.

இப்பணியினைச்சிறப்பாகச்செய்தளித்த நூலக கணினி பிரிவினருக்கும் மற்றும் இதற்குத் துணைநின்ற ஏனையோருக்கும் எனது உளங்கனிந்த நன்றிகளைத் தெரிவித்து மகிழ்கிறேன்.

தஞ்சாவூர்
1-8-2010

முனைவர் **ஆ. வீரராகவன்,**
சம்ஸ்க்ருதப்பண்டிதர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்,
தஞ்சாவூர்.

வேண்டுகோள்

கருணையுள்ளங்கொண்ட நம் முன்னோர்கள் அரிய பெரிய இலக்கியங்களையும், பிறவற்றையும் பனை ஓலைகளில் எழுதிச் சுவடிகளாக நமக்குத் தந்தனர். அவை பல்வேறு இடங்களில் முடங்கி உள்ளன. சுவடிகள் பழுதடைவதற்குமுன் சரசுவதி மகாலுக்கு அன்பளிப்பாகக் கொடுத்துதவினால், அவை மக்களுக்குப் பயன்படும்.

மகாலுக்குக் கொடுப்பதன் மூலம், சுவடி தந்தவர்களும், சுவடி எழுதியோரும் அழியாப் புகழை, பெருமைசால் சரசுவதி மகால் உள்ளளவும் பெறுவர். அவை பதிப்பாகி வருமாயின் சுவடி தந்தார் பெயர் இடம்பெறுவதோடு, அப்பதிப்பில் ஐந்து பிரதிகளும் பெறுவர்.

எனவே, நாம் பெற்ற பேறு பெறுக இவ்வையகம் என்ற எண்ணமுடைய நற்பண்பாளர்கள் தம்மிடமுள்ள சுவடிகளைச் சரசுவதி மகாலுக்குத் தந்துதவ வேண்டுகிறேன்.

மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர்
மற்றும் இயக்குநர்
சரசுவதி மகால் நூலகம்
மற்றும் ஆய்வு மையம்
தஞ்சாவூர்.

பொருளடக்கம்

	P. No.
1. पञ्चविंशति कलशेषु (चतुर्विंशति) देवतावाहनक्रमः	1-19
2. केशवादि चतुर्विंशति नामस्तोत्रम्	20-25
3. चतुर्विंशतिमूर्तिभेदस्तोत्रम्	25-28
4. अभिलषितार्थचिन्तामणौ चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्	29-30
5. रूपमण्डने चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्	31-33
6. अग्निपुराणे-द्वादशाक्षरकचतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्	34-38
7. भागवते द्वादशाक्षरमन्त्रः	38-41
8. वृद्धहारीतस्मृतौ चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्	41-51
9. **Chaturvimsati Pillars**	51-52
10. **Chaturvimsati Murtis**	52-56
11. கோடிலிங்கத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்	56-57

	P. No.
12. சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் ஒப்புமைப்பட்டியல்	57-58
13. वैखानससर्वाङ्गन्यासे चतुर्विंशतिमूर्तयः	59
14. பழைய சீவரம், நார்த்தமலை 24 மூர்த்திகள்	59-61
15. திருவரங்கத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்	62-85
16. अग्निपुराणे दशावतारलक्षणम्	85-94
16.(a) अग्निपुराणे दशावतारलक्षणम्	94-96
17. मन्त्रशास्त्रे - पञ्चायुतस्तोत्रम्	96-99

श्रीः

चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्

(द्वितीयो भागः)

ஸ்ரீ:

சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணம்

(இரண்டாம் பகுதி)

சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணத்தின் இரண்டாம் பகுதியாகிற இந்நூலில் ஸ்ரீபாஞ்சராத்ர ஆகமத்தைச் சார்ந்த ஸ்ரீகபிஞ்ஜல சம்ஹிதை கூறும் பஞ்சவிம்சதி (25) கலச தேவதைகளின் பூசை முறை விவரிக்கப்பட்டுள்ளது. கபிஞ்சல சம்ஹிதை சரசுவதி மகால் நூலகத்தில் காகித கையெழுத்துப் பிரதியாய்க் காணக்கிடைக்கிறது. அந்த காகிதப் பிரதியில் நாராயணனை மையமாகக்கொண்டு கேசவன் முதலான இருபத்துநான்கு மூர்த்திகளை 'சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம்' கூறிய முறைப்படி தியானம், ஆவாஹனம் போன்றவற்றைச் செய்து வணங்கக் கூறப்பட்டுள்ளது.

கலசஸ்தாபன (வைக்கும்) முறை

இருபத்தைந்து கலசங்களை முதலில் எடுத்துக்கொண்டு அவற்றுள் ஐந்தினை நடுப்பகுதியிலும், எஞ்சிய கலசங்களை முறையே கிழக்கு, தெற்கு, மேற்கு, வடக்கு ஆகிய நாற்றிசைப் பகுதிகளில் ஐந்தைந்தாக (5x5=25) வைக்கவேண்டும். ஐந்து பகுதிகளில் வைக்கும் 5 கலசங்களை (1) நடு, (2) கிழக்கு, (3) தெற்கு, (4) மேற்கு, (5) வடக்கு என்ற திசைகளின் வழி அமைக்க வேண்டும்.

पञ्चविंशतिकलशेषु देवतावाहनक्रमः

இருபத்தைந்து கலசங்களில் தேவதாவாஹனமுறை

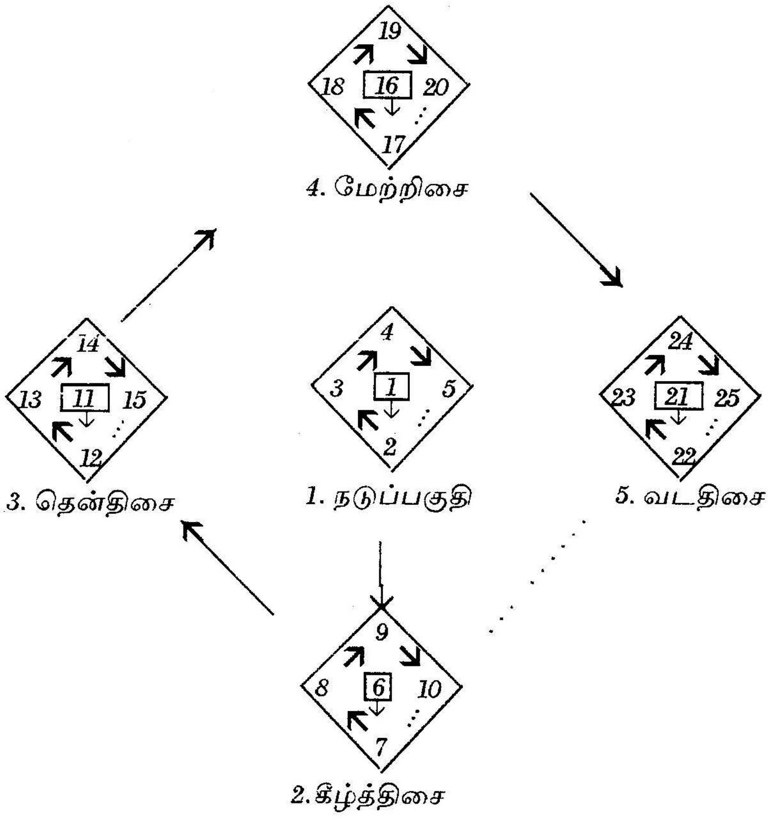

கலச தேவதாமூர்த்திகள்

இருபத்தைந்து கலசங்களை முறைப்படி அமைத்த பின்பு-

1. நாராயணன், கேசவன், நாராயணன், மாதவன், கோவிந்தன்
6. விஷ்ணு, மதுசூதனன், திரிவிக்கிரமன், வாமனன், சிரீதரன்,
11. இருடீகேசன், பற்பநாபன், தாமோதரன், ஸங்கர்ஷணன், வாசுதேவன்

16. பிரத்யும்னன், அநிருத்தன், புருஷோத்தமன், அதோக்ஷஜன், நரசிம்மன்,

21. அச்யுதன், ஜனார்தனன், உபேந்திரன், ஹரி, கிருஷ்ணன்,

ஆகியோர் அக்கலசங்களில் ஆவாஹிக்கப்பெறும் (குடிகொள்ளுமாறு நினைக்கப்பெறும்) ஐயைந்து கலச தேவதாமூர்த்திகள் ஆவர்.

ஆவாஹன முறை

தந்திரஸாரத்தில் பாஞ்சராத்திர ஆகமத்தைச் சார்ந்த கபிஞ்சல ஸம்ஹிதையைப் பின்பற்றி கலச ஸ்தாபனம் செய்து, பீடபூசையை முடித்தபின் ஸ்தாபிக்கப்பெற்ற இருபத்தைந்து கலசங்களில் தேவதைகளை ஆவாஹிக்கும் (அதிலே குடிகொள்ளுமாறு நினைத்துச் செய்யும்) முறை சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

ஐந்தைந்தாக நிறுவியுள்ள ஒவ்வொரு தொகுதியிலும் நடு, கிழக்கு, தெற்கு, மேற்கு, வடக்கு என்ற வழியில் குறிப்பிட்டுள்ள சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளை ஆயுதங்கள், நிறம், வஸ்திரம், அணிகலன் ஆகியவற்றோடு நாயகியாரையும் சேர்த்து ஆவாஹனம் செய்தல் வேண்டும்.

சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணத்தின் குறிக்கோளினை அடியொற்றிச் செல்லும் நூலின் போக்கினைச் சற்று கவனிப்போம்.

श्रीः

तन्त्रसारे श्रीपाञ्चरात्रकपिञ्जलसंहितोक्तमार्गेण पीठपूजानन्तरं -
- पञ्चविंशतिकलशेषु देवतावाहनम्*।

தந்த்ரஸாரே ஸ்ரீபாஞ்சராத்ரகபிஞ்ஜல ஸம்ஹிதோக்த மார்கேண பீடபூஜாநந்தரம் -
பஞ்சவிம்சதிகலசேஷு தேவதாவாஹனம்

1. मध्यमपञ्चके - मध्ये-

पद्मयुतदक्षिणोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, चक्रयुत वामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षिणाधःकराय, मेघश्यामवर्णाय, पीताम्बरधराय, मणिमयाभरण-युताय, लक्ष्मीसमेताय, नारायणाय नमः नारायणं आवाहयामि ।

1. மத்யமபஞ்சகே - மத்யே -

பத்மயுத தக்ஷிணோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுத வாமாத: கராய சங்கயுத தக்ஷிணாத:கராய, மேகச்யாமவர்ணாய, பீதாம்பரதராய, மணிமயாபரணயுதாய, லக்ஷ்மீ ஸமேதாய, நாராயணாய நம:, நாராயணம் ஆவாஹயாமி.

*பொருள்: **1. நாராயணன்***

நடுப்பகுதியில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் நடுக்கலசத்தில் தாமரை கதைகளைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், ஆழி சங்கங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், மேகம் போன்று கறுமை வண்ணங்கொண்டு மஞ்சள் பட்டாடை தரித்தும் மணிகளாலான அணிகலன் அணிந்தும், லக்ஷ்மியுடன் இலங்குகின்றவரான நாராயணனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

---

* MSS. 7305, Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

2. (तत्) पूर्वे-

शङ्खयुतदक्षिणोच्चकराय, चक्रयुतवामोच्चकराय, गदायुत वामाधःकराय, पद्मयुतदक्षिणाधःकराय, स्वर्णवर्णाय, शुक्लाम्बरधराय, मुक्ताभरण-भूषिताय, श्रीसहिताय केशवाय नमः केशवं आवाहयामि ।

2. (தத்) பூர்வே -

சங்க்கயுத தக்ஷிணோச்சகராய, சக்ரயுதவாமோச்சகராய, கதாயுதவாமாத:கராய, பத்மயுததக்ஷிணாத:கராய, ஸ்வர்ணவர்ணாய, சுக்லாம்பரதராய, முக்தாபரண-பூஷிதாய, ஸ்ரீ ஸஹிதாய கேசவாய நம:, கேசவம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.)2. **கேசவன்**

நாராயணன் ஆவாஹனம் செய்த நடுப்பகுதி நடுக்கலசத்திற்கு கீழ்த்திசைக் கலசத்தில் சங்கு சக்கரங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், தண்டு தாமரைகளைத் தன் இடது வலது கீழ்கரங்களில் பெற்றும் பொன் நிறங்கொண்டும், வெண்பட்டாடை உடுத்தியும், முத்தாலான அணிகலன்களை அணிந்தும் ஸ்ரீயுடன் இலங்குகின்றவரான கேசவனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

3. दक्षिणे-

पद्मयुतदक्षिणोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षिणाधःकराय, मेघश्यामवर्णाय, पीताम्बरधराय, मणिमयाभरणयुताय, लक्ष्मीसमेताय नारायणाय नमः नारायणमावाहयामि ।

3. தக்ஷிணே -

பத்மயுத தக்ஷிணோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுதவாமாத: கராய, சங்க்கயுத தக்ஷிணாத:கராய, மேகச்யாமவர்ணாய, பீதாம்பரதராய, மணிமயாபரண-யுதாய, லக்ஷ்மீஸமேதாய நாராயணாய நம:, நாராயணம் ஆவாஹயாமி.

*(பொ.) **3. நாராயணன்***

*கேசவனை ஆவாஹனம் செய்த நடுப்பகுதி கீழ்திசைக் கலசத்திற்குத் தென்திசைக் கலசத்தில் *தாமரை கதைகளை தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், ஆழி சங்கங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், மேகம் போன்று கறுமை வண்ணங்கொண்டு மஞ்சள் பட்டாடை தரித்தும் மணிகளாலான அணிகலன் அணிந்தும், லக்ஷ்மியுடன் இலங்குகின்றவரான நாராயணனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.*

4. पश्चिमे-

चक्रयुतदक्षिणोच्चकराय, शङ्खयुत वामोच्चकतराय, पद्मयुतवामाधः-कराय, गदायुतदक्षिणाधःकराय, उत्पलवर्णाय, चित्रमाल्याम्बरधराय, पुण्डरीकनिभेक्षणाय, कमलासहिताय माधवाय नमः माधवमावाहयामि ।

4. பஸ்ச்சிமே-

சக்ராயுததக்ஷிணோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமோச்சகராய, பத்மயுத வாமாத:கராய, கதாயுத தக்ஷிணாத:கராய, உத்பலவர்ணாய, சித்ரமால்யாம்பரதராய, புண்டரீக நிபேக்ஷணாய, கமலாஸஹிதாய மாதவாய நம: மாதவமாவாஹயாமி.

*(பொ.) **4. மாதவன்***

நடுப்பகுதியில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் மேற்றிசைக் கலசத்தில் ஆழி சங்குகளை வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், தாமரை கதைகளை தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், அல்லி மலரின் வண்ணம் கொண்டு விசித்திரமாலை உடைய பட்டாடை தரித்தும், தாமரைப்போன்ற கண்களைக்கொண்டும், கமலையுடன் இலங்குகின்றவரான மாதவனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

5. उत्तरे-

गदायुतदक्षिणोच्चकराय, पद्मयुतवामोच्चकराय, शङ्खयुतवामाधः-कराय, चक्रयुतदक्षाधःकराय, तप्तकाञ्चनभूषिताय*, रक्तारविन्द-नयनाय, पद्मासहिताय गोविन्दाय नमः, गोविन्दमावाहयामि ।

5. உத்தரே-

கதாயுத தக்ஷிணோச்சகராய, பத்மயுத வாமோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமாத:கராய, சக்ரயுததக்ஷாத:கராய, தப்தகாஞ்சன பூஷிதாய, ரக்தாரவிந்த நயனாய, பத்மாஸஹிதாய கோவிந்தாய நம:, கோவிந்த மாவாஹயாமி.

(பொ.) **5. கோவிந்தன்**

நடுப்பகுதியில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் வடதிசைக் கலசத்தில் தண்டு தாமரைகளைத்தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், சங்குசக்கரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், சுட்ட இரும்பினைப் போல் செந்நிறமாய் விளங்குபவரும், செந்தாமரைக் கண்களைப் பெற்றவரும், பத்மையுடன் இலங்குகின்றவரான கோவிந்தனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

6. पूर्वपञ्चके - मध्ये -

पद्मयुतदक्षोच्चकराय, शङ्खयुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, गदायुतदक्षिणाधःकराय, श्वेतवर्णाय, हेमाम्बरधराय, स्रग्विणे, केयूराङ्गदभूषिताय, पद्मिनीसहिताय विष्णवे नमः विष्णुमावाहयामि ।

பூர்வபஞ்சகே-மத்யே-

பத்மயுத தக்ஷோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமோச்சகராய, சக்ரயுதவாமாத:கராய, கதாயுத தக்ஷிணாத: கராய, ச்வேத வர்ணாய, ஹேமாம்பரதராய, ஸ்ரக்விணே, கேயூராங்கத-பூஷிதாய, பத்மினீ ஸஹிதாய விஷ்ணவே நம: விஷ்ணும் ஆவாஹயாமி.

---

* शशिवर्णाय-केशवादिचतुर्विंशतिस्तोत्रम् - T.M.S.S.M. Library, Thanjavur. Book No. S. 3067.

(பொ.) **6. விஷ்ணு**

கீழ்த்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் நடுக்கலசத்தில் தாமரை சங்குகளைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் கொண்டும், சக்ரம் கதைகளைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், வெண்மை நிறத்தினையும் பெற்று, பொன்னிறப் பட்டாடை தரித்தும், மாலையைத் தரித்தும், கேயூரம் என்ற அணிகலனை அணிந்தும், பத்மினியுடன் இலங்குகின்றவரான விஷ்ணுவை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கிறேன்.

7. तत्पूर्वे –

शङ्खयुतदक्षोच्चकराय, पद्मयुतवामोच्चकराय, गदायुतवामाधःकराय, चक्रयुतदक्षाधःकराय, शोणवर्णाय, कमलाश्रयाय, पद्मालया (चित्रे कमलालया)युताय,* मधुसूदनाय नमः, मधुसूदनं आवाहयामि ।

7. தத்பூர்வே –

சங்கயுத தக்ஷோச்சகராய, பத்மயுத வாமோச்சகராய, கதாயுதவாமாத:கராய, சக்ரயுததக்ஷாத:கராய, சோணவர்ணாய, கமலாச்ரயாய, பத்மாலயா (சித்ரே கமலாலயா)யுதாய, மதுசூதனாய நம:, மதுசூதனம் ஆவாஹயாமி.*

(பொ.) **7. மதுசூதனன்**

கீழ்த்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் கீழ்த்திசைக் கலசத்தில் சங்கு தாமரைகளை வலது, இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், கதை சக்ரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் கொண்டும், சிவந்த நிறத்தினைப் பெற்றும், கமலாலயாவுடன் இலங்குகின்றவருமான மதுசூதனனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

8. दक्षिणे –

गदायुतदक्षोच्चकराय, चक्रयुतवामोच्चकराय, शङ्खयुतवामाधःकराय, पद्मयुतदक्षाधःकराय, रक्तवर्णाय, किरीटहारकेयूरकुण्डलविराजिताय, रमासहिताय, त्रिविक्रमाय नमः, त्रिविक्रमं आवाहयामि

---

* See First vol. P. No. 11

8. தக்ஷிணே -

கதாயுதக்ஷோச்சகராய, சக்ரயுதவாமோச்சகராய, சங்க்கயுத-வாமாத:கராய, பத்மயுததக்ஷாத:கராய, ரக்தவர்ணாய, கிரீடஹாரகேயூரகுண்டலவிராஜிதாய, ரமாஸஹிதாய த்ரிவிக்ரமாய நம: த்ரிவிக்ரமம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **8. திரிவிக்ரமன்**

கீழ்த்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் தென்திசைக் கலசத்தில் கதை சக்கரங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், சங்கம் பத்மங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும், ரக்தவர்ணங்கொண்டு கிரீடஹார கேயூரகுண்டலங்களை அணிந்தும், ரமையுடன் இலங்குகின்றவருமான திரிவிக்கிரமனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

9. पश्चिमे -

चक्रयुतदक्षोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, पद्मयुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षाधःकराय, कुन्दवर्णाय, पुण्डरीकायतेक्षणाय, वृषाकपासहिताय, वामनाय नमः वामनमावाहयामि ।

9. பஸ்சிமே -

சக்ரயுததக்ஷோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, பத்மயுதவாமாத: கராய, சங்க்கயுத தக்ஷாத: கராய, குந்தவர்ணாய, புண்டரீகாயதேக்ஷணாய, வ்ருஷாகபா ஸஹிதாய, வாமனாய நம: வாமனம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **9. வாமனன்**

கீழ்த்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் மேற்றிசைக் கலசத்தில் சக்ரம் கதைகளை மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், தாமரை சங்கங்களை இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் கொண்டும் மல்லிகை நிறத்தினையும், அரவிந்தம் போன்று நீண்ட கண்களைப் பெற்றும், விருஷாகபையுடன் வாமனனை வணங்கி வாமனனை ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

10. उत्तरे -

चक्रयुतदक्षोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, शङ्खयुतवामाधःकराय, पद्मयुतदक्षाधःकराय, पुण्डरीकवर्णाय, रक्तारविन्दनयनाय, मुक्तादाम विभूषिताय, धन्यासहिताय श्रीधराय नमः श्रीधरमावाहयामि ।

10. உத்தரே -

சக்ரயுததக்ஷோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமாத: கராய, பத்மயுத தக்ஷாத:கராய, புண்டரீகவர்ணாய, ரக்தாரவிந்தநயனாய, முக்தாதாமவிபூஷிதாய, தன்யா ஸஹிதாய ஸ்ரீதராய நம: ஸ்ரீதரமாவாஹயாமி.

*(பொ.) 10. **ஸ்ரீதரன்***

கீழ்த்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் வடதிசைக் கலசத்தில் சக்கரம் கதைகளை மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், சங்கம் பத்மங்களை இடது வலது கீழிரு கரங்களில் கொண்டும், தாமரை வர்ணத்தினையும், செந்தாமரைக் கண்களையும், முத்துவடம் அணிந்து தன்யையுடன் இலங்குகின்றவரான ஸ்ரீதரனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

11. दक्षिणपञ्चके - मध्ये -

चक्रयुतदक्षोच्चकराय, पद्मयुतवामोच्चकराय, शङ्खयुतवामाधःकराय, गदायुतदक्षाधःकराय, विद्युद्वर्णाय, पुण्डरीकावतंसकाय, बुद्धिसहिताय, हृषीकेशाय नमः, हृषीकेशमावाहयामि ।

11. தக்ஷிணபஞ்சகே - மத்யே -

சக்ரயுததக்ஷோச்சகராய, பத்மயுதவாமோச்சகராய, சங்க்கயுதவாமாத: கராய, கதாயுததக்ஷாத: கராய, வித்யுத்வர்ணாய, புண்டரீகாவதம்ஸகாய, புத்திஸஹிதாய, ஹ்ருஷீகேசாய நம:, ஹ்ருஷீகேசம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 11. இருடீகேசன்

தென்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் நடுக்கலசத்தில் சக்ரம் பத்மங்களை வலது இடது மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், சங்கம் கதைகளைக் கீழிரு கரங்களில் கொண்டும், மின்னலைப் போன்ற நிறத்தினைப் பெற்றும், தாமரை மலருடன் புத்தியோடும் விளங்குகின்றவரான இருடீகேசனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

12. पूर्वे -

पद्मयुतदक्षोच्चकराय, चक्रयुतवामोच्चकराय, गदायुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षाधःकराय, इन्द्रनीलनिभाय, पीताम्बरधराय, चित्रमाल्यानुलेपनाय, यज्ञासहिताय श्रीपद्मनाभाय नमः पद्मनाभमावाहयामि ।

12. பூர்வே -

பத்மயுததக்ஷோச்சகராய, சக்ரயுதவாமோச்சகராய, கதாயுதவாமாத:கராய, சங்க்கயுததக்ஷாத:கராய, இந்த்ரநீலநிபாய, பீதாம்பரதராய, சித்ரமால்யானு-லேபநாய, யக்ஞாஸஹிதாய ஸ்ரீபத்மநாபாய நம: பத்மநாபம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 12. பத்மநாபன்

தென்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் கீழ்த்திசைக் கலசத்தில் பத்மம், சக்ரங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், கதை சங்கங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்கரங்களில் கொண்டும், இந்தரநீலம் போல் ஒளிர்பவரும், மஞ்சள் பட்டாடைத் தரித்தும், விசித்திர மாலைகள், விசேஷ கந்தங்கள் பூசப்பெற்றவரும், யக்ஞையுடன் பத்மநாபனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்

13. दक्षिणे -

शङ्खयुतदक्षोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, पद्मयुतदक्षाधःकराय, शाद्वलवर्णाय, पीताम्बरधराय, विशालाक्षाय, नानारत्नविभूषिताय, इन्दिरासहिताय दामोदराय नमः दामोदरमावाहयामि ।

13. தக்ஷிணே -

சங்க்கயுததக்ஷோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுத வாமாத: கராய, பத்மயு தக்ஷாத: கராய, சாத்வலவர்ணாய, பீதாம்பரதராய, விசாலாக்ஷாய, நாநாரத்னவிபூஷிதாய, இந்திராஸஹிதாய தாமோதராய நம: தாமோதரம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 13. தாமோதரன்

தென்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் தென்திசைக் கலசத்தில் சங்கு, கதைகளைத் தன் மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், சக்ரம் பத்மங்களைத் தன் கீழிரு கைகளில் கொண்டும் சேறு வண்ணத்துடன் மஞ்சள் பட்டாடை, அகன்றகண்கள், பல்வகை ரத்தின அணிகலன்கள் ஆகியவற்றைப் பெற்றும் இந்திரையுடன் தாமோதரனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

14. पश्चिमे -

शङ्खयुतदक्षोच्चकराय, पद्मयुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, गदायुतदक्षाधःकराय, सितवर्णाय, हिरण्यासहिताय श्रीसङ्कर्षणाय नमः सङ्कर्षणं आवाहयामि ।

14. பஸ்சிமே -

சங்க்கயுததக்ஷோச்சகராய, பத்மயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுத வாமாத: கராய, கதாயுத தக்ஷாத: கராய, ஸிதவர்ணாய, ஹிரண்யாஸஹிதாய ஸ்ரீஸங்கர்ஷணாய நம: ஸங்கர்ஷணம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 14. **ஸங்கர்ஷணன்**

தென்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் மேற்றிசைக் கலசத்தில் சங்கபத்மங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும் சக்ர கதைகளைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் கொண்டும், வெண்மை வண்ணம் பெற்று, ஹிரண்யையுடன் இலங்குபவரான ஸங்கர்ஷணனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

15. उत्तरे -

शङ्खयुतदक्षोच्चराय, चक्रयुतवामोच्चरकराय, पद्मयुतवामाधःकराय, गदायुतदक्षाधःकराय, सितवर्णाय, हरिणीसहिताय, वासुदेवाय नमः, वासुदेवमावाहामि ।

15. உத்தரே -

சங்க்கயுதததக்ஷோச்சகராய, சக்ரயுதவாமோச்சகராய, பத்மயுத வாமத:கராய, கதாயுததக்ஷாத:கராய, ஸிதவர்ணாய, ஹரிணீஸஹிதாய, வாஸுதேவாய நம:, வாஸுதேவம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 15. **வாசுதேவன்**

தென்திசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் வடதிசைக் கலசத்தில் சங்கம், சக்கரங்களைத்தன், வலது, இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், பத்மம் கதைகளைத் தன் இடது, வலது கீழ்க்கரங்களில் பெற்றும் வெண்மை நிறங்கொண்டும், ஹறிணியுடன் இலங்குபவரான வாசுதேவனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கிறேன்.

16. पश्चिमपञ्चके - मध्ये -

शङ्खयुतदक्षोच्चराय, गदायुतवामोच्चकराय, पद्मयुतवामाधःकराय, चक्रयुत दक्षाधःकराय, कनकवर्णाय, सत्या सहिताय, प्रद्युम्नाय नमः, प्रद्युम्नमावाहयामि ।

16. பஸ்சிமபஞ்சகே-மத்யே-

சங்க்கயுத தக்ஷோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, பத்மயுதவாமாத:கராய, சக்ரயுததக்ஷாத:கராய, கனக வர்ணாய, ஸத்யாஸஹிதாய பிரத்யும்னாய நம: பிரத்யும்னம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **16. பிரத்யும்னன்**

மேற்றிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில், நடுக்கலசத்தில் சங்ககதைகளைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், பத்மம் சக்ரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியும், பொன்னிறங்கொண்டும், ஸத்யையுடன் இலங்குபவரான பிரத்யும்னனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கிறேன்.

17. पूर्वे -

गदायुतदक्षोच्चकराय, शङ्खयुतवामोच्चकराय, पद्मयुतवामाधःकराय चक्रयुतदक्षाधःकराय, नीलवर्णाय, नित्या सहिताय, अनिरुद्धाय नमः अनिरुद्धमावाहयामि ।

17. பூர்வே -

கதாயுத தக்ஷோச்சகராய, சங்க்கயுதவாமோச்சகராய, பத்மயுதவாமாத:கராய, சக்ரயுததக்ஷாத:கராய, நீலவர்ணாய, நித்யாஸஹிதாய அநிருத்தாய நம: அநிருத்தம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **17. அநிருத்தன்**

மேற்றிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் கீழ்த்திசைக் கலசத்தில் கதைசங்கங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், தாமரை, சக்கரங்களைத்தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியவரும், நீலவர்ணம் கொண்டு நித்யையுடன் இலங்குபவரான அநிருத்தரை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

18. दक्षिणे -

पद्मयुतदक्षोच्चकराय, शङ्खयुतवामोच्चकराय, गदायुतवामाधःकराय, चक्रयुतदक्षाधःकराय, धवलवर्णाय आनन्दिनी सहिताय श्रीपुरुषोत्तमाय नमः पुरुषोत्तम आवाहयामि

18. தக்ஷிணே -

பத்மயுததக்ஷோச்சகராய, சங்கயுதவாமோச்சகராய, கதாயுத வாமாத:கராய, சக்ரயுததக்ஷாத: கராய, தவளவர்ணாய, ஆனந்தினீஸஹிதாய புருஷோத்தமாய நம: புருஷோத்தமம் ஆவாஹயாமி.

*(பொ.) **18. புருஷோத்தமன்***

மேற்றிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் தென்திசைக் கலசத்தில் பத்மம் சங்கங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், கதை சக்கரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியவரும், வெண்மை வர்ணங்கொண்டும் ஆனந்தினீயுடன் இலங்குபவரான புருஷோத்தமரை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

19. पश्चिमे -

गदायुतदक्षोच्चकराय,शङ्खयुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, पद्मयुतदक्षाधःकराय, नीलवर्णाय आज्ञासहिताय श्रीअधोक्षजाय नमः अधोक्षजं आवाहयामि ।

19. பஸ்சிமே -

கதாயுததக்ஷோச்சகராய, சங்க்கயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுதவாமாத:கராய, பத்மயுததக்ஷாத:கராய, நீலவர்ணாய, ஆக்ஞாஸஹிதாய அதோக்ஷஜாய நம: அதோக்ஷஜம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 19. **அதோக்ஷஜன்**

மேற்றிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் மேற்றிசைக் கலசத்தில் கதை சங்கங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், சக்ரம் பத்மங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் கொண்டும், நீலவர்ணம் பெற்று ஆக்ஞையுடன் இலங்குபவரான அதோக்ஷஜரை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

20. उत्तरे -

पद्मयुतदक्षोच्चकराय, गदायुतवामोच्चकराय, शङ्खयुतवामाधःकराय, चक्रयुतदक्षाधःकराय, श्वेतवर्णाय, सुखासहिताय नारसिंहाय नमः नारसिंह आवाहयामि ।

20. உத்தரே -

பத்மயுததக்ஷோச்சகராய, கதாயுதவாமோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமாத: கராய, சக்ரயுததக்ஷாத:கராய, ச்வேதவர்ணாய, சுகாஸஹிதாய நாரஸிம்ஹாய நம: நாரஸிம்ஹம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 20. **நாரசிம்மன்**

மேற்றிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் வடதிசைக் கலசத்தில் பத்மம் கதைகளைத் தன் மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், சங்கம் சக்கரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியும், வெண்மை நிறம் கொண்டும், சுகையுடன் இலங்குபவரான நரசிம்மரை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

21. उत्तरपञ्चके मध्ये -

पद्मयुतदक्षोच्चकराय, चक्रयुतवामोच्चकराय, शङ्खयुत वामाधःकराय, गदायुतदक्षाधःकराय, कनकवर्णाय, सुगन्धासहिताय अच्युताय नमः अच्युतमावाहयामि ।

21. உத்தரபஞ்சகே மத்யே -

பத்மயுத தக்ஷோச்சகராய, சக்ரயுத வாமோச்சகராய, சங்க்கயுத வாமாத:கராய, கதாயுத தக்ஷாத: கராய, கனகவர்ணாய, சுகந்தா ஸஹிதாய அச்யுதாய நம: அச்யுதம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **21. அச்யுதன்**

வடதிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் நடுக் கலசத்தில் பத்மம் சக்ரங்களைத் தன் மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், சங்கம் கதைகளைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியும், பொன் நிறம் கொண்டும், சுகந்தையுடன் இலங்குபவரான அச்யுதனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

22. पूर्वे-

चक्रयुतदक्षोच्चकराय, शङ्खयुतवामोच्चकराय, गदायुत वामाधःकराय पद्मयुतदक्षाधःकराय, रक्तवर्णाय, सुन्दरी सहिताय जनार्दनाय नमः जनार्दनमावाहयामि

22. பூர்வே -

சக்ரயுதக்ஷோச்சகராய, சங்க்கயுதவாமோச்சகராய, கதாயுத வாமாத:கராய, பத்மயுத தக்ஷாத: கராய, ரக்தவர்ணாய, சுந்தரீஸஹிதாய ஜனார்தனாய நம: ஜனார்தனம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) **22. ஜனார்தனன்**

வடதிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் கீழ்த்திசைக் கலசத்தில் சக்ரம், சங்கங்களைத் தன் மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், கதை, பத்மங்களைத் தன் இடது வலது கீழிரு கரங்களில் தாங்கியும், ரக்தவண்ணங்கொண்டும், சுந்தரியுடன் இலங்குபவரான ஜனார்தனனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

23. दक्षिणे -

गदायुतदक्षोच्चकराय, चक्रयुतवामोच्चकराय, पद्मयुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षाधःकराय, नीलवर्णाय, विद्यासहिताय श्रीउपेन्द्राय नमः उपेन्द्रमावाहयामि ।

23. தக்ஷிணே -

கதாயுதக்ஷோச்சகராய, சக்ரயுதவாமோச்சகராய, பத்மயுத வாமத:கராய, சங்க்கயுத தக்ஷாத:கராய, நீலவர்ணாய, வித்யாஸஹிதாய, ஸ்ரீஉபேந்தராய நம: உபேந்த்ரம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 23. உபேந்திரன்

வடதிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் தென்திசைக் கலசத்தில் கதை சக்கரங்களைத் தன் மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், பத்ம சங்கங்களைத் தன் இடது வலது கீழிரு கரங்களில் தாங்கியும் நீலநிறங்கொண்டும், வித்யையுடன் இலங்குபவரான உபேந்திரனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

24. पश्चिमे -

चक्रयुतदक्षोच्चकराय, पद्मयुत वामोच्चकराय, गदायुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षाधःकराय, कनकवर्णाय सुशीला सहिताय हरये नमः हरिं आवाहयामि ।

24. பஶ்சிமே -

சக்ரயுததக்ஷோச்சகராய, பத்மயுதவாமோச்சகராய, கதாயுத வாமாத:கராய, சங்க்கயுததக்ஷாத: கராய, கனகவர்ணாய, ஸுசிலா ஸஹிதாய ஹரயே நம: ஹரிம் ஆவாஹயாமி.

(பொ.) 24. ஹரி

வடதிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் மேற்றிசைக் கலசத்தில் சக்கரம் பத்மங்களைத் தன் வலது இடது மேற்கரங்களில் பெற்றும், கதை சங்கங்களைத் தன் இடது வலது கீழிருகரங்களில் தாங்கியும், கனகநிறங்கொண்டும், சுசீலையுடன் இலங்குபவரான ஹரியை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

25. उत्तरे -

गदायुतदक्षोच्चकराय, पद्मयुतवामोच्चकराय, चक्रयुतवामाधःकराय, शङ्खयुतदक्षाधःकराय, कृष्णवर्णाय, दक्षिणासहिताय श्रीकृष्णाय नमः, श्रीकृष्णमावहयामि ।

25. உத்தரே -

கதாயுததக்ஷோச்சகராய, பத்மயுதவாமோச்சகராய, சக்ரயுத வாமாத:கராய, சங்க்கயுததக்ஷாத:கராய, க்ருஷ்ண-வர்ணாய, தக்ஷிணா ஸஹிதாய, ஸ்ரீக்ருஷ்ணாய நம:, ஸ்ரீக்ருஷ்ணமாவாஹயாமி.

(பொ.) ***25. கிருஷ்ணன்***

வடதிசையில் அமைக்கப்பெற்ற ஐந்து கலசங்களில் வட திசைக் கலசத்தில் கதை பத்மங்களைத் தன் வலது இடது மேலிரு கரங்களில் பெற்றும், பத்மம் சக்ரங்களைத் தன் இடது வலது கீழ்க்கரங்களில் தாங்கியும், கறுமை நிறங்கொண்டும், தக்ஷிணையுடன் கிருஷ்ணனை வணங்கி ஆவாஹனம் செய்கின்றேன்.

श्रीकेशवादि चतुर्विंशतिनामस्तोत्रम्*

केशवस्तु सुवर्णाभः संयुतश्च श्रिया सदा ।
शङ्खचक्रगदापद्मधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 1

नारायणः श्यामवर्णः सदा लक्ष्म्यायुतःप्रभुः ।
पद्मगदाशङ्खचक्रधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 2

माधवो ह्युत्पलाभश्च सदा कमलया युतः ।
शङ्खचक्रपद्मगदाधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 3

---

1. Stotramala (R. 1452(a) G.O.M.L. Madras) Sarasvaati Mahal Library, Thanjavur. Book No. S. 3067, P.No. 428 & 429.

गोविन्दः शशिवर्णश्च पद्मया च युतः प्रभुः ।
गदापद्मशङ्खचक्रधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 4

सविष्णुर्गौरवर्णाभो (ह्यब्धिकन्या)युतः प्रभुः ।
पद्मशङ्खचक्रगदाधरो ध्येयः सदा विभुः ॥ 5

मधुसूदनः शोणवर्णः प्रिया तु कमलालया ।
शङ्खपद्मगदाचक्रयुक्तो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 6

त्रिविक्रमोऽग्निसङ्काशो रमया च युतःसदा ।
गदाचक्रशङ्खपद्मधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 7

वामनः स्फटिकाभश्च वृषया प्रियया युतः ।
चक्रगदापद्मशंखधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 8

श्रीधरस्तु हरिद्राभो धन्याख्यप्रियया युतः ।
चक्रगदाशङ्खपद्मधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 9

हृषीकेशः सूर्यवर्णः बुध्याख्यप्रियया युतः ।
चक्रपद्मशङ्खगदाधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 10

पद्मनाभो घनश्यामो प्रियया यज्ञया युतः ।
पद्मचक्रगदाशङ्खधरो ध्येयोऽखिलैस्सदा ॥ 11

दामोदरो हेमवर्णः इन्दिराप्रियया युतः ।
शङ्खगदाचक्रपद्मधरो ध्येयोऽखिलैःप्रभुः ॥ 12

सङ्कर्षणः सुमुक्ताभो हिरण्या सहितः प्रभुः ।
शङ्खपद्मचक्रगदाधरो ध्येयः सदा जनैः ॥ 13

वासुदेवो नीरदाभो हरिण्याख्यप्रिया युतः ।
शङ्खपद्मचक्रगदाधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 14

प्रद्युम्नो रक्तवर्णश्च सत्यया संयुतः प्रभुः ।
शङ्खगदापद्मचक्रधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 15

अनिरुद्धोऽग्निवर्णश्च नीलया सहितः प्रभुः ।
गदाशङ्खपद्मचक्रधरो ध्येयोऽखिलैः सदा ॥ 16

पुरुषोत्तमस्तु रक्ताभो नित्ययानन्दया युतः ।
पद्मशङ्खगदाचक्रधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 17

अधोक्षजःश्यामवर्णः त्रय्याख्यप्रियया युतः ।
गदाशङ्खचक्रपद्मधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 18

नृसिंहः मणिवर्णाभः सुखया सहितः प्रभुः ।
गदापद्मशङ्खचक्रधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 19

अच्युतः सूर्यवर्णश्च सुगन्ध्याख्यप्रिया युतः ।
पद्मचक्रशङ्खगदाधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 20

जनार्दनः कुन्दवर्णः सुन्दर्या सहितः प्रभुः ।
चक्रशङ्खगदापद्मधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 21

उपेन्द्रः शशिवर्णश्च विद्याख्यप्रियया युतः ।
गदाचक्रपद्मशङ्खधरो ध्येयोऽखिलैः प्रभुः ॥ 22

हरिर्वैदूर्यसङ्काशः सहितश्च सुशीलया ।
चक्रपद्मगदाशङ्खधरो ध्येयोऽखिलैः सदा ॥ 23

कृष्णोभिन्नाञ्जनप्रख्यो लक्षणाख्यप्रिया युतः ।
गदापद्मचक्रशङ्खधरो ध्येयोऽखिलैर्जनैः ॥ 24

इति श्री केशवादि चतुर्विंशतिनाम स्तोत्र
सम्पूर्णम्

ஸ்ரீகேசவாதி சதுர்விம்சதிநாம ஸ்தோத்ரம்

கேசவஸ்து சுவர்ணாப: ஸம்யுதஸ்ச ச்ரியா ஸதா ।
சங்க்க சக்ரகதாபத்மதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 1

நாராயண: ச்யாமவர்ண: ஸதாலக்ஷ்ம்யாயுத:ப்ரபு: ।
பத்மகதாசங்க்கசக்ரதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 2

மாதவோ ஹ்யுத்பலாபஸ்ச ஸதா கமலயா யுத: ।
சங்க்கசக்ரபத்மகதாதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 3

கோவிந்த: சசிவர்ணஸ்ச பத்மயா ச யுத: பிரபு: ।
கதாபத்மசங்க்க சக்ரதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 4

ஸவிஷ்ணுர்கௌரவர்ணாபோ(ஹ்யபத்திகன்யா)யுத:ப்ரபு:
பத்மசங்க்கசக்ரகதாதரோ த்யேய: ஸதா விபு: ॥ 5

மதுசூதன: சோணவர்ண: ப்ரியா து கமலாலயா ।
சங்க்கபத்மகதாசக்ரயுக்தோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 6

த்ரிவிக்ரமோக்னிஸங்காச: ரமயா ச யுத: ஸதா ।
கதாசக்ரசங்க்கபத்மதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 7

வாமன: ஸ்படிகாபஸ்ச வ்ருஷயா ப்ரியயா யுத: ।
சக்ரகதாபத்மசங்க்கதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 8

ச்ரீதரஸ்து ஹரித்ராபோ தன்யாக்யப்ரியயா யுத: ।
சக்ரகதாசங்க்கபத்மதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 9

ஹ்ருஷீகேசோ ஸூர்யவர்ண: புத்யாக்ய ப்ரியயா யுத: ।
சக்ரபத்மசங்க்ககதாதரோ த்யேயோகிலைர்ப்ரபு: ॥ 10

பத்மநாபோ கனச்யாமோ ப்ரியயா யக்ஞயா யுத: ।
பத்மசக்ரகதாசங்க்கதரோ த்யேயோகிலை: ஸதா ॥ 11

தாமோதரோ ஹேமவர்ண இந்திராப்ரியயா யுத: ।
சங்க்ககதாசக்ரபத்மதரோ த்யேயோகிலை: ப்ரபு: ॥ 12

ஸங்கர்ஷண: ஸுமுக்தாபோ ஹிரண்யா ஸஹித: ப்ரபு: ।
சங்க்கபத்மசக்ரகதாதரோ த்யேயோகிலை: ப்ரபு: । 13

வாசுதேவோ நீரதாபோ ஹரிண்யாக்ய ப்ரியாயுத: ।
சங்க்கபத்மசக்ரகதாதரோ த்யேயோகிலை:ப்ரபு: ॥ 14

ப்ரத்யும்னோ ரக்தவர்ணஸ்ச ஸத்யயா ஸம்யுத: ப்ரப: ।
சங்க்ககதாபத்மசக்ரதரோ த்யேயோகிலை: ப்ரபு: ॥ 15

அநிருத்தோக்னிவர்ணச்ச நீலயா ஸஹித: ப்ரபு: ।
கதாசங்க்கபத்மசக்ரதரோ த்யேயோகிலைஸ்ஸதா ॥ 16

புருஷோத்தமஸ்து ரக்தாபோ நித்யயானந்தயா யுத:
பத்மசங்க்கதகதாசக்ரதரோ த்யேயோகிலை:ப்ரபு: ॥ 17

அதோக்ஷஜ: ச்யாமவர்ண: த்ரய்யாக்ய ப்ரியயா யுத: ।
கதாசங்க்க சக்ரபத்மதரோ த்யேயோகிலை:ப்ரபு: ॥ 18

ந்ருஸிம்ஹ: மணிவர்ணாப: சுகயா ஸஹித: ப்ரபு: ।
கதாபத்மசங்க்கசக்ரதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 19

அச்யுத: சூர்யவர்ணஸ்ச சுகந்த்யாக்ய ப்ரியாயுத: ।
பத்மசக்ரசங்க்ககதாதரோ த்யேயோகிலை:ப்ரபு: ॥ 20

ஜனார்தன: குந்தவர்ண: ஸுந்தர்யா ஸஹித: ப்ரபு: ।
சக்ரசங்க்க கதாபத்மதரோ த்யேயோகிலை: ப்ரபு: ॥ 21

உபேந்த்ர: சசிவர்ணஸ்ச வித்யாக்ய ப்ரியயா யுத: ।
கதாசக்ரபத்மசங்க்கதரோ த்யேயோகிலை:ப்ரபு: ॥ 22

ஹரிர் வைடூர்யஸங்காச: ஸஹிதஸ்ச சுசீலயா ।
சக்ரபத்மகதாசங்ககரோ த்யேயோகிலைஸ்ஸதா ॥ 23

க்ருஷ்ணோ பின்னாஞ்சனப்ரக்யோ லக்ஷ்ணாக்யப்ரியா யுத:।
கதாபத்மசக்ரசங்க்கதரோ த்யேயோகிலைர்ஜனை: ॥ 24

இதி ஸ்ரீகேசவாதி சதுர்விசதிநாம ஸ்தோத்ரம் ஸம்பூர்ணம்

---- ❖ ----

ஸ்ரீகேசவாதி சதுர்விம்சதிநாம ஸ்தோத்ரம்

பொருள் : - ஸ்ரீகேசவாதி சதுர்விம்சதி நாமஸ்தோத்ரம் என்பது நமது நூலகத்திலுள்ள ஸ்தோத்ரார்ணவம் நூலிலிருந்து சேகரிக்கப்பெற்றது. சரசுவதிமகால் நூலகத்தில் S. எண் 3067ல் பதிவாகியுள்ள இந்நூலில் காணப்பெறும் மேற்கூறிய தோத்திரம் அரசினர் கீழ்த்திசை நூலகத்தின் R. 1452 (a) என்ற எண்ணிலிருந்து பதிப்பித்து வெளியிடப்பட்டுள்ளது.

இத்தோத்திரம் பொதுமக்களாலும் அரசர்களாலும் எப்போதும் நினைத்து, போற்றுதலுக்குப் பயன்படுத்தக் கோரியிருப்பதற்கு தோத்திர வாக்கியங்களே பிரமாணம் ஆகும். சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுக்கான தேவியின் குறிப்புகள் MSS 7305 உடன் ஒப்பிடும்போது விஷ்ணு, அநிருத்தன், கிருஷ்ணன் ஆகிய மூவரின் தேவிப்பெயர்களில் சிறிது மாறுபாடு தென்படுகிறது. மற்றய தேவிப்பெயர்கள் சமம்.இந்நூல் சங்கு, சக்ரம், கதை, பத்மம் ஆகிய ஆயுதங்களை வைத்துப் பார்த்தோமானால் நிரம்ப மாறுதல்களுடன் தோத்திர வழிப்பாட்டிற்கு மட்டுமே உகந்ததாக உள்ளது. மேலும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் நிறக் குறிப்புப் பெரும்பாலும் மாறுதலோடுள்ளது. அவற்றை ஒப்பு நோக்குவோம்.

சுவடிஎண் 7305 (coll.)		புத்தக எண் S 3067
பெயர்	நிறம்	நிறம்
1. கோவிந்தன்	தப்தகாஞ்ஜனம்	சசி
2. விஷ்ணு	ச்வேதம்	கௌரம்
3. திரிவிக்கிரமன்	ரக்தம்	அக்னி
4. வாமனன்	குந்தம்	ஸ்படிகம்
5. ஸ்ரீதரன்	புண்டரீகம்	ஹரித்ரா
6. இருடீகேசன்	வித்யுத்	சூர்யம்

சுவடி எண் 7305 (coll.)		புத்தக எண் S 3067
பெயர்	நிறம்	நிறம்
7. பத்மநாபன்	இந்த்ரநீலம்	கனச்யாமம்
8. தாமோதரன்	சாத்வலம்	ஹேமம்
9. ஸங்கர்ஷணன்	ஸிதம்	முத்து
10. வாசுதேவன்	ஸிதம்	நீரதம்
11. பிரத்யும்னன்	கனகம்	ரக்தம்
12. அநிருத்தன்	நீலம்	அக்னி
13. புருஷோத்தமன்	தவளம்	ரக்தம்
14. அதோக்ஷஜன்	நீலம்	ச்யாமம்
15. ந்ருஸிம்மன்	ச்வேதம்	மணி
16. அச்யுதன்	கனகம்	சூர்யம்
17. ஜனார்தனன்	ரக்தம்	குந்தம்
18. உபேந்தரன்	நீலம்	சசி
19. ஹரி	கனகம்	வைடூர்யம்
20. கிருஷ்ணன்	கிருஷ்ணம்	பின்னாஞ்சனம்

चतुर्विंशतिमूर्तिभेदस्तोत्रम्*

अधरं दक्षिणं हस्तं आरभ्यैव प्रदक्षिणम् ।
मूर्तिभेदान् हरेर्वक्ष्ये भवबन्धविमुक्तये ॥ 1

* Stotramanimala By Vadiraja P.No. 109&110, NN.B 14899 मातृकया तोलने नृसिंहस्यायुधकथने किञ्चित् व्यत्यासः दृश्यते ।

श्रीमत्पङ्कजशङ्खचक्रगदया सम्भूषिते केशवे
शङ्खाम्भोजगदासुदर्शनधरे नारायणे सर्वदा
भक्तिर्मेऽस्तु गदारिशङ्खजलजैर्युक्ते दृढामाधवे
गोविन्दे वरचक्रधारिणि गदाफुल्लाब्जशङ्खाङ्किते ॥ 2

कौमोदक्यरविन्दशङ्खविदधच्चक्र न विष्णुर्मुदा
चक्राङ्को मधुसूदनो दधदसौ शङ्खाब्जकौमोदकीः ।
नित्यं पद्मगदारिशङ्खसहितश्चित्ते मम त्रिक्रमो
युक्तस्तिष्ठतु शङ्खचक्रगदया पद्मी सदा वामनः ॥ 3

वन्दे श्रीधरमब्जचक्रगदया शङ्खेन चालङ्कृतम्
नित्य पाहि गदारिपङ्कजदरान् बिभ्रद्धृषीकेश माम् ।
शङ्खाब्जारिगदाधराद्य कुरु मे श्रीपद्मनाभाभयं
श्रीदामोदरमब्जशङ्खगदिनं सारिं प्रपन्नोऽस्म्यहम् ॥ 4

कौमोदकयुरुशङ्खपद्मसदरिः सङ्कर्षणः शर्मदो-
भूयात्सोऽग्र्यगदादरारिकमलः श्रीवासुदेवोऽस्तु मे ।
प्रद्युम्नश्च रथाङ्गकम्बुगदया मुक्तोऽब्जपाणिर्मुदे
चक्री चारुगदी सशङ्खकमलो देवोऽग्निरुद्धोऽस्तु मे ॥ 5

देवेशः पुरुषोत्तमोऽरिकमलः शङ्खी गदी चिद्वपुः-
बिभ्रदपद्मगदोरुशङ्खमरिणा साकं सदाऽधोक्षजः ।
शङ्खाम्भोजगदादराङ्कितचतुर्बाहुर्नृसिंहः सुखं-
दद्यादद्य ममाच्युतः पृथुदापद्मारि शङ्खीपरम् ॥ 6

साब्जारिः स जनार्दनोऽस्तु सदयः शङ्खी गदी मे सदा-
मूर्ध्नोपेन्द्रमहं नतोऽस्मि सदरं युक्तं गदार्यम्बुजैः ।
वन्दे शङ्खसुदर्शनाम्बुजगदापाणिं हरिं मुक्तये-
कृष्णं शङ्खगदाब्जचक्रिणमलं भक्त्या तमभ्यर्चये ॥ 7

वादिराजयतिप्रोक्तं केशवादिस्तुतिं नरः ।
पठन् सर्वेष्टमाप्नोति सर्वारिष्टनिवृत्तिमान् ॥ 8

इति श्रीमद्वादिराजपूज्यचरणविरचितं
चतुर्विंशतिमूर्तिभेदस्तोत्रं
सम्पूर्णम्

------ ✦ ------

சதுர்விம்சதிமூர்த்திபேத ஸ்தோத்ரம்

அதரம் தக்ஷிணம் ஹஸ்தம் ஆரப்யைவ பிரதக்ஷிணம் ।
மூர்த்தி பேதான்ஹரேர்வக்ஷ்யே பவபந்தவிமுக்தயே ॥ 1

ஸ்ரீமத்பங்கஜசங்க்கசக்ரகதயா ஸம்பூஷிதே கேசவே-
சங்க்காம்போஜகதா சுதர்ஸனதரே நாராயணேஸர்வதா ।
பக்திர்மேஸ்து கதாரிசங்க்க ஜலஜைர்யுக்தே த்ருடாமாதவே
கோவிந்தே வரசக்ரதாரிணி கதாபுல்லாப்ஜ சங்க்காங்கிதே ॥ 2

கௌமோதக்யரவிந்த சங்க்கவிததச்சக்ரம் ந விஷ்ணுர்முதா
சக்ராங்கோ மதுசூதனோ தததஸௌ சங்க்காப்ஜகௌமோதகீ: ।
நித்யம் பத்மகதாரிசங்க்க ஸஹிதஸ்சித்தே மம த்ரிக்ரமோ-
யுக்தஸ்திஷ்ட்டது சங்க்க சக்ர கதயா பத்மீ ஸதா வாமன: ॥ 3

வந்தே ஸ்ரீதரமப்ஜசக்ரகதயா சங்க்கேன சாலங்க்ருதம்
நித்யம் பாஹி கதாரிபங்கஜதரான் பிரத்ருஷீகேச மாம்
சங்க்காப்ஜாரி கதாதராத்ய குரு மே ஸ்ரீபத்மநாபாபயம்
ஸ்ரீதாமோதரமப்ஜசங்க்க கதினம் ஸாரிம் பிரபன்னோஸ்ம்யஹம் ।

கௌமோதக்யுருசங்க்கபத்மலைதரி: ஸங்கர்ஷண: சர்மதோ
ஞயாத் ஸோக்ர்ய கதாதராரிகமல: ஸ்ரீவாசதேவோஸ்து மே ।
ப்ரத்யும்னஸ்ச ரதாங்ககம்புகதயா முக்தோட்ஜபாணிர்முதே
சக்ரீ சாருகதீ ஸசங்க்க கமலோ தேவோக்னிருத்தோஸ்து மே ॥5

தேவேச: புருஷோத்தமோரிகமல: சங்க்கீ கதீ சித்வபு:-
ப்ப்ரத்யத்ம கதோரு சங்க்கமரிணா ஸாகம் ஸதாதோக்ஷஜ: ।
சங்க்காம்போஜகதாதராங்கிதசதுர்பாஹுர் ந்ருஸிம்ஹ: சுகம்
தத்யாதத்ய மமாச்யுத: ப்ருதுகதாபத்மாரி சங்க்கீ பரம் ॥ 6

ஸாப்ஜாரி: ஸ ஜனார்தனோஸ்து ஸதய: சங்க்கீ கதீ மே ஸதா
மூர்த்னோபேந்த்ரமஹம் நதோஸ்மி ஸதரம் யுக்தம் கதார்யம்புஜை: ।
வந்தே சங்க்க ஸுதர்சனாம்புஜகதாபாணிம் ஹரிம் முக்தயே
க்ருஷ்ணம் சங்க்க கதாப்ஜ சக்ரிணமலம் பக்த்யா தமப்யர்ச்சயே ॥7

வாதிராஜயதிப்ரோக்தம் கேசவாதிஸ்துதிம் நர: ।
படன் ஸர்வேஷ்டமாப்னோதி ஸர்வாரிஷ்ட நிவ்ருத்திமான் ॥ 8

இதி ஸ்ரீவாதிராஜபூஜ்யசரணவிரசிதம்
சதுர்விம்சதிமூர்த்திபேதஸ்தோத்ரம் ஸம்பூர்ணம்

பொருள் :- இத்தோத்திரம் தோத்திர மணிமாலை என்னும் நூலில் காணக்கிடைக்கிறது. இத்தோத்திரத்தின் ஆசிரியர் ஸ்ரீமத் வாதிராஜர். தாமரை, ஆழி, சங்கு, தண்டு ஆகியவற்றைக்கொண்டு கீழ்வலக்கைத் தொடங்கி நாற்கரங்களில் அமைக்கப்பெற்ற ஆயுதங்களின் வழி சதுர்விம்சதி என்கிற இருபத்துநான்கு வகை மூர்த்திகளின் உருவ அமைதியினை வெளிப்படுத்துகின்றார்.

சதுர்விம்சதிமூர்த்திபேதஸ்தோத்திரம் தியானம் புரிபவருக்கும் சிற்பக்கலைஞர்களுக்குப் பயன்படுவதுடன் உலக வாழ்க்கையிலிருந்து விடுதலைபெறவும் உதவுகின்றது. இந்நூலை NNB 14899 என்ற சுவடி நூலுடன் ஒப்பிடும்போது ஸ்ரீந்ருஸிம்மனின் உருவ அமைதியில் சிறிது மாறுபாடு தென்படுகிறது. சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம் என்ற வரைபடத்திலுள்ள நாயகிகளின் குறிப்பு* இதில் கிடையாது.

* See Ist Vol. P. No. 6-29.

अभिलषितार्थचिन्तामणौ - चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्*

प्रादक्षिण्येन बोद्धव्याश्चतुर्विंशतिमूर्तयः ।
अधोहस्तक्रमेणादौ यथैवाक्षरसंज्ञया ॥
अवशिष्टमधोबाहोश्चतुर्थं नामवाचकम् ।
प्राधान्यं व्यञ्जनेष्वेव दीर्घानुस्वारयोर्बहिः ॥
छन्दसः पूरणार्थाय क्वचिदाद्यं प्रलुप्यते ॥

प श चं के श पं गा ना गा च शं मा च गा प गो ।
गा प शा वि च शं पा म पा ग च त्रि श चा ग वा ॥ 1
पं चां ग श्री ग चं पा ह्श प चा प प शा ग दा ।
ग श प सं ग शा चं वा चा श गा प्र च गा श नि ॥ 2
च पा शं पु प गा शा धो चं पा गा नृ ग पा च चु ।
पा च शं ज श गा चो पे श चा प ह श गा प ष ॥ 3
चतुर्बाहुयुतास्सर्वामूर्तयः ।

அபிலஷிதார்த்தசிந்தாமணியில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

பிராதக்ஷிண்யேன போத்தவ்யா: சதுர்விம்சதி மூர்த்தய: ।
அதோஹஸ்த க்ரமேணாதௌ யதைவாக்ஷரஸம்ஞயா ॥
அவசிஷ்டமதோபாஹோச்சதுர்த்தம் நாமவாசகம் ।
பிராதான்யம் வ்யஞ்ஜனேஷ்வேவ தீர்கானுஸ்வாரயோர்பஹி: ॥
சந்தஸ: பூரணார்த்தாய க்வசிதாத்யம் ப்ரலுப்யதே ॥

---

* S. 386 P.No. 258. Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

ப ச சம் **கே** ச பம் கா **நா** கா ச சம் **மா** ச கா ட **கோ**
கா ட சா **வி** ச சம் பா **ம** டா க ச **த்ரி** ச சா க வா
பம் சாம் க **ச்ரீ** க சம் பா **ஹ்ரு** ச ப சா **ப** ப சா க **தா**
க சட **ஸம்** க சா சம் **வா** சா ச கா **ப்ர** ச கா சா **ணி**
ச பா சம் **பு** ட கா சா **தோ** சம் டா கா **ந்ரு** க பா ச **க**
பா ச சம் **ஜ** ச கா சோ **பே** ச சா ப **ஹ** ச கா ட **ஷ**
சதுர்பாஹூயுதா: ஸர்வாமூர்த்தய: ।

அபிலஷிதார்த்தசிந்தாமணியில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

பொருள் :- இப்பகுதி மானஸோல்லாஸம் (எ) அபில்ஷிதார்த்த சிந்தாமணி S.M.L. B.No. 386 /P,No.258 யிலிருந்து எடுக்கப்பட்டது. இந்த நூற்செய்தியும் வாதிராஜர் இயற்றிய சதுர்விம்சதிமூர்த்திபேத செய்தியும் ஒப்பாக அமைந்துள்ளது. ஒவ்வொரு மூர்த்திகளின் ஆயுதங்களில் மூன்றை மட்டுமே குறித்து மற்ற ஒன்றை நாமே பூர்த்தி செய்துகொள்ள வேண்டுமதாய் அமைந்துள்ளது. அனுஷ்டுப் சந்தஸ்ஸில் அமைக்க வேண்டி அதன் பூரணார்த்தமாக (அதனை நிரப்புகைக்காக) 4, 8, 16 ஆகிய கணக்கில் குறிப்பிடும் மூர்த்திகளின் முதலெழுத்தானவதன் முன்புள்ள எழுத்துக்கள் மறைந்துள்ளமை உணரத்தக்கது. மேலும் இச்சுலோகங் களில் காணப்பெறும் அனுஸ்வார தீர்கங்களைப் பொருட்படுத்தாமல் மெய்யெழுத்துக்களை மட்டுமே கருத்தில்கொண்டு சதுர்விம்சதிமூர்த்திகளையும், அவரவர் களின் நாற்கரங்களினுடைய ஆயுத வகைகளையும் கண்டறியலாம்.

चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्*

वासुदेवः गदाशङ्खचक्रपद्मधरो मतः ।
केशवः कमलं कम्बु धत्ते चक्रं गदामपि ॥

नारायणः कम्बुपद्मगदाचक्रधरोभवेत् ।
माधवस्तु गदा चक्रं शङ्खं वहति पङ्कजम् ॥

पुरुषोत्तमस्तु चक्रं पद्मं शङ्खं गदां दधत् ।
अधोक्षजः सरसिजं गदां शङ्खं सुदर्शनम् ॥

सङ्कर्षणो गदाकम्बु सरसीरुहचक्रभृत् ।
गोविन्दो धरते चक्रं गदां पद्मं च कम्बुना ॥

विष्णुः कौमोदकीं पद्मं पाञ्चजन्यं सुदर्शनम् ।
मधुसूदनस्तु चक्रं शङ्खं सरसिजं गदाम् ॥

अच्युतस्तु गदापद्मचक्रशङ्खैः समन्वितः ।
उपेन्द्रो वहते शङ्खं गदां चक्रं कुशेशयम् ॥

प्रद्युम्नश्च चक्रशङ्खगदाम्भोजानि पाणिभिः ।
त्रिविक्रमस्त्रिषु गदा चक्रशङ्खान् बिभर्ति यः ॥

नरसिंहस्तु चक्राब्जगदाकम्बुविराजितः ।
जनार्दनोम्बुजं चक्रं कम्बुं कौमोदकीं दधौ ॥

वामनस्तु शङ्खचक्रगदापद्मलसत्करः ।
श्रीधरो वारिजं चक्रं गदां शङ्खं दधाति च ।
अनिरुद्धो लसच्चक्रगदाशङ्खारविन्दवान् ॥

---

* S. 3433. रूपमण्डनम् P.No. 135-138. Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

हृषीकेशो गदां चक्रं पद्मशङ्खं च धारयन् ।
पद्मनाभः पाञ्जजन्यं पद्मं चक्रं गदामपि ॥

दामोदरोऽम्बुजं शङ्खं गदां धत्ते सुदर्शनम् ।
हरिर्धारयते कम्बुं चक्रं पद्मं तथा गदाम् ॥

कृष्णः करैः पाञ्जजन्यं गदां पद्मं सुदर्शनम् ।
एताः सुमूर्तयः ज्ञेया दक्षिणाधः करक्रमात् ॥

-------- ❋ --------

சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

வாசுதேவ: கதாசங்க்க சக்ரபத்மதரோ மத: ।
கேசவ: கமலம் கம்பு தத்தே சக்ரம் கதாமபி ॥

நாராயண: கம்பு பத்ம கதா சக்ர தரோபவேத் ।
மாதவஸ்து கதாசக்ரம் சங்க்கம் வஹதி பங்கஜம் ॥

புருஷோத்தமஸ்து சக்ரம் பத்மம் சங்க்கம் சுதர்சனம் ।
அதோக்ஷஜ: ஸரஸிஜம் கதாம் சங்க்கம் சுதர்சனம் ॥

ஸங்கர்ஷணோ கதாகம்பு ஸரஸீருஹ சக்ரப்ருத் ।
கோவிந்தோ தரதே சக்ரம் கதாம் பத்மம் ச கம்புனா ॥

விஷ்ணு: கௌமோதகீம் பத்மம் பாஞ்சஜன்யம் சுதர்சனம் ।
மதுசூதனஸ்து சக்ரம் சங்க்கம் ஸரஸிஜம் கதாம் ॥

அச்யுதஸ்து கதா பத்ம சக்ர சங்க்கை: ஸமன்வித: ।
உபேந்த்ரோ வஹதே சங்க்கம் கதாம் சக்ரம் குசேசயம் ॥

ப்ரத்யும்னஸ்ச சக்ரசங்க்க கதாம்போஜானி பாணிபி: ।
த்ரிவிக்ரமஸ்த்ரிஷு கதாசக்ரசங்கான் பிபர்த்தி ய: ॥

நரசிம்மஸ்துசக்ராப்ஜ கதா கம்பு விராஜித: ।
ஜனார்தனோம்புஜம் சக்ரம் கம்பும் கௌமோதகீம் ததௌ ॥

வாமனஸ்து சங்க்கசக்ரகதாபத்மலஸத்கர: ।
ச்ரீதரோ வாரிஜம் சக்ரம் கதாம் சங்க்கம் ததாதி ச ।
அநிருத்தோ லஸச்சக்ர கதாசங்க்காரவிந்தவான் ॥

ஹ்ருஷிகேசோ கதாம் சக்ரம் பத்மசங்க்கம் ச தாரயன் ।
பத்மநாப: பாஞ்சஜன்யம் பத்மம் சக்ரம் கதாமபி ॥

தாமோதரோம்புஜம் சங்க்கம் கதாம் தத்தே சுதர்சனம் ।
ஹரிர் தாரயதே கம்பும் சக்ரம் பத்மம் ததா கதாம் ॥

க்ருஷ்ண: கரை: பாஞ்சஜன்யம் கதாம் பத்மம் சுதர்சனம் ।
ஏதா: ஸுமூர்த்தய: ஜ்ஞேயா தக்ஷிணாத: கரக்ரமாத் ॥

ரூபமண்டனத்தில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

பொருள் :- சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் சங்க்கம், சக்ரம், கதை, பத்மம், ஆகிய ஆயுதங்களை வலது கீழ்க்கரம் தொடங்கி நாற்கரங்களிலும், சுலோகங்களில் கூறிய முறைப்படி அமைக்க வேண்டும் எனத் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ரூபமண்டனத்தில் கூறப்படும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் உருவ அமைதி வாதிராஜர் இயற்றிய சதுர்விம்சதிமூர்த்திபேத ஸ்தோத்திரத்திற்கு ஒப்பாக விளங்குகிறது. சதுர்விம்சதிமூர்த்தி களின் வரிசை மாறுபாடு அமைந்தாலும் மற்றவை யாவும் சமமாயுள்ளன.

अग्निपुराणे-चतुर्विंशतिमूर्तिस्तोत्रम्[1]

श्रीभगवानुवाच-

ओं रूपः केशवः पद्मशङ्खचक्रगदाधरः ।
नारायणः शङ्खपद्मगदाचक्री प्रदक्षिणम् ॥

ततो गदी माधवोऽरिशङ्खपद्मी नमामि तम् ।
चक्रकौमोदकीपद्मशङ्खी गोविन्द ऊर्जितः ॥

मोक्षदः श्रीगदीपद्मीशङ्खी विष्णुश्च चक्रधृक् ।
शङ्खचक्राब्जगदिनं मधुसूदनमानमे[2] ॥

भक्त्या त्रिविक्रमः पद्मगदीचक्री च शङ्ख्यपि ।
शङ्खचक्रगदापद्मी वामनःपातु मां सदा ॥

गदा श्रीधरः पद्मी चक्रशार्ङ्गी च शङ्ख्यपि ।
हृषीकेशो गदी चक्री पद्मी शङ्खी च पातु नः ॥

वरदः पद्मनाभस्तु शङ्खाब्जारि गदाधरः ।
दामोदरः पद्मशङ्खगदाचक्री नमामि तम् ॥

तेने गदी शङ्खचक्री **वासु**देवोऽब्जभृज्जगत् ।
सङ्कर्षणो गदी शङ्खी पद्मी चक्री च पातु वः ॥

गदी चक्री शङ्खगदी प्रद्युम्नः पद्मभृत्प्रभुः ।
अनिरुद्धः चक्रगदी शङ्खी पद्मी च पातु नः ॥

---

1. अग्निपुराणम् - S. 527, Sarasvati Mahal Library, Thanjavur
मधुसूदनश्रीधरप्रद्युम्नहरिमूर्तिनां चतुर्णां आयुधस्थानानि आगमोक्तप्रकारतः भिन्नानि दृश्यन्ते ।

सुरेशोर्यब्जशङ्खाढ्यः श्री गदी पुरुषोत्तमः ।
अधोक्षजः पद्मगदी शङ्खचक्री च पातु वः ॥

देवो नृसिंहश्चक्राब्जगदी शङ्खी नमामि तम् ।
अच्युतः श्रीगदी पद्मी चक्री शङ्खी च पातु वः ॥

बलरूपी शङ्खगदी उपेन्द्रश्चक्रपद्म्यपि ।
जनार्दनः पद्मचक्री शङ्खधारी गदाधरः ॥

शङ्खी पद्मी च चक्री च हरिः कौमोदकीधरः ।
कृष्णः शङ्खी गदी पद्मी चक्री मे भुक्ति मुक्तिदः ॥

आदिमूर्तिर्वासुदेवस्तस्मात् सङ्कर्षणोऽभवत् ।
सङ्कर्षणाच्च प्रद्युम्नः प्रद्युम्नादनिरुद्धकः ॥

केशवादि प्रभेदेन एकैकः स्याद्विधा क्रमात् ।
द्वादशाक्षरकं स्तोत्रं चतुर्विंशतिमूर्तिमत् ॥

यः पठेच्छृणुयाद्वापि निर्मलः सर्वमाप्नुयात् ॥

इत्यादिमहापुराणे आग्नेये
चतुर्विंशतिमूर्तिस्तोत्रकथनं नाम
अष्टाचत्वारिंशोऽध्यायः ।

அக்னிபுராணே
சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்*

ஸ்ரீபகவானுவாச -

ஓம் ரூப: கேசவ: பத்மசங்க்க சக்ர கதாதர: ।
நாராயண: சங்க்கபத்மகதாசக்ரீ பிரதக்ஷிணம் ॥

ததோ கதீ மாதவோऽரி சங்க்கபத்மீ நமாமி தம் ।
சக்ர கௌமோதகீ பத்மசங்கீ கோவிந்த ஊர்ஜித: ॥

மோக்ஷத: ச்ரீ கதீ பத்மீ சங்கீ விஷ்ணுஸ்ச சக்ரத்ருக் ।
சங்க்க சக்ராப்ஜகதினம் மதுசூதனமானமே ॥

பக்த்யா த்ரிவிக்ரம: பத்ம கதீசக்ரீ ச சங்க்யபி ।
சங்க்க சக்ரகதாபத்மீ வாமன: பாது மாம் ஸதா ॥

கதா ச்ரீதர: பத்மீ சக்ரசார்ங்கீ ச சங்க்யபி ।
ஹ்ருஷீகேசோ கதீ சக்ரீ பத்மீ சங்கீ ச பாது ந: ॥

வரத: பத்மநாபஸ்து சங்க்காப்ஜாரி கதாதர: ।
தாமோதர: பத்மசங்க்ககதாசக்ரீ நமாமி தம் ॥

தேனே கதீ சங்க்க சக்ரீ வாசுதேவோப்ஜபிருஜ்ஜகத் ।
ஸங்கர்ஷணோ கதீ சங்க்கீ பத்மீ சக்ரீ ச பாது வ: ॥

கதீ சக்ரீ சங்க்க கதீ பிரத்யும்ன: பத்மப்ருத் பிரபு: ।
அநிருத்த: சக்ரகதீ சங்க்கீ பத்மீ ச பாது ந: ॥

ஸுரேசோர்யப்ஜ சங்க்காட்ய: ச்ரீகதீ புருஷோத்தம: ।
அதோக்ஷஜ: பத்மகதீ சங்க்கசக்ரீ ச பாது வ: ॥

தேவோ ந்ருஸிம்மஸ்சக்ராப்ஜகதீ சங்க்கீ நமாமி தம் ।
அச்யுத: ச்ரீகதீ பத்மீ சக்ரீசங்க்கீ ச பாது வ: ॥

பலரூபீ சங்க்ககதீ உபேந்த்ரஸ்சக்ரபத்ம்யபி ।
ஜனார்தன: பத்ம சக்ரீ சங்க்கதாரீ கதாதர: ॥

சங்க்கீ பத்மீ ச சக்ரீ ச ஹரி: கௌமோதகீ தர: ।
க்ருஷ்ண: சங்க்கீ கதீ பத்மீ சக்ரீ மே புக்தி முக்தித: ॥

ஆதிமூர்த்திர்வாசுதேவஸ்தஸ்மாத் ஸங்கர்ஷணோபவத் ।
ஸங்கர்ஷணாச்ச பிரத்யும்ன: ப்ரத்யும்னாதானிருத்தக: ॥

கேசவாதி பிரபேதேன ஏகைக:ஸ்யாத் த்ரிதா க்ரமாத் ।
துவாதசாக்ஷரகம் ஸ்தோத்ரம் சதுர்விம்சதிமூர்த்திமத் ॥

ய: படேச்ச்ருணுயாத்வாபி நிர்மல: ஸர்வமாப்னுயாத் ॥

இத்யாதி மகாபுராணே ஆக்னேயே
சதுர்விம்சதிமூர்த்தி ஸ்தோத்ரகதனம் நாம
அஷ்டாசத்வாரிம்சோத்யாய:

அக்னி புராணம் கூறும்
சதுர்விம்சதிமூர்த்தி ஸ்தோத்ரம்

பொருள் : - சதுர்விம்சதிமூர்த்தி ஸ்தோத்ரம் எனப்படும் இப்பகுதியை சரசுவதி மகால் நூலக வடமொழித் துறையில் இடம்பெற்றுள்ள NN.B 14899/D. 15325 என்ற எண்ணிலமைந்த சதுர்விம்சதிமூர்த்தி லக்ஷணம் என்கிற சுவடியோடு ஒப்பு நோக்கும்போது மதுசூதனன், ஸ்ரீதரன், பிரத்யும்னன், ஹரி ஆகிய நான்கு மூர்த்திகளின் ஆயுத அமைப்புகளில் சிறிதே மாறுபாடு காணப்படுகிறது. மற்றவை சமமாக உள்ளன. இந்த தோத்திரத்திற்கு துவாதசாக்ஷரக தோத்திரம் என்பது மற்றொரு பெயர். **ஓம் நமோ பகவதே வாசுதேவாய** என்கிற மந்திரமே துவாதசாக்ஷர மந்திரமாகும். இப்பதிப்பில் சதுர்விம்சதி தோத்திரத்தின் பாலமைந்த 12 எழுத்துக்களான மந்திர அக்ஷரங்கள் தெளிவாகத் தெரிய அவை மட்டும் பெரிய எழுத்தில் கொடுக்கப்பட்டுள்ளன. இத்தோத்திரத்தில் ஆதிதேவனான வாசுதேவனிடமிருந்து ஸங்கர்ஷண பிரத்யும்ன அநிருத்தாதிகளின் தோற்றமும், அவர்கள் ஒவ்வெருவரிட மிருந்து முறையே மும்மூன்று மூர்த்திகளாகப் பன்னிருவர் முதலானோர் தோற்றமும் அறியப்படுகிறது. பொதுவாக மதிய உணவுஉண்ட பின் துவாதசாக்ஷர மந்திரத்தை ஜபம் செய்யவேண்டுமென்று தெரிவிக்கிறது தர்ம சாஸ்திரம்.

துவாதசம் என்றால் பன்னிரண்டு எனும் எண்ணிக்கையைக் குறிக்கும். பன்னிரண்டு எழுத்துகளைப் பெற்ற மேற்கூறிய மந்திரம் துவாதசாக்ஷர மந்திரமாகும். நல்லதொரு குருவினிடமிருந்து ரிஷி, சந்தஸ் முதலானவற்றுடன் உபதேசம் பெற்று முறைப்படி இந்த துவாதசாக்ஷர மந்திரத்தை ஜபிக்க வேண்டும்.

இந்த மந்திரத்தினை ஜபித்தால் ஏழு நாட்களுக்குள் வானத்தில் உலாவி வரும் சித்தர்கள் கண்களுக்குப் புலப்படுவார்கள் என்று ஸ்ரீமத்பாகவதம் நான்காம் ஸ்கந்தம் தெரிவிக்கின்றது.

பலருக்கும் பல்வேறு விதமான அலுவல்கள் ஆகையால் பலரும் மந்திரம், ஜபம் முதலியவற்றை மேற்கொள்வது கடினமாய் இருக்கும். இச்சூழ்நிலையில் பல்லோருக்கும் பற்றுகோலாய் பயன்படுத்த உதவுவது அக்னிபுராணம் கூறும் சதுர்விம்சதிமூர்த்தி ஸ்தோத்திரம். இந்த தோத்திரத்தினைப் பலமுறை படித்தால் மந்திர ஜபப் பயன் கிட்டும் என்பதில் ஐயமில்லை.

தூய்மையோடு யாரொருவன் இத்தோத்திரத்தை படிக்கிறானோ, கேட்கிறானோ அவன் விரும்பிய அனைத்தையும் கிட்டப்பெறுவான் என தோத்திரத்தின் நிறைவுப் பகுதியில் பயனும் விளம்பப்பெற்றுள்ளது.

श्रीमद्भागवते

द्वादशाक्षरमन्त्रः*

नारद उवाच-

जनन्याभिहितः पन्थाः स वै निःश्रेयसस्य ते ।
भगवान्वासुदेवस्तं भज तत्प्रवणात्मना ॥ 40

* Srimadbhagavatam-Skt. Book No. 4471, 4th Skanda T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

धर्मार्थकाममोक्षार्थं य इच्छेच्छ्रेय आत्मनः ।
एकमेव हरेस्तत्र कारणं पादसेवनम् ॥ 41

तत्तात गच्छ भद्रं ते यमुनायास्तटं शुचि ।
पुण्यं मधुवनं यत्र सान्निध्यं नित्यदा हरेः ॥ 42

स्नात्वानुसवनं तस्मिन् कालिन्द्याः सलिले शिवे ।
कृत्वोचितानि निवसन्नात्मनः कल्पितासनः ॥ 43

प्राणायामेन त्रिवृता प्राणेन्द्रियमनोमलम् ।
शनैर्व्युदस्याभिध्यायेन्मनसा गुरुणा गुरुम् ॥ 44

प्रसादाभिमुखं शश्वत् प्रसन्नवदनेक्षणम् ।
सुनासं सभ्रुवं चारुकपोलं सुरसुन्दरम् ॥ 45

तरुणं रमणीयाङ्गमरुणोष्ठेक्षणाधरम् ।
प्रणताश्रयणं नृणां शरणं करुणार्णवम् ॥ 46

श्रीवत्साङ्कं घनश्यामं पुरुषं वनमालिनम् ।
शङ्खचक्रगदापद्मैरभिव्यक्तचतुर्भुजम् ॥ 47

किरीटिनं कुण्डलिनं केयूरवलयान्वितम् ।
कौस्तुभाभरणग्रीवं पीतकौशेयवाससम् ॥ 48

काञ्चीकलापपर्यस्तं लसत्काञ्चननूपुरम् ।
दर्शनीयतमं शान्तं मनो नयनवर्धनम् ॥ 49

पद्भ्यां नखमणिश्रेण्या विलसद्भ्यां समर्चताम् ।
हृत्पद्मकर्णिकाधिष्ण्यमाक्रम्यात्मन्यवस्थितम् ॥ 50

स्मयमानमभिध्यायेत्सानुरागावलोकनम् ।
नियतेनैकभूतेन मनसा वरदर्षभम् ॥ 51

एवं भगवतो रूपं सुभद्रं ध्यायतो मनः ।
निर्वृत्या परया तूर्णं सम्पन्नं न निवर्तते ॥ 52

जप्यश्च परमो गुह्यः श्रूयतां मे नृपात्मज ।
यं सप्तरात्रं प्रपठन् पुमान्पश्यति खेचरान् ॥ 53

(मन्त्रः) "ओं नमो भगवते वासुदेवाय"

अस्य मन्त्रस्य न्यासप्रकारः*

1. ओं ओं ओं दक्षिणतर्जन्यां नमः
2. ओं न ओं मध्यमायां नमः
3. ओं मो ओं अनामिकायां नमः
4. ओं भ ओं कनिष्ठकायां नमः
5. ओं ग ओं वामकनिष्ठिकायां
6. ओं व ओं वाम अनामिकायां नमः
7. ओं ते ओं वाममध्यमायां नमः
8. ओं वा ओं वामतर्जन्यां नमः
9. ओं सु ओं दक्षिणाङ्गुष्ठोर्ध्वपर्वणि नमः
10. ओं दे ओं दक्षिणाङ्गुष्ठाधःपर्वणि नमः
11. ओं वा ओं वामाङ्गुष्ठोर्ध्वपर्वणि नमः
12. ओं य ओं वामाङ्गुष्ठाधः पर्वणि नमः

குறிப்பு

இந்த துவாதசாக்ஷரீ மந்த்ரம் ஸ்ரீமத் பாகவதம் நான்காவது ஸ்கந்தத்திலிருந்து எடுக்கப்பட்டது. இதன் நியாஸ முறை எட்டாம் ஸ்கந்தத்தில் கூறப்பட்டுள்ளது. பாகவத ரஸாம்ருதம்

* Srimadbhagavatam - Skt. Book No. 4472, 8th Skanda, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

(ப. ண். 64) நூலின் துணையால் சேகரிக்கப்பெற்ற இந்த மந்திரத்தை உரிய முறையில் ஜபம் செய்தால் ஏழு நாட்களுக்குள் வானத்தில் உலா வருகின்ற சித்தர்கள் கண்களுக்குப் புலப்படுவார்கள். சதுர்விம்சதி மூர்த்தி ஸ்தோத்திரம் துவாதசாக்ஷரகஸ்தோத்திரம் என்று சிறப்பினைப் பெற்றுத் திகழ்வதால் அந்த துவாதசாக்ஷர மந்திரத்தின் பெருமையை உணர்த்தும் வகையில் இஃது இங்கே இணைக்கப்பட்டுள்ளது.

---- ❖ ----

वृद्धहारीतस्मृतौ चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्*

अम्बरीष उवाच-

भगवन् भवताप्रोक्ता विष्णोराराधनक्रिया ।
प्रायश्चित्तमकृत्यानां असतां दण्डमेव च ॥ 1

अधुना श्रोतुमिच्छामि शाश्ववतीवृत्तिमुत्तमाम् ।
इष्टीनां च विधानानि विशेषांश्चोत्सवान् हरेः ॥ 2

हारीत उवाच-

शृणु ! राजन् प्रवक्ष्यामि सर्वं निरवशेषतः ।
इष्टीनां च विधानं च हरेरुत्सवकर्मणाम् ॥ 3

नारायणी वासुदेवी गारुडी वैष्णवी तथा ।
वैय्यूही वैभवी पाद्मी पवित्री पावमानिका ॥ 4

सौदर्शनी च सेनेशी आनन्दी च शुभाह्वया ।
महाभागवतीत्येताः सर्वपापहराः शुभाः ॥ 5

---

* S. 2121, P. No. 1179 स्मृतिसन्दर्भोक्तनानाविधोत्सवविधानवर्णनात् अत्र संयोजितम् । (7th Adhyaya)

प्रायश्चित्तार्थमपि वा भोगार्थं वा समाचरेत् ।
पूर्वं विघ(ख)नसे विष्णुः प्रोक्तवान् विघ(ख)नसा भृगोः ।। 6
प्रोक्तं ममेरितं तेन भृगुणा दिव्यमुत्तमम् ।।

इष्टिविधाने वैयूही इष्टिः

शुक्लपक्षे तु द्वादश्यां सङ्क्रान्तौ ग्रहणेऽपि वा ।
उपोष्य विधिवद्विष्णुं पूजयित्वा विधानतः ।।
अभ्यर्चयेत् गन्धपुष्पैः केशवादीन् पृथक् पृथक् ।
सङ्कर्षणादीनपि च पूजयेत् प्रयतात्मवान् ।।
तत्तन्मूर्तिपृथक् ध्यात्वा पृथगेव समर्चयेत् ।
केशवस्तु सुवर्णाभः श्यामो नारायणोऽव्ययः ।।
माधवस्स्यादुत्पलाभो गोविन्दः शशिसन्निभः ।
गौरवर्णस्तथा विष्णुः शोणो मधुजिदव्ययः ।।
त्रिविक्रमोऽग्निसंकाशो वामनः स्फटिकप्रभः ।
श्रीधरस्तु हरिद्राभः हृषीकेशोंऽशुमान्यथा ।।
पद्मनाभो घनश्यामो हेमो दामोदरः प्रभुः ।
संकर्षणः मुकाभो(मुक्तिकाभो) वासुदेवो घनद्युतिः ।।
प्रद्युम्नो रक्तवर्णः स्यादनिरुद्धो यथोत्पलम् ।
अधो क्षजः शाद्धलाभः रक्ताङ्गः पुरुषोत्तमः ।।
नृसिंहो मणिवर्णः स्यादच्युतोऽर्कसमप्रभः ।
जनार्दनः कुन्दर्वणः उपेन्द्रो विद्रुमद्युतिः ।।
हरिर्वैसूर्य*सङ्काशः कृष्णो भिन्नाञ्जनद्युतिः ।
आयुधानि ब्रुवे चैषां दक्षिणाधःकरादितः ।।

---

* वैढूर्य – S. 3067, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

पद्मं शङ्खं तथा चक्रं गदां दधाति केशवः ।
शङ्खं पद्मं गदा चक्रं धत्ते नारायणोऽव्ययः ॥

माधवस्तु गदां चक्रं शङ्खं पद्मं बिभर्ति च ।
चक्रं गदां तथा पद्मं शङ्खं गोविन्दमेव च ॥

गदां पद्मं तथा शङ्खं चक्रं विष्णुर्बिभर्ति हि ।
चक्रं शङ्खं तथा पद्मं गदां च मधुसूदनः ॥

पद्मं गदां तथा चक्रं शङ्खं चैव त्रिविक्रमः ।
शङ्खं चक्रं गदा पद्मं वामनो बिभ्रुयात्तथा ॥

पद्मं चक्रं गदा शङ्खं श्रीधरः श्रीपतिं दधत् ।
गदां चक्रं हृषीकेशः पद्मं शङ्खं बिभर्ति हि ॥

पद्मनाभः तथा शङ्खं पद्मं चक्रं गदां धरेत् ।
पद्मं शङ्खं गदां चक्रं धत्ते दामोदरस्तथा ॥

सङ्कर्षणो गदां शङ्खं पद्मं चक्रं दधाति च ।
वासुदेवो गदां शङ्खं चक्रं पद्मं बिभर्ति हि ॥

चक्रं शङ्खं गदां पद्मं प्रद्युम्नो बिभ्रुयात्तथा ।
अनिरुद्धस्तथा चक्रं गदां शङ्खं च पङ्कजम् ॥

चक्रं पद्मं तथा शङ्खं गदां च पुरुषोत्तमः ।
पद्मं गदा तथा शङ्खं चक्रं चाधाक्षजो हरिः ॥

चक्रं पद्मं गदां शङ्खं नरसिंहो बिभर्ति हि ।
अच्युतश्च गदां पद्मं चक्रं शङ्खं बिभर्ति हि ॥

जनार्दनः कुन्दवर्णः उपेन्द्रो विद्रुमद्युतिः ।
उपेन्द्रस्तु तथा शङ्खं गदां चक्रं च पङ्कजम् ॥

हरिस्तु शङ्खं चक्रं च पद्मं चैव गदां धरेत् ।
शङ्खं गदां पङ्कजं च चक्रं कृष्णो बिभर्ति हि ॥

एवं चतुर्विंशतिस्तु मूर्तीःध्यात्वा समर्चयेत् ।
तत्तद्बिम्बेषु वा राजन् शालग्रामशिलासु वा ॥

गन्धपुष्पैश्च ताम्बूलैः धूपैर्दीपैर्निवेदनैः ।
फलैश्च भक्ष्यभोज्यैश्च पानीयैः शर्करान्वितैः ॥

नामभिस्तश्छतुर्थ्यन्तैः मूलमात्रेण वा भजेत् ।
देवानावरणीयांश्च पूजयेत् प्रेरितः क्रमात् ॥

यं हेत्वाहे (बहीत्वेने) ति सूक्तेन कुर्यान्नीराजनं शुभम् ।
पुरतोऽग्निं प्रतिष्ठाप्य स्वगृह्योक्तविधानतः ॥

मण्डलेन चतुर्थेन प्रत्यृचं जुहुयाच्चरुम् ।
पुष्पैः सम्पूजयेद्भक्त्या कुर्यादवमृथं नरः ॥

इमां वैयूहिकीं इष्टिं सम्यक्प्राहुर्महर्षयः ।
प्रायश्चित्तं इदं प्रोक्तं पातकेषु महत्स्वपि ॥

अनप्स्वपि च बिम्बानां शान्त्यर्थं वा समाचरेत् ।
प्रायश्चित्ते विधेयं स्यात् देयं प्रत्यृचकर्मसु ॥

अनधीतः कथं कुर्यात् वैयूहीं वैष्णवीं द्विजः ।
प्रत्येकं शतमष्टौ च मन्त्रैस्तेषां यजेद्बुधः ॥

सर्वत्रावभृथेष्टिं च पुष्पयागं च वैष्णवः ।
द्वयेन मूलमन्त्रेण कुर्वीत सुसमाहितः ॥

वैष्णवान्भोजयेद्भक्त्या कर्मान्ते सत्त्वसिद्धये ।
चतुर्विंशति संख्यान् वै महाभागवतान् द्विजान् ॥

एकं वा भोजयेत् विप्रं महाभागवतोत्तमम् ।
सर्वं सम्पूर्णतामेति तस्मिन्सम्पूजिते द्विजे ॥

यः करोति सुभामिष्टिं वैयूहीं वैष्णवोत्तमः ।
अनन्तस्याच्युतानां च विशिष्टोऽन्यतमो भवेत् ॥

விருத்தஹாரீதஸ்ம்ருதௌ
சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

அம்பரீஷ உவாச -
பகவன் பவதா ப்ரோக்தா விஷ்ணோராராதனக்ரியா ।
பிராயச்சித்த மகிருத்யானாம் அஸதாம் தண்டமேவ ச ॥

ஹாரீத உவாச -

ச்ருணு ராஜன் ப்ரவக்ஷ்யாமி ஸர்வம் நிரவசேஷத: ।
இஷ்டீனாம் ச விதானம் ச ஹரேருத்ஸவகர்மணாம் ॥

நாராயணீ வாசுதேவீ காருடீ வைஷ்ணவீ ததா ।
வைய்யூஹீ வைபவீ பாத்மீ பவித்ரீ பாவமானிகா ॥

ஸௌதர்சனீ ச ஸேனேசீ ஆனந்தீ ச சுபாஹ்வயா ।
மகாபாகவதீத்யேதா: ஸர்வபாபஹரா: சுபா: ॥

பிராயச்சித்தார்த்தமபி வா போகார்த்தம் வா ஸமாசரேத் ।
பூர்வம் விகனஸே விஷ்ணு: ப்ரோக்தவான் விகனஸா ப்ருகோ: ॥

ப்ரோக்தம் மமேரிதம் தேன ப்ருகுணா திவ்யமுத்தமம் ।

இஷ்டிவிதானே வையூஹீ இஷ்டி:

சுக்லபக்ஷே து துவாதச்யாம் ஸங்க்ராந்தௌ க்ரஹணேபி வா ।
உபோஷ்ய விதிவத் விஷ்ணும் பூஜயித்வா விதானத: ॥

அப்யர்ச்சயேத் கந்தபுஷ்பைர் கேசவாதீன் ப்ருதக் ப்ருதக் ।
ஸங்கர்ஷணாதீனபி ச பூஜயேத் ப்ரயதாத்மவான் ॥

தத்தன்மூர்த்தி ப்ருதக் த்யாத்வா ப்ருதகேவ ஸமர்ச்சயேத் ।
கேசவஸ்து சுவர்ணாப: ச்யாமோ நாராயணோவ்யய: ॥

மாதவஸ்யாதுத்பலாபோ கோவிந்த: சசிஸந்நிப: ।
கௌரவர்ணஸ்ததா விஷ்ணு: சோணோ மதுஜிதவ்யய: ॥

த்ரிவிக்ரமோக்னிஸங்காசோ வாமன:ஸ்படிகப்ரபு; ।
ச்ரீதரஸ்து ஹரித்ராப: ஹ்ருஷீகேசோம்சுமான் யதா ॥

பத்மநாபோ கனச்யாமோ ஹேமோ தாமோதர: பிரபு: ।
ஸங்கர்ஷண: முக்திகாபோ வாசுதேவோ கனத்யுதி: ॥

ப்ரத்யும்னோக்தவர்ண: ஸ்யாதனிருத்தோ யதோத்பலம் ।
அதோக்ஷஜ: சாத்வலாப: ரக்தாங்க: புருஷோத்தம: ॥

ந்ருஸிம்மோ மணிவர்ண: ஸ்யாத் அச்யுதோர்க்கஸமப்ரப: ।
ஜனார்தன: குந்தவர்ண: உபேந்த்ரோ வித்ருமத்யுதி: ॥

ஆயுதானி ப்ருவே சைஷாம் தக்ஷிணாத: கராதித: ।
பத்மம் சங்க்கம் ததா சக்ரம் கதாம் ததாதி கேசவ: ॥

சங்க்கம் பத்மம் கதா சக்ரம் தத்தே நாராயணோவ்யய: ।
மாதவஸ்து கதாம் சக்ரம் சங்க்கம் பத்மம் பிபர்த்தி ச ॥

சக்ரம் கதாம் ததா பத்மம் சங்க்கம் கோவிந்த மேவ ச ॥

கதாம் பத்மம் ததா சங்க்கம் சக்ரம் விஷ்ணுர் பிபர்த்தி ஹி ।
சக்ரம் சங்க்கம் ததா பத்மம் கதாம் ச மதுசூதன: ॥

பத்மம் கதாம் ததா சக்ரம் சங்க்கம் சைவ த்ரிவிக்ரம: ।
சங்க்க சக்ரம் கதா பத்மம் வாமனோ பிப்ருயாத் ததா ॥

பத்மம் சக்ரம் கதா சங்க்கம் ச்ரீதரோ ச்ரீபதிம் ததத் ।
கதாம் சக்ரம் ஹ்ருஷீகேச: பத்மம் சங்க்கம் பிபர்த்தி ஹி ॥

பத்மநாப: ததா சங்க்கம் பத்மம் சக்ரம் கதாம் தரேத் ।
பத்மம் சங்க்கம் கதாம் சக்ரம் தத்தே தாமோதரஸ்ததா ॥

ஸங்கர்ஷணோ கதாம் சங்க்கம் பத்மம் சக்ரம் ததாதி ச ।
வாசுதேவோ கதாம் சங்க்கம் சக்ரம் பத்மம் பிபர்த்தி ஹி ॥

சக்ரம் சங்க்கம் கதாம் பத்மம் பிரத்யும்னோ பிப்ருயாத் ததா
அநிருத்தஸ்ததா சக்ரம் கதாம் சங்க்கம் ச பங்கஜம் ॥

சக்ரம் பத்மம் ததா சங்க்கம் கதாம் ச புருஷோத்தம: ।
பத்மம் கதா ததா சங்க்கம் சக்ரம் சாதோக்ஷஜோ ஹரி: ॥

சக்ர பத்மம் கதாம் சங்க்கம் நரசிம்மோ பிபர்த்தி ஹி ।
அச்யுதஸ்ச கதாம் பத்மம் சக்ரம் சங்க்கம் பிபர்த்தி ஹி ॥

ஜனார்தன: குந்தவர்ண: உபேந்த்ரோ வித்ருமத்யுதி: ।
உபேந்த்ரஸ்து ததா சங்க்கம் கதாம் சக்ரம் ச பங்கஜம் ॥

ஹரிஸ்து சங்க்கம் சக்ரம் ச பத்மம் சைவ கதா தரேத் ।
சங்க்கம் கதாம் பங்கஜம் ச சக்ரம் க்ருஷ்ணோ பிபர்த்தி ஹி ॥

ஏவம் சதுர்விம்சதிஸ்து மூர்த்தீம் த்யாத்வா ஸமர்ச்சயேத் ।
தத்தத்பிம்பேஷு வா ராஜன் சாளக்ராமசிலாஸு வா ॥

கந்தபுஷ்பைச்ச தாம்பூலை: தூபதீபைர் நிவேதனை: ।
பலைஸ்ச பக்ஷ்யபோஜ்யைஸ்ச பானீயை: சர்க்கரான்விதை: ॥

நாமபிஸ்தச்சதுர்த்யந்தை: மூலமந்த்ரேண வா யஜேத் ।
தேவானாம் வரணீயாம்ஸ்ச பூஜயேத் ப்ரேரித: க்ரமாத் ॥

யம் ஹேத்வாஹே(பஹ்வீவேனே)தி ஸூக்தேன
குர்யாந்நீராஜநம் சுபம் ॥

புரதோக்னிம் பிரதிஷ்ட்டாப்ய ஸ்வக்ருஹ்யோக்த விதானத: ।
மண்டலேன சதுர்தேன ப்ரத்ய்ருசம் ஜுஹுயாத் சரும் ॥

புஷ்பை: ஸம்பூஜயேத் பக்த்யா குர்யாதவப்ருதம் நர: ।
இமாம் வையூஹிகீம் இஷ்டி ஸம்யக்ப்ராஹுர்மஹர்ஷய: ॥

பிராயஸ்சித்தம் இதம் ப்ரோக்தம் சாந்த்யர்த்தம் வா ஸமாசரேத் ।
அனப்ஸ்வபி ச பிம்பானாம் சாந்த்யர்த்தம் வா ஸமாசரேத் ॥

பிராயஸ்சித்தே விதேயம் ஸ்யாத் தேயம் ப்ரத்ய்ருசகர்மஸு ।
அநத்த: கதம் குர்யாத் வையூஹீம் வைஷ்ணவீம் த்விஜ: ॥

பிரத்யேகம் சதமஷ்டௌ ச மந்த்ரைஸ்தேஷாம் யஜேத்புத: ।
ஸர்வத்ராவப்ருதேஷ்டிம் ச புஷ்பயாகம் ச வைஷ்ணவ: ॥

த்வயேன மூலமந்த்ரேண குர்வீத ஸுஸமாஹித: ॥

வைஷ்ணவான் போஜயேத் பக்த்யா கர்மாந்தே ஸத்வஸித்தயே ।
சதுர்விம்சதி ஸங்க்யான்வை மகாபாகவதான் த்விஜான் ॥

ஏகம் வா போஜயேத் விப்ரம் மகாபாகவதோத்தமம் ।
ஸர்வம் ஸம்பூர்ணதாமேதி தஸ்மின் ஸம்பூஜிதே த்விஜே ॥
ய: கரோதி சுபாமிஷ்டிம் வையூஹீம் வைஷ்ணவோத்தம: ।
அனந்தஸ்யாச்யுதானாம் ச விசிஷ்டோன்ய தமோ பவேத் ॥

வையூஹிக வேள்வியில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்

(விருத்தஹாரித ஸ்ம்ருதி)

பொருள் :- அம்பரீஷர் ஹாரீதரைப் பார்த்து தேவரீர் விஷ்ணுவினுடைய பூஜாக்ரமங்களுள் சிறந்ததும் சாச்வதமுமான உற்சவங்களையும் வேள்விகளையும் குறித்து எடுத்துரைத்தீர்கள். அவற்றுள் உற்சவ கர்மங்களுக்கான இஷ்டிகளை (வேள்விகளை) முழுமையாகக் கேட்க தமக்குள்ள ஆவலை அம்பரீஷர் ஹாரீத முனிவரிடம் தெரிவிக்கின்றார்.

ஹாரீத முனிவர் கூறுகிறார் : நாராயணீ, வாசுதேவீ, காருடீ, வைஷ்ணவீ, **வையூஹீ**, வைபவீ, பாத்மீ, பவித்ரீ, பாவமானீ, ஸௌதர்சனீ, சேனேசீ, ஆனந்தீ, சுபா, மகாபாகவதீ ஆகியவை உற்சவகர்மங்களுக்குத் தேவையான வேள்விகள் ஆகும். அவை தீவினையகற்றி நலம் பல நல்குபவை. அவற்றைப் பொதுவாகவும் பிராயச்சித்தமாகவும் மேற்கொள்ளலாம். அவ்வேள்விகளும் முறைகளும் குறித்து பிருகு முனிவர் எனக்கு உபதேசித்தார். முன்னர் அது வழிவழியாக ப்ருகு முனிவருக்கு விகனஸராலும்,

விகனஸருக்கு விஷ்ணுவாலும் உபதேசம் செய்யப்பட்டது. அவ்வாறு வழிவழியாய் வந்த வைஷ்ணவேஷ்டிகளில் (வைணவ வேள்விகளில்) வையூஹிக இஷ்டியும் ஒன்று. வையூஹிக இஷ்டி (வேள்வி) குறித்து இனி நாம் சிறிது பார்ப்போம்.

வையூஹிக இஷ்டி

வையூஹிக இஷ்டி என்பது வியூஹ மூர்த்திகளைப் பற்றியதாகலாம். வாசுதேவ ஸங்கர்ஷண பிரத்யும்னா நிருத்தாதிகள் வ்யூஹ மூர்த்திகள் ஆதி மூர்த்தி வாசுதேவனிடம் இருந்து மற்ற 23 மூர்த்திகளும் தோற்றம் கூறப்பெறுவதால் அவர்களைக் குறித்து செய்யப்படும் வேள்வி வையூஹிக வேள்வி அல்லது வையூஹிக இஷ்டி ஆகும். இவ்வேள்விதனை சுக்கில பக்ஷ துவாதசியிலும், மாதப்பிறப்பு, கிரஹணம் போன்ற புண்ய காலங்களிலும் மேற்கொள்ளவேண்டும். விரதமிருந்து முறைப்படி கேசவாதி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளை கந்த புஷ்பாதிகளால் தனித்தனியே வர்ணாயுதங்களுடன்* உபசரித்து அர்ச்சிக்க வேண்டும். இந்த வையூஹிக வேள்வியில் கூறப்பட்டுள்ள சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணங்களுடன் (Book No. 3067) கேசவாதி சதுர்விம்சதி நாமஸ்தோத்திரத்தினையும் ஒப்பு நோக்கும்போது அநிருத்தன்- உத்பல நிறம், அதோக்ஷஜன்- சாத்வல நிறம், உபேந்த்ரன் - பவழ நிறம் உடைத்தவர்களாய் வண்ணத்தில் சற்று மாறுபட்டு விளங்குகின்றனர். மற்ற மூர்த்திகளில் நிறத்தில் வேறுபாடு இல்லை.

---

* வர்ணம், ஆயுதம், நாயகி போன்ற அனைத்துக் குறிப்புகளுடன் அடங்கி விளங்குவதும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் உருவ அமைப்பை வெளியிடுவதுமே சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணமாகும். சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் ஆயுதங்களையிட்டு உருவ அமைதிக்கு இலக்கணம் வகுக்குமாறு காணப்படும். இச்செய்தி (N.N.B 14899 - Ist Volumeவுள்ள எண்ணில்) சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்திற்கு சமமாக இலங்குகின்றது.

கேசவாதி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளை பிம்பத்திலோ அல்லது ஸாளக்கிராம சிலைகளிலேலோ தியானித்து வணங்கலாம். உபசாரமாக கந்த புஷ்பதூபதீபாதிகளையும், நிவேதனமாக பழங்களையும், சர்க்கரை கலந்த பக்ஷ்யபோஜ்யபாநீயங்களையும் எம்பெருமானுக்குச் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். பிரணவத்துடன் கேசவாதி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் நாமங்களை நான்காம் வேற்றுமை உருபோடு (ஓம் கேசவாய ஸ்வாஹா) உச்சரித்து ஆஹுதி செய்ய வேண்டும். முறைப்படி ஆவரண தேவதைகளையும் பூசிக்க வேண்டும். பிறகு "யம் ஹேத்வாஹே" எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தால் அல்லது "பஹ்வீத்வேனேதி" என ஆரம்பிக்கும் சூக்தத்தால் கருப்பூர நீராஜனம் செய்யவேணும்.

கலச ஸ்தாபனம் செய்த இடத்திற்கு முன்பாக ஸாதகன் தன்னுடைய க்ருஹ்ய சூத்திர முறைப்படி அக்னி ஸ்தாபனம் செய்து ஒவ்வொரு ருக்கினையும் சருவால் 52 ஆகுதி கொடுக்க வேண்டும். பக்தியுடன் புஷ்பங்களால் பூசித்து வணங்கி அவபிருதஸ்நானத்தையும் மேற்கொள்ள வேண்டும். வையூஹிக வேள்வியான இதனை மாபாதக நிவ்ருத்திக் காகவும், நீரின்றி வாடும் தன்மையிலும், பிம்ப சாந்திக்காகவும் செய்யவேண்டுமென்று மகர்ஷிகள் விளம்பியுள்ளனர். இவ்வேள்வி பிராயச்சித்த ரூபமான போதிலும் பிரதியொரு வேள்விகளிலும் இதனை அனுஷ்டிக்கலாம். வையூஹிகம் எனும் விஷ்ணு வேள்வியை வேதாத்யயனம் மேற்கொள்ளாத நபராகில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் மந்திரத்தை 108 முறை ஆஹுதி கொடுத்தல் போதுமானது. எப்படியேயாயினும் அவபிருதஸ்நானம், புஷ்பயாகம் போன்றவற்றை மூலமந்திரதுவய மந்திரங்களால் செய்ய வேண்டும். ஸத்வஸித்திக்காக கர்மாவின் முடிவில் வைஷ்ணவர்களை விருந்தோம்பல் புரியவேண்டும். மகா பாகவதர்கள் இருபத்துநால்வரையும் மகாபாகவதோத்தமர் ஒருவரையும் உணவருந்தச் செய்யவேண்டும். த்விஜர்

மேற்கூறியவாறு உபசரிக்கப்பட்டார்களாகில் அனைத்தும் நிறைவுடைத்ததாய் அமையும். நலம் பயப்பதும் வைஷ்ணவவோத்தமுமான அவ்வையூஹ வேள்வியை யார் மேற்கொள்கிறாரோ அனந்தன், அச்சுதன் முதலானோரில் ஒருவராகவே ஆவார் என்பது திண்ணம்.

Chaturvimsati Pillars

According to Bhagavata Purana, Vishnu has 24 aspects. They are as follows:-

1. Kesava, 2. Narayana, 3. Madhava, 4. Govinda, 5. Vishnu, 6. Madhusudana, 7. Thrivikrama, 8. Vamana, 9. Sridhara, 10. Hrishikesa, 11. Padmanabha, 12. Dhamodara, 13. Sankarshana, 14. Vasudeva, 15. Pradyumna, 16. Anirudha, 17. Purushothama, 18. Adhokshaja, 19. Narasimha, 20. Achutha, 21. Janardhana, 22. Upendra, 23. Hari, 24. Krishna.

All these forms of Vishnu are Carved on the walls of the temple at Nuggihalli, as also in two pillars called Chaturvimsati pillars at Srirangapatnam with names and forms engrved and on a beam in the temple at Belure, the ancient Kuntala desa also,

* T. 7038 - Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.
Thirumalirunjolaimalai, Sthalapurana P. No. 181

are those 24 Murtis or forms of Vishnu found engraved. The date of these Sculptures is 1249 A.D. Belure is one of Sri Ramanuja's Pancha Narayana Prathishta Stalas.

(Belure, /tal.Kad, Melakote, Tonnur and Gadag)

Chaturvimsati murtis *(Plate 42)

The Chaturvimsatimurtis were not greatly favoured by the Vijayanagara Sculpters. Only two sets of the entire group are to be found and there are few extant examples of Individual icons. There is a clear evidence of only one temple dedicated to one of the Chaturvimshati murtis the Madhavashrine (Now called the Ranga temple) complex. (south Indan Inscriptions, IV No. 248) In the city the entire group of Chaturvimshatimurtis is sculpted twice. The first series is in the rock-shelter near Koti-tirtha, with carvings on the north, east and south boulders of this west facing rock-cut shelter. On the north is a long narrow panel deiciting the Incaranations of Vishnu, on the east a very long frieze of chaturnimshati murties, and on the South Vithoba, Venkateshvara on Narasimha.

---

* Sculpture at Vijayanagara Iconography and style -T.M.S.S.M. Library, Thanjavur. U G. 5507, P.No. 44-45.

Each of the twenty four forms stands in Samabhanga and is labelled with an Inscription in Kanaada on the top, an incised kneeling Garuda is shown below.

At the beginning of the series, anather Garuda turns towards the panel. (For details see, Vijayanagara, progress of Research. 1983-84 PP, 138-9 and Plates LXXXVII-LXXXIX)

The second series occurs on the four highly polished granite pillars in the Rangamandapa of the Ramachandra temple. Here each of the twenty four figures appears seated in lalitasana, carrying the four attributes and flanked by the seated consort goddesses, Shri and Bhu, under an eleborate makara-torana. The only difference between one panel and another is the manner in which the ayudhas are distributed.

These reliefs are partly damaged which makes the Indentification of some Icons difficult. The figures are generally carved on the top and middle blocks of the columns. Thisn group of the Chaturvimshatimurtis is Iconographicaly unusual as the figures of the god are seated together with the consort Goddesses.

As already noted, statues of the Individual Chaturvimshatimurties are extremly rare at the site. In the rangamandapa of the Mukti Narasimha temple at Anegondi there are some sculptures including one of Keshava, with the Shankha and Chakra in the upper right and left hands and the Padma and gada in the lower right and left hands respectively. This is possibly

the only Vijayanagara peried example here of a Vyuha. In the Gulagunji Madhavaswami shine in the Virupaksha temple complex is a pre vijayanagara icon that could also be of one of the twenty-four forms. There are also a few speradic pillar reliefs (Note worthy Reliefs of Individual Chaturvimsatimurthies, Mudal alwar temple (Nc w/2) two reliefs on a pillar in the mandapa on the brindavana of Raghunadaswami (NG W1) on the north face, Vaisnava temple (Nat /1) relief on a pillar in the mandapa first fram the east, second fram the north westface, lower block, Vithala temple (NH a/1) Rangamandapa, three reliefs on one pillar, first fram the south, second fram the east, on the middle and the top block of the south face, Hanuman temple (NJ s/2) a relief on a pillar in the mandapa; in the temple complex of Anantasayana in the south east conner pavilion, there are six pillar reliefs of the standing Chaturvimsati murthis and one seated in Lalitasana but no large carvings of the Chaturvimsatimurties.

Vishnu(Chaturvimsatimurtis) [1]

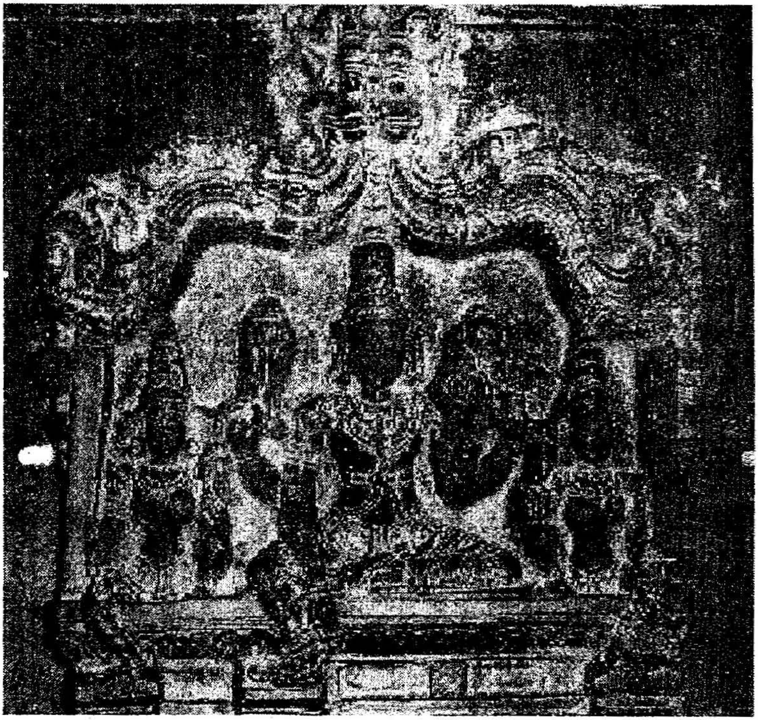

ஸ்ரீ ராமசந்திரஸ்வாமி கோயில் - ரங்கமண்டபம்
கர்நாடகா

वृद्धहारीतस्मृतौ चतुर्विंशतिमूर्तिलक्षणम्[2]

विष्णुः कौमोदकीपद्मशङ्खचक्रधरः क्रमात् ।
प्रदक्षिणं दक्षिणाधः करादारभ्य नित्यशः ॥ (श्वेतवर्णः)

---

1. Sculpture at Vijayanagara Iconography and style (U.G. 5507 T.M.S.S.M. Library, Thanjavur. P. No. 306
2. Murtidhyanam. 173/ P. No. 209.

விஷ்ணு மூர்த்தி

கர்நாடக மாநிலத்தின் பாலமைந்த ஸ்ரீராமசந்திர ஸ்வாமி கோயிலின் ரங்கமண்டபத்தில் சதுர்விம்சதி (24) மூர்த்திகளுள் விஷ்ணுவை படத்தில் காட்டியவாறே திருமகள் மண்மகள் புடை சூழ அமர்ந்த நிலையில் நிறுவியுள்ளனர். இந்த விஷ்ணு மூர்த்தியின் உருவலக்ஷணம் விருத்தஹாரீத ஸ்மிருதியில் விளம்பப்பெற்றுள்ளது. விளக்கம் இந்நூல் பகுதியில் விஷ்ணுவை பற்றிய இடங்களில் கண்டு கொள்ளலாம். திருமகள் மண்மகள் ஆகியோரின் நிறம் போன்ற செய்திகளுக்கு சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்தின் முதல் பகுதியில் காணப்பெறும் ஸ்ரீதேவி பூதேவி தியானங்கள் துணை நிற்கும். சதுர்விம்சதி (24) மூர்த்திகளுள் ஒன்றான இந்த விஷ்ணு மூர்த்தியே நவ (ஒன்பது) கிரஹங்களுள் (கோள்களுள்) வரும் புத கிரஹத்தின் அதிதேவதையாகப் போற்றும் முறையினை 'மூர்த்தி தியானம்' (173 / ப. எண். 209) எனும் நூல் எடுத்துரைக்கின்றது.

------- ✦ -------

கோடிலிங்கத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்*

ஹம்பியில் கோதண்டராமஸ்வாமி கோயிலின் வடக்கே 'கோடி லிங்கம்' பாறைச் சிற்பமாகச் செதுக்கப்பட்டுள்ளது. துங்கபத்திரை நதி வடக்கு நோக்கிச்செல்லுங்கால் அதன் கரையில் ஹம்பி நகரம் அமைந்திருக்கின்றது. அங்குள்ள கோடிலிங்கத்திற்கு 'கோடி சங்கர லிங்கம்' என்ற மற்றொரு பெயர் உண்டு. கருங்கல் சுவர்ச் சிற்பங்களாக சைவ வைணவ சிற்பங்கள் ஆங்கே நிரம்ப உள்ளன. சைவ சிற்பங்களுள் சந்திர சேகரர், பார்வதி சிற்பங்களும், வைணவ சிற்பங்களுள் தசாவதார, சதுர்விம்சதி, விட்டோபா, அபய வரத நரசிம்ம, லக்ஷ்மீநரசிம்ம, யோகலக்ஷ்மீ நரசிம்ம, ராமபட்டாபிஷேக,

* UG. (T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.) 922, Vijayanagara, By M.S. Nagarajarao, Mysore, 1985, P.No. 138& 139, Plate No. 87-89.

அனந்தபத்மநாப மூர்த்திகளும் அடங்கும். ராயஸ்த ராமசந்திர தீக்ஷிதரின் குடும்ப சிற்பங்கள் பெயர் பொறிப்புடனும் அரசர்கள், பக்தர்கள் ஆகியோரின் சிற்பங்களும் ஆங்கே காணக்கிடைக்கின்றன.

சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்

விஜயநகரம் என்ற நூலின் வழி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் *(3 x 8 = 24)* கருகல் பாறைச் சிற்பங்களாக தேவியர் இன்றியே நின்ற கோலத்தில் நிறுவப்பெற்றுள்ளனர். சிற்பங்களுக்கு மேலே உள்ள பட்டியில் கேசவாதி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் பெயர்கள் கன்னட எழுத்தில் எழுதப்பெற்றுள்ளன. ஆழிசங்கம்தாமரைகதைகளில் கேசவமூர்த்தி மட்டுமே தொங்கவிடப்பட்டுள்ள கதையை வைத்துள்ளார். நரசிம்ம மூர்த்திக்கு மட்டும் நரங்கலந்த சிங்க முகம் அமைக்கப் பெற்றுள்ளது.

------- *** -------

சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம் - ஓர் ஒப்பாய்வு

இந்து பௌத்த சமண மதத்தின் சிற்பங்கள்* என்னும் நூல் தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் நூலகத்தில் பதிவாகியுள்ளது. அந்நூலுடன் சரசுவதி மகால் சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம் ஒப்புநோக்கப்பட்டது. அவ்வகையில் அக்னி புராணத்தில் மதுசூதனன், பிரத்யும்னம், ஹரி, பதுமபுராணத்தில் சிரீதரன், இருடீகேசன், பற்பநாபன், வாசுதேவன், பிரத்யும்னன், சதுர்வர்கசிந்தாமணியில் நாராயணன், திரிவிக்கிரமன், தாமோதரன், நரசிம்மன், உபேந்திரன், ஹரி, தர்மசிந்துவில் திரிவிக்கிரமன், வாமனன் வாசுதேவன், ஹரி, விருத்தஹாரீத ஸ்ம்ருதி மற்றும் அபிலஷிதார்த்த சிந்தாமணிகளில் திரிவிக்கிரமன், ஹரி ஆகியோர்களது ஆயுதங்களின் அமைவிடம் மாறுதலைப் பெற்றுள்ளது. மாறுதல்களை மட்டும் அடுத்தார்ப்போல் விளக்கப்படுகிறது.

---

*UG 4 T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம்-ஒப்புமைப் பட்டியல்

Note: S Sankha, C Cakra, P Padma, G Gada.

S.No.	Murtics	Agnipurana	Padmapurana	Caturvarga Cintamani	Dharma Sindhu	Vriddha haritasmriti	Abhilashitartha Cintamani
1	Kesava	-	-	-	-	-	-
2.	Narayana	-	-	PSGC	-	-	-
3	Madhava	-	-	-	-	-	-
4.	Govinda	-	-	-	-	-	-
5.	Vishnu	-	-	-	-	-	-
6	Madhusudana	SCPG	-	-	-	-	-
7	Trivikrama	-	-	PGSC	PGSC	PGSC	PGSC
8	Vamana	-	-	-	GSCP	-	-
9	Sredhara	-	GCPS	-	-	-	-
10	Hrishikesa	-	GPCS	-	-	-	-
11	Padmanabha	-	CPGS	-	-	-	-
12	Damodara	-	-	PGCS	-	-	-
13	Vasudeva	-	-	-	-	-	-
14	Sankarshana	-	PCGS	-	SCGP	-	-
15	Pradyumna	GCSP	PSCG	-	-	-	-
16	Aniruddha	-	-	-	-	-	-
17	Purushottama	-	-	-	-	-	-
18	Adhokshaja	-	-	-	-	-	-
19	Narasimha	-	-	CPSG	-	-	-
20	Achyuta	-	-	-	-	-	-
21	Upendra	-	-	PGCS	-	-	-
22	Janardana	-	-	-	-	-	-
23	Hari	SPCG	-	SCGP	SCGP	SCGP	SCGP
24	Srikrishna	-	-	-	-	-	-

श्री वैखानसमन्त्रप्रश्ने - सर्वाङ्गन्यासः*

ज्ञानाय हृदयाय नमः । शक्त्यै शिरसे स्वाहा । बलाय शिखायै वषट् । एश्वर्याय कवचाय हुम् । वीर्याय नेत्रत्रयाय वौषट् । तेजसे अस्त्राय फट् । भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः । केशवाय नमः । नारायणाय नमः । माधवाय नमः । गोविन्दाय नमः । विष्णवे नमः । मधुसूदनाय नमः । त्रिविक्रमाय नमः । वामनाय नमः । श्रीधराय नमः । हृषीकेशायमः । पद्मनाभाय नमः । दामोदराय नमः । सङ्कर्षणाय नमः । वासुदेवाय नमः । प्रद्युम्नाय नमः । अनिरुद्धाय नमः । पुरुषोत्तमाय नमः । अधोक्षजाय नमः । नारसिंहाय नमः । अच्युताय नमः । जनार्दनाय नमः । उपेन्द्राय नमः । हरये नमः । श्रीकृष्णाय नमः । 57

குறிப்பு:- வைகானஸ மந்த்ர பிரச்னத்தில் ஸர்வாங்க நியாஸத்தில் கேசவன் தொடங்கி கிருஷ்ணன் முடிய 24 மூர்த்திகளின் ஆவாஹனம் உரைக்கப்படுகிறது. சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்தின் அங்கமாக இப்பகுதி இங்கே இணைக்கப் பட்டுள்ளது.

செங்கல்பட்டு மாவட்டம் பழையசீவரம் சிற்பங்களில் சதுர்வியூஹமூர்த்திகள் எனப்பெறும் சதுர்விம்சதிமூர்த்திகளுள் பன்னிருவரும் காணக் கிடைப்பவராய் அவர்களில் இருடீகேசன், மதுசூதனன், விஷ்ணு, கேசவன், அச்சுதன் ஆகியோரின் கதாஹஸ்தங்கள் மட்டும் தொங்கவிடப்பட்டும் உள்ளன. நரசிம்மமூர்த்தியின் முக அமைப்பில் நரங்கலந்த சிங்கமுகம் காட்டப்படவில்லை. நரங்கலந்த சிங்க முகத்திற்கும் வேறுபாட்டுடன் விளங்கும்

* Srivaikhanasa mantra prasna - Sarvanganyasa - P. No. 297.

கிருஷ்ணனின் உருவ அமைப்பிற்கும் சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் முதற்பகுதியில் (தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் வெளியீட்டில்) கொடுக்கப்பட்ட ஓவியங்கள் பெரிதும் துணை புரியும்.

புதுக்கோட்டை மாவட்டத்தில் நார்த்தமலை குகைக்கோயிலில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திகளில் பன்னிருவர் காணக்கிடைக்கின்றனர். 7 அல்லது 8 ஆம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்த அந்த மூர்த்திகளின் சதுர்புஜங்களில் முறையே வலது இடது கரங்களில் அபய கடி ஹஸ்தங்கள் அமைக்கப்பெற்றுள்ளன. அவர்களின் புகைப்படங் களோடு கூடிய விரிவான விளக்கம் திருமதி R. சம்பகலக்ஷ்மி அவர்களியற்றிய Vaishnava Iconography in the Tamil Country (E. 11255. T. M. S. S. M. L. Tanjore) என்ற ஆங்கில நூலில் (Figs 99-100 &101, 102) 203-204 & 320-321 ஆகிய பக்கங்களில் காணக்கிடைக்கின்றது. சாளக்கிராம மூர்த்தி லக்ஷணம் கூறும் நூலிலும் சதுர்விம்சதிமூர்த்திகள் குறிக்கப்பெற்றுள்ளனர்.* மேலும் ஸ்ரீபாஞ்சராத்திர ஆகமங்கள் 108னுள் ஒன்றான கருட ஸம்ஹிதை கூறும் சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணத்தின் பட்டியல் தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் நூலகம் வெளியிட்டுள்ள இந்நூலின் முதற்பாகத்தில் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது. அப்பட்டியல் ஆங்கே தேவநாகரி எழுத்தில் இலங்குவதாலும் திருவரங்கத்தி லுள்ள சதுர்விம்சதிமூர்த்திகளைப் பற்றி இங்கே சுருங்கக்கூறுவதால் அதன் பயன்பாட்டிற் கெனவும் சிற்பக்கலைஞர்களை மனதிற்கொண்டும் தமிழ் வரிவடிவத்தோடு அப்பட்டியல் இங்கே கொடுக்கப் படுகிறது.

---

* Salagramamurthilakshanam P. No. 25-37. T.M.S.S.M. Library Pablication, Thanjavur,

ஸ்ரீ பாஞ்சராத்திர ஆகமம்-கருட ஸம்ஹிதை
சதுர்விம்சதி (24) மூர்த்திலக்ஷணம்*

சங்கு சக்கரம் 1. கேசவன் தாமரை கதை	தாமரை கதை 2. நாராயணன் சங்கு சக்கரம்	சக்கரம் சங்கு 3. மா்தவன் கதை தாமரை
கதை தாமரை 4. கோவிந்தன் சக்கரம் சங்கு	தாமரை சங்கு 5. விஷ்ணு கதை சக்கரம்	சங்கு தாமரை 6. மதுசூதனன் சக்கரம் கதை
கதை சக்கரம் 7.. திரிவிக்கிரமன் தாமரை சங்கு	சக்கரம் கதை 8. வாமனன் சங்கு தாமரை	சக்கரம் கதை 9. ஸ்ரீதரன் தாமரை சங்கு
சக்கரம் தாமரை 10.இருடிகேசன் கதை சங்கு	தாமரை சக்கரம் 11.பத்மநாபன் சங்கு கதை	சங்கு கதை 12. தாமோதரன் தாமரை சக்கரம்
சங்கு தாமரை 13. ஸங்கர்ஷணன் கதை சக்கரம்	சங்கு சக்கரம் 14. வாசுதேவன் கதை தாமரை	சங்கு கதை 15. பிரத்யும்னன் சக்கரம் தாமரை
கதை சங்கு 16. அநிருத்தன் சக்கரம் தாமரை	தாமரை சங்கு 17. புருஷோத்தமன் சக்கரம் கதை	கதை சங்கு 18. அதோக்ஷஜன் தாமரை சக்கரம்
தாமரை கதை 19. நரசிம்மன் சக்கரம் சங்கு	தாமரை சக்கரம் 20. அச்யுதன் கதை சங்கு	சக்கரம் சங்கு 21. ஜனார்தனன் தாமரை கதை
கதை சக்கரம் 22. உபேந்திரன் சங்கு தாமரை	சக்கரம் தாமரை 23. ஹரி: சங்கு கதை	கதை தாமரை 24. கிருஷ்ணன் சங்கு சக்கரம்

* Chaturvimsathi murthi lakshanam, Ist Volume, P. No. 5, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

திருவரங்கத்தில் சதுர்விம்சதிமூர்த்திகள்

திருவரங்கம் என்பது 108 வைணவத் திவ்யதேசங்களுள் முதன்மையாகத் திகழ்வது ஆகும். திருச்சிராப்பள்ளி யிலிருந்து 8 கி.மீ. தொலைவில் இத்திவ்யதேசம் அமைந்திருக் கின்றது. ஆழ்வார்களுக்கும் ஆசார்யர்களுக்கும் பெரிதும் உகந்த திருத்தலம் இது. இந்த திருவரங்கத்தில் முதலாவதாகத் தென்படுவது அழகிய மிக உயர்ந்த இராஜகோபுரம் அதற்கு அடுத்தபடியாக விளங்குவது உத்தமோத்தமம் என்ற வகையில் அமையப்பெற்றதும் ஏழு திருச்சுற்றுகளையும் அடைய வளைந்திருக்கும் அடைய வளைந்தான் திருச்சுற்று. அதனுள்ளே,

7. மாடமாளிகை சூழ் திருவீதியும்,
6. மன்னுசேர் திருவிக்கிரமன் திருவீதியும்,
5. ஆடல் மாறன் அகளங்கன் திருவீதியும்,
4. ஆலிநாடன் அமர்ந்துறையும் வீதியும்,
3. கூடல்வாழ் குலசேகரன் வீதியும்,[1]
2. குலவு ராசமகேந்திரன் திருவீதியும்,
1. தேடரிய தர்மவர்மாவின் வீதியும்

ஆக ஏழு திருச்சுற்றுகள் ஒவ்வொன்றும் முறையே பூர்புவஸ்ஸுவர்மகர் ஜனஸ்தபஸ் ஸத்யலோகங்களுக்கு ஒப்பாகவும் 7) 3072/2521, 6) 2108/1846, 5) 1653/1270, 4) 1235/849, 3) 767/503, 2) 426/295, 1) 240/181 அடிகளிலும் அமைக்கப்பெற்றுள்ளன.[2] அவற்றுள் 5 ஆம் திருச்சுற்று கோபுரத்திலும், நான்காம் திருச்சுற்றிலும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள் அருள்புரிகின்றனர். சதுர்விம்சதி என்னும் 24 எழுத்துக்களுக்கு ஒப்பான 24 தூண்களுடன் அமைந்த காயத்ரீ மண்டபம்[3] முதலாவது தர்மவர்மாவின் திருச்சுற்றில்

---

1. SII. Vol. 24 P. No. 538, 540.
2. 108 Vaishnavaite Divya Desams, By Miss. Dr. M.S. Ramesh I. A. S., P. No. 25 (TTD Publication, Tirupati, 2000.
3. இக்ஷ்வாகு குலதனம் ப. எண். 21 & 22, SriRanganathaswami By Jeanine Auboyer, Paris, Year. 1969 (T.M.S.S.M. Library, Thanjavur E. 11992) P.No. 49.

ஸந்நிதியில் நுழையும் அனுக்கன் திருவாசலுக்கும் குலசேகரன்படி என்கிற கருவறை வாசலுக்கும் இடைப்பட்ட பகுதியில் காணக்கிடைக்கின்றது. "படியாய்க் கிடந்து உன் பவளவாய் காண்பேனே" என்று திருவரங்கத்தம்மனை மங்களாசாஸனம் செய்த குலசேகராழ்வாரின் குலசேகரன்படியைக் கடந்து அரவணைத் துயிலும் அரங்கனைக் காணலாம். அரங்கனின் கோயிலான திருவரங்கத்தில் மொத்தம் உள்ள 21 கோபுரங்களுள் 200 அடி உயரமான வெள்ளை கோபுரம், 236 அடி உயரமுள்ள ராஜகோபுரம் குறிப்பிடத்தக்கவை. அவற்றுள் ஒன்றான நான்முகன் கோபுரத்தே அமைந்த சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளைக் குறித்துச் சிறிது சிந்திப்போம்.

திருவரங்கத்திலுள்ள ரங்கா ! ரங்கா ! கோபுரத்திற்கு நான்முகன் கோபுரம், நான்முகன் கோட்டை வாசல், அகளங்கன் வாசல், ரங்க வாசல்[2] போன்ற பெயர்களுண்டு. திரிவிக்கிரம சோழன் திருவீதியான, ஆறாம் திருச்சுற்றினையும், அகளங்க சோழன் திருவீதியான[3] ஐந்தாம் திருச்சுற்றினையும் இணைக்கின்ற தெற்கு வாசல் கோபுரமே நான்முகன் கோபுரமாகும். இந்த நான்முகன் கோபுரத்தில் முதல்நிலை (கீழிருந்து மேல்) இரண்டாம் வரிசை வலது (நாம் கோயிலுக்குள் செல்லுங்கால் இடது) கோடியில் நின்ற கோலத்தில் தென்திசை நோக்கியவாறு. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் பன்னிரண்டு மூர்த்திகளை அமைத்துள்ளனர். நான்முகன் கோபுரத்தில் காணப்பெறும் பன்னிரு மூர்த்திகளின் திருவுருவங்களையும் அதன் விளக்கங்களையும் இனிச் சிறிது காண்போம்.

---

1. 108 Vaishnavaite Divya Desams, TTD Publication, Tirupati, 2000.

2. SriRanganathaswami By Jeanine Auboyer, Paris, Year. 1969 (T.M.S.S.M. Library, Thanjavur E. 11992) P.No. 22.

3. இக்ஷ்வாகு குலதனம் (அ. 6-9)

ஸ்ரீ:

நான்முகன் கோபுர வாசல் கோபுரம் - திருவரங்கம் - திருச்சி

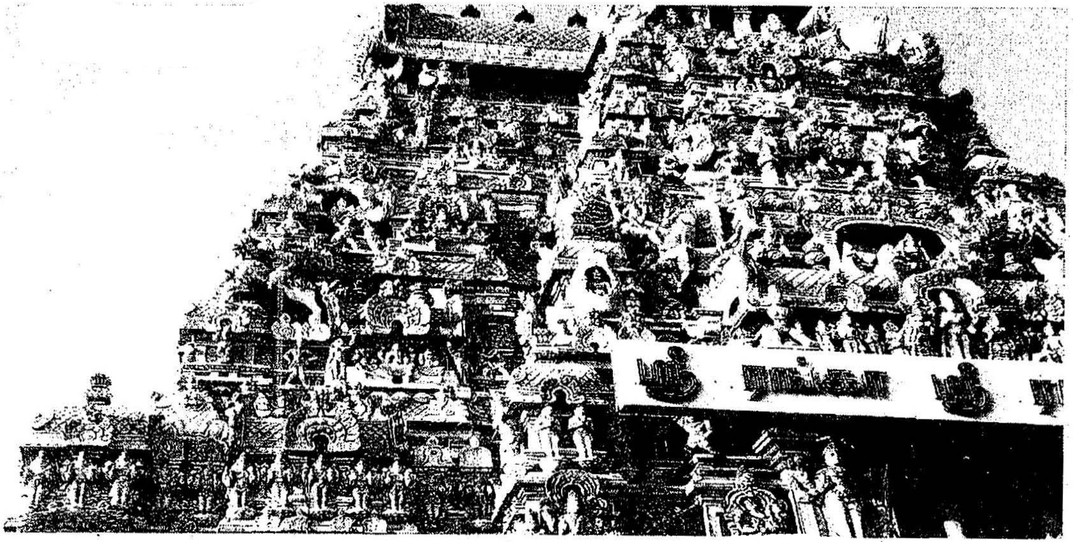

— சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் பன்னிரண்டு மூர்த்திகள் —

நான்முகன் கோபுரத்தில் சதுர்வியூகத் மூர்த்திகள்.

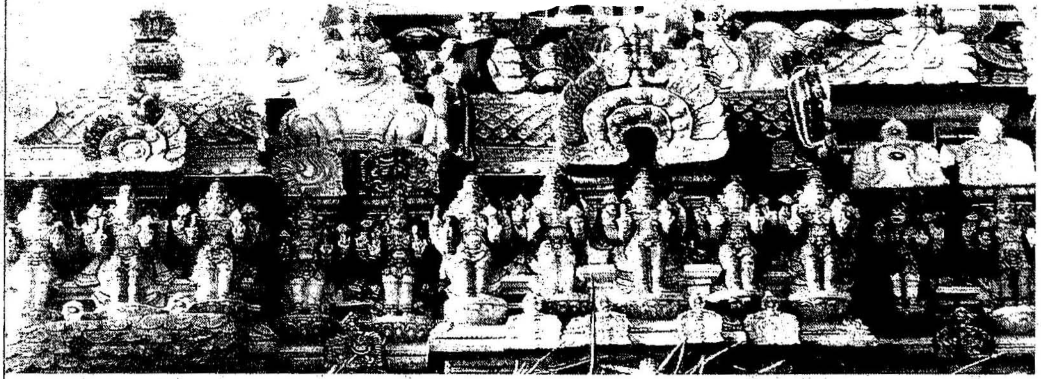

பன்னிரு மூர்த்திகள் - திருவரங்கன் திருக்கோபுரம்.

பன்னிருமூர்த்திகளின் விளக்கப்படம் - திருவேரகம் (1)

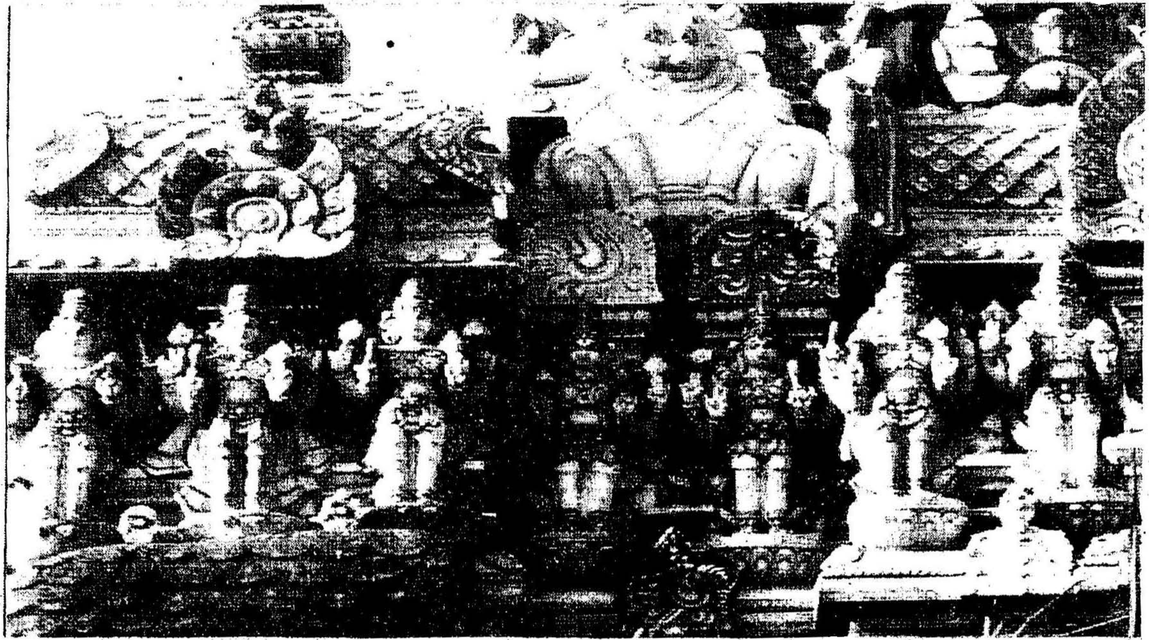

1 2 3 4 5 6 7

(தெற்குமுகம்)

ஸ்ரீ

பன்னிரு ஆழ்வார்களின் விளக்கப்படம் - திருவரங்கம் (2)

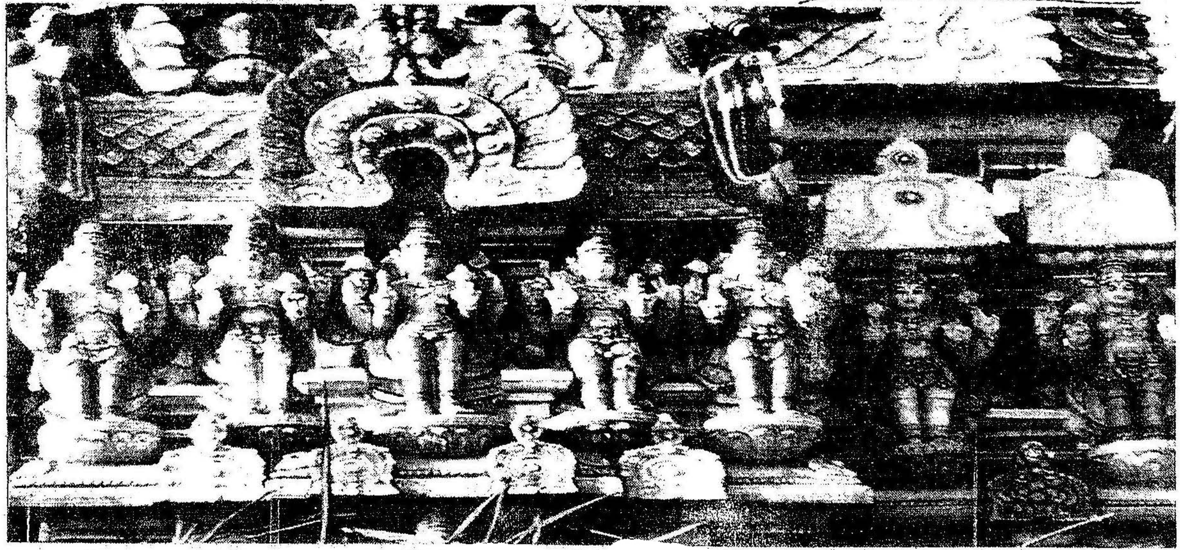

(தொடர்புக்கள்)

ChaturvimsatiMurties in Nanmukhan Gopura

சிற்பங்களமைப்பு 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 →

1.

च	ग
प	प

खड्गः for गदा

दक्षिणाधः करे यदि शंखः तर्हि वामनः ।

2.

च	प
ग	प

खड्गः for पद्मम्

खड्गः for गदा, दक्षिणाधौ क्रमेण यदि पद्मगदे तर्हि हृषीकेशः ।

3.

च	प
ग	शं

हृषीकेशः

खड्गः for गदा

4.

च	शं
प	ग

जनार्दनः

5.

च	प
शं	ग

हरिः

6.

ग	शं
प	च

अधोक्षजः(अनिरुद्धः Ref. Same Text Vol. I P. No. 21)

खड्गः for गदा

7.

शं	ग
च	प

प्रद्युम्नः

8.

प	च
ग	शं

अच्युतः

9.

ग	शं
च	प

अनिरुद्धः

see Adhokshaja

10.

च	प
ग	शं

हृषीकेशः

11.

प	च
शं	-

वामाधः करः शिथिलः ।

वामाधःकरे यदि गदा तर्हि पद्मनाभः

12.

च	ग
प	-

खड्गः for गदा

वामाधः करः शिथिलः ।

वामाधः करे यदि शङ्खः तर्हि श्रीधरः

நான்முகன் கோபுரத்திலமைந்த (24களில்) 12 மூர்த்திகளின் விளக்கம்

நான்முகன் கோபுரத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் 12 மூர்த்திகளைக் காணலாம். அவற்றின் விளக்கம் கீழ்வருமாறு-

1. பொதுவாகச் சதுர்விம்சதி (24) மூர்த்திகளுக்கு நாற்கரங்களில் ஆழி, சங்கு, தண்டு, தாமரை, ஆகியவற்றைப் பொருத்தி அமைத்தனர். ஆனால் திருவரங்கம் நான்முகன் கோபுரச் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் கதைக்கு பதில் கத்தி பொருத்தப்பட்டுள்ளது குறிப்பிடத்தக்க ஒன்று. அவ்வாறு கதைக்குப் பதில் கத்தியுடன் விளங்கும் இம்மூர்த்தியின் வலது கீழ்க்கரத்தில் சங்கம் இருக்குமாயின் வாமன மூர்த்தியாவார்.

2. இம்மூர்த்திக்கும் கதைக்குப் பதில் கத்தி காணப்படுகிறது. இவரது பெயர் இருடீகேசன்.

3. இம்மூர்த்திசதுர்விம்சதி மூர்த்திலக்ஷணம் கூறும் இருடீகேசன் ஆவார். கதை இருக்க வேண்டிய இடத்தில் கத்தி உள்ளது.

4. இம்மூர்த்தி சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் ஒருவரான ஜனார்தனன் ஆவார்.

5. இவர் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் ஒருவரான ஹரிமூர்த்தி.

6. கதைக்குப் பதில் கத்தி பொருத்தப்பட்டுள்ளது. அதோக்ஷஜன் என்றழைக்கப்படும் இவரே பிறிதோரிடத்தில் அநிருத்தராகிறார்.

7. சதுர்விம்சதி லக்ஷணம் கூறும் பிரத்யும்ன மூர்த்தி இவர்.

8. இவர் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் வரும் அச்சுதர்.

9. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் இவர் அநிருத்தர். அநிருத்தரின் மற்றொரு வடிவிற்கு இப்பகுதியின் ஆறாவது மூர்த்தி லக்ஷணத்தைக் காண்க.

10. சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் கூறும் இருடீகேசர் இவர்.

11. இம்மூர்த்தியின் இடது கீழ்க்கரம் சிதிலம் அடைந்துள்ளது. அக்கரம் கதைகொண்டமையுமாகில் பத்மநாபமூர்த்தியாகும்.

12. கதைக்குப் பதிலாக இம்மூர்த்தியின் கரத்தில் கத்தி தென்படுகிறது. இடது கீழ்க்கரம் சேதமுற்றுள்ளது. இடது கீழ்க்கரத்தில் சங்கம் கொண்டமைவதாகில் ஸ்ரீதர மூர்த்தி எனப்படுவர்.

சந்திரபுஷ்கரிணிக் கரையில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்

நான்முகன் கோபுரத்தின் பாலமைந்த சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் 12 மூர்த்திகளைக் குறித்து அறிந்த நாம் ஆலிநாடன் எனப்பெறுகின்ற திருமங்கையாழ்வாரின் பெயரில் அமைந்த நான்காம் திருச்சுற்றின் வடபகுதியில்

*பரமபத வாசலுக்குச் செல்வோம். பரமபத வாசலுக்கு வடகிழக்கில் சந்திரபுஷ்கரிணீ காணக்கிடைக்கின்றது. புஷ்கரிணியின் மேற்கு வாயிலுக்கு அருகே அமைந்த மேற்புற மதிளில் மேற்றிசை பார்த்தவாறே தீர்த்தக்கரை வாசுதேவர் சந்நிதியை நோக்கும் வண்ணம் நின்ற திருக்கோலத்தில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் 19 மூர்த்திகள் வடக்கிலிருந்து தெற்காகவும், அவற்றை ஒட்டினார்ப்போல் மற்ற 5 மூர்த்திகளை இராமலக்ஷ்மண சீதாஞ்ஜநேய ஸ்வாமிகளுடன் நின்ற நிலையில் தென்திசை நோக்கியவாறு மேற்கிலிருந்து கிழக்காகவும் அமைத்திருக்கின்றனர். சந்திர புஷ்கரிணிக்கரை 24 மூர்த்திகளிலும் நான்முகன் கோபுர 12 மூர்த்திகளிலும் நாயகிகளின் உருவங்கள் காட்டப்படவில்லை.** புஷ்கரிணியின் மேற்புறச்சுவற்றின் முடிவான தென்திசைக் கோணத்திலும், தென்புறச்சுவற்றின் தொடக்கமான மேற்றிசைக் கோணத்திலும் உள்ள மூர்த்திகளுக்கு மட்டும் கோஷ்டம் அமைக்கப்பெற்றுள்ளது.

★ இக்ஷ்வாகு குலதனம் அ. 13 (படங்களும் விளக்கங்களும்)

★★ நாயகிகளின் உருவக்குறிப்புகள் இந்நூலிலும், உருவங்கள் இந்நூலின் முதல் பாகத்திலும் கொடுக்கப்பட்டுள்ளன.

चन्द्रपुष्करणीतीरे चतुर्विंशतिमूर्तयः

சந்திரபுஷ்கரிணிக் கரை சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்

திருவரங்கம

(உ)

சந்திரபுஷ்கரணி – கீழ்க்கரை – திருவரங்கம் – திருச்சி

[illegible] – [illegible] – [illegible]

① ② ③

④ ⑤ ⑥

(१९) (२०)

(२१) (२२) (२३) (२४)

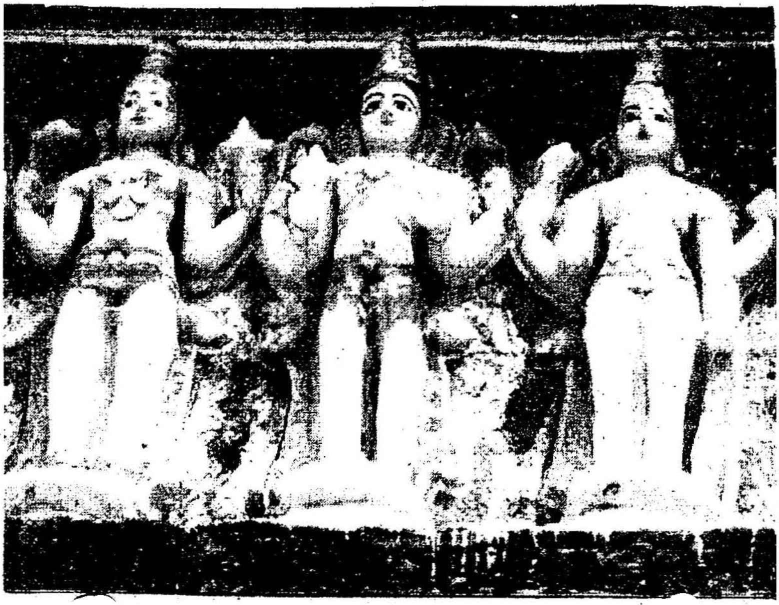

1.	च	ग	श्रीधरः
	प	शं	
2.	ग	च	उपेन्द्रः
	शं	प	
3.	शं	ग	दक्षिणाधः करो रिक्तहस्तः
		चं	दक्षिणाधः यदि पद्मं तर्हि दामोदरः
4.	प	शं	(वामाधः हस्तो न दृश्यते)
	च		वामाधः करे यदि गदा तर्हि पुरुषोत्तमः
5.	शं	च	दक्षिणाधः करे यदि गदा तर्हि वासुदेवः
	प	प	
6.	ग	ग	दक्षिणोर्ध्वकरे यदि पद्मं तर्हि नारसिंहः
	च	शं	
7.	प	शं	दक्षिणवामाधःकरौ न दृश्येते
	–	–	
8.	प	ग	वामाधः करः अभयहस्तः
	शं	अ	वामाधः करे यदि चक्रं तर्हि नारायणः
9.	शं	च	केशवः
	प	ग	प्रलम्ब गदा दृश्यते

சதுர்விம்சதி (௨௪) மூர்த்திகளும் பதினான்கு (14) மூர்த்திகள் (மேற்குமுகம்)

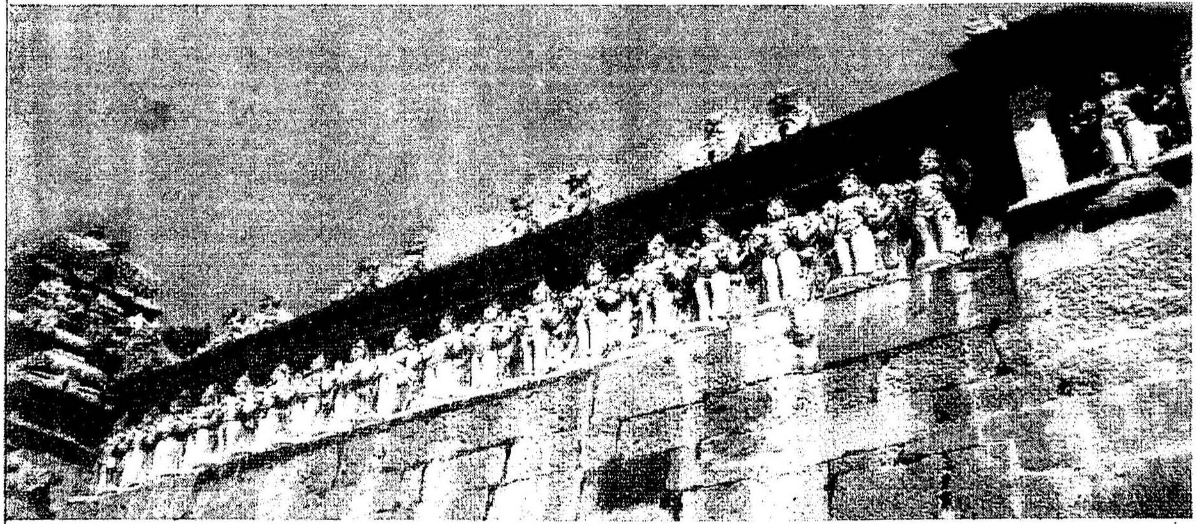

சந்திர புஷ்கரிணி படித்துறை மண்டப (மேல்விதான) மேற்றிசைச் சுவர்.

திருவரங்கம்.

*

([illegible])

[illegible]

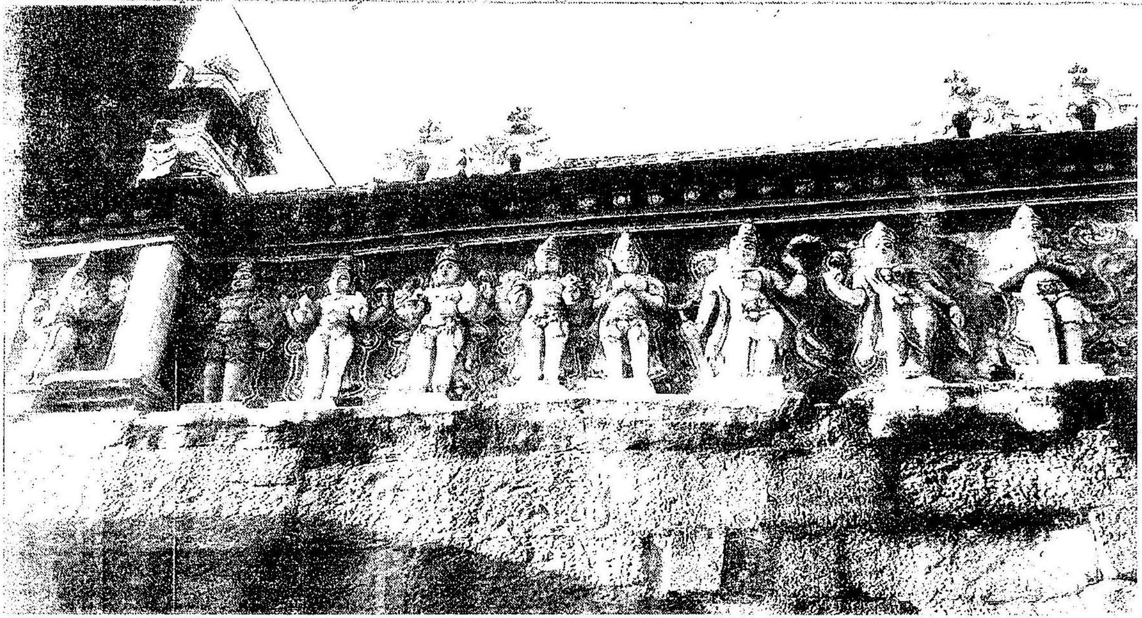

[illegible]

[illegible]

10.

ग	शं
अ	प

दक्षिणाधःकरः अभयहस्तः

दक्षिणाधः करे यदि चक्रं तर्हि अनिरुद्धः

11.

च	ग
च	प

दक्षिणोर्ध्वकरे चक्रम्

दक्षिणोर्ध्वकरे यदि शङ्खः तर्हि प्रद्युम्नः

12.

ग	च
प	शं

त्रिविक्रमः

13.

शं	प
ग	च

सङ्कर्षणः

14.

च	प
–	शं

दक्षिणाधःकरः अभयहस्तः

अभयहस्ते यदि गदा तर्हि हृषीकेशः

15.

ग	प
च	शं

गोविन्दः

16.

शं	ग
च	प

प्रद्युम्नः

17.

शं	च
च	–

वामाधःकरः शिथिलः

18.

च	शं
प	ग

जनार्दनः

19.

ग	शं
प	प

वामाधः करे यदि चक्रं तर्हि अधोक्षजः

20.

प	शं
प	प

दक्षिणोर्ध्वे, अधो हस्तद्वयेपि पद्मानि दृश्यन्ते

21.

प	शं
प	प

दक्षिणाधः करे रक्तपद्मं,
वामाधः करे श्वेतपद्मं च दृश्येते

22.

च	प
ग	शं

हृषीकेशः

23.

च	ग
प	शं

श्रीधरः

24.

शं	ग
प	च

दामोदरः

लक्ष्मणः

रामः

सीता

आञ्जनेयः

சந்திர புஷ்கரிணி மதிள் சுவற்றில் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகள்
(மேற்புறச்சுவற்றில் அமைந்தவை)

1. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளுள் ஒருவரான சிரீதரன்.
2. ,, ,, ,, உபேந்திரன்
3. இம்மூர்த்தியின் கீழ்வலக்கை வெறுங்கையாகக் காணப் படுகிறது. அதுவே பத்மம் கொண்டமையுமாகில் இவர் தாமோதரன் எனப்படுவார்.
4. இம்மூர்த்தியின் இடது கீழ்க்கைக் காணப்படவில்லை. இடது கீழ்க்கையில் கதையிருந்தால் புருஷோத்தமன்.
5. வலது கீழ்க்கையில் தாமரையினைப் பெற்ற இம்மூர்த்தியின் கையில் கதை இருக்குமாயின் வாசுதேவர் எனப்படுவார்.
6. வலது மேற்கரம் தாமரை கொண்டமைவதாகில் நரசிம்மர் ஆவார்.
7. இவர் தன்னுடைய மேலிரு கரங்களில் தாமரையையும், சங்கத்தையும் பெற்றுள்ளார். கீழிரண்டு காணப்பட வில்லை.
8. இம்மூர்த்தியின் இடது கீழ்க்கரம் அபயஹஸ்தமாகும். அக்கரம் சக்கரம் கொண்டமைவதாகில் நாராயணமூர்த்தி ஆவார்.
9. இவர் சதுர்விம்சதி மூர்த்தி லக்ஷணம் கூறும் கேசவன் ஆவார். அவரது இடது கீழ்க்கரம் தொங்கவிடப்பட்ட கதையைப் பெற்றிருப்பது சிறப்பு.
10. நாற்கரங்களில் வலது கீழ்க்கரம் அபயஹஸ்தமாகிறது. வலது கீழ்க்கரம் சக்கரத்தைப் பெற்றிருப்பின் அநிருத்தர் ஆகலாம்.
11. இம்மூர்த்தியின் வலது மேற்கரத்தில் அமைந்த சக்கரத்திற்குப் பதில் சங்கமாகில் பிரத்யும்னன்.
12. இவர் சதுர்விம்சதி மூர்த்திலக்ஷணம் கூறும் திரிவிக்கிரமன் ஆவார்.

13. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் இவர் மதுசூதனன்.

14. இம்மூர்த்தியின் வலது கீழ்க்கை அபய ஹஸ்தம். இதில் கதை அமையுமானால் இருடீகேசன் ஆவார்.

15-16. இவ்விரு மூர்த்திகளும் முறையே சதுர்விம்சதி மூர்த்தி தியானம் கூறும் கோவிந்த பிரத்யும்னர்கள்.

17. இடது கீழ்க்கரம் சேதமுற்றுள்ளது. அதில் கதை இருந்தால் ஜனார்தனன்.

18. சதுர்விம்சதி மூர்த்திலக்ஷணம் கூறும் ஜனார்தனனே இவர்.

19. மேற்புறச் சுவற்றில் மேற்புறம் நோக்கிய கோஷ்டத்தில் இலங்குபவர். இவரது கீழிரு கைகளில் தாமரை மலர்கள் காணப்படுகின்றன. இடது கீழ்க்கை சக்கரம் கொண்டு அமையுமானால் அதோக்ஷஜர் ஆவார்.

மேற்புறத்தின் தென்பகுதிச்(புஷ்கரிணிக்குத் தென்மேற்குச்) சுவற்றில் அமைந்தவை

20. கோஷ்டத்தினுள் அமைக்கப்பெற்றதான தென்புறம் பார்த்த இம்மூர்த்தியின் மேல் வலது, கீழிரு கைகளில் தாமரையும், இடது மேற்கரத்தினில் மட்டும் சங்கமும் தென்படுகிறது.

21. இம்மூர்த்தியின் வலது கீழ்க்கரத்தில் செந்தாமரையும், இடது கீழ்க்கரத்தில் வெண்டாமரையும், மேல் வலக்கையில் சக்கரமும், மேல் இடக்கையில் கதையும் உள்ளன.

22. சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளில் இவர் இருடீகேசன் என அழைக்கப்படுகிறார்.

23. இருபத்து நான்கு மூர்த்திகளில் இவர் ஸ்ரீதரன் ஆவார்.

24. இருபத்துநான்காம் மூர்த்தியான இவர் தாமோதரனின் வடிவங்கொண்டுள்ளார்.

மீதியுள்ள இடங்களைப் பூர்த்திசெய்ய மேலும் நான்கு மூர்த்திகளை அதிகமாக அமைத்துள்ளனர். அந்த நான்கு மூர்த்திகளின் பெயர் கீழ்வருமாறு.

இலக்குமணன்

ராமன்

சீதை

ஆஞ்ஜநேயன்

இந்த சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் (24 மூர்த்திகளின்) நாற்கரங்களில் அமைகின்ற சங்கம், சக்ரம், கதை, பத்மங்களுக்கு முன்னால் அளிக்கப்பட்ட கருட சம்ஹிதை கூறும் சதுர்விம்சதி மூர்த்திகளின் பட்டியலைப் பயன்படுத்துக.

दशावतारलक्षणम्*

श्रीभगवानुवाच-

दशावतारं मत्स्यादि लक्षणं प्रवदामि ते ।
मत्स्याकारस्तु मत्स्यः स्यात् कूर्मः कूर्माकृतिर्भवेत् ॥

नराङ्गो वाथ कर्तव्यो भूवराहो गदारिभृत् ।
दक्षिणे वामके शङ्ख लक्ष्मीर्वा पद्ममेव वा ॥

श्रीर्वामकूर्परस्था तु क्ष्मानन्तौ चरणानुगौ ।
वराहस्थापनाद्राज्यं भवाब्धितरणं भवेत् ॥

नरसिंहो विवृतास्यो वामोरुर्धृतदानवः ।
तद्वक्षो दारयन्माली स्फुरच्चक्रगदाधरः ॥

छत्री दण्डी वामनः स्यादथवा स्याच्चतुर्भुजः ।
रामश्चापेषुहस्तः स्यात् खड्गी परशुनान्वितः ॥

---

* अग्निपुराणम् – S. 527 P. No. 60, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur

रामश्चापी शरी खड्गीशङ्खी वा द्विभु जःस्मृतः ।
गदालाङ्गलधारी च रामो वाथ चतुर्भुजः ॥

वामोर्ध्वे लाङ्गलं दद्यादधःशङ्खं सुशोभनम् ।
मुसलं दक्षिणोर्ध्वे तु चक्रं चाधः सुशोभनम् ॥

शान्तात्मा लम्बकर्णश्च गौराङ्गश्चाम्बरावृतः ।
ऊर्ध्वं पद्मस्थितो बुद्धः वरदाभयदायकः ॥

धनुस्तूणान्वितः कल्की म्लेच्छोत्सादकरो द्विजः ।
अथवाश्वस्थितः खड्गी शङ्खचक्रगदान्वितः ॥

वासुदेवादि नवलक्षणम्

लक्षणं वासुदेवादि नवकस्य वदामि ते ।
दक्षिणोर्ध्वे गदा वामे वामोर्ध्वे चक्रमुत्तमम् ॥

ब्रह्मेशौ पार्श्वगौ नित्यं वासुदेवोऽस्ति पूर्ववत् ।
शङ्खी स वरदो वाऽथ द्विभुजो वा चतुर्भुजः ॥

लाङ्गली सुसली रामो गदापद्मधरः स्मृतः ।
प्रद्युम्नो दक्षिणे चक्रं शङ्खं वामे धनुः करे ॥

गदा धन्वावृतः प्रीत्या प्रद्यम्ने वा धनुः शरी ।
चतुर्मुखश्चतुर्बाहुः बृहज्जठरमण्डलः ॥

लम्बकूर्चो जटायुक्तो ब्रह्मा हंसाग्रवाहनः ।
दक्षिणे चाक्षसूत्रं च स्रुचो वामे तु कुण्डिकाः ॥

आज्यस्थाली सरस्वती सावित्री वामदक्षिणे ।
विष्णुरष्टभुजस्तार्क्ष्ये करे खड्गस्तु दक्षिणे ।

गदाधरश्च वरदो वामे कार्मुकखेटके ।
चक्रशङ्खौ चतुर्बाहुनरसिंहश्चतुर्भुजः ॥

शङ्खचक्रधरो वापि विदारितमहासुरः ।
चतुर्बाहुर्वराहस्तु शेषः पाणितले धृतः ॥

धारयन्बाहुना पृथ्वी वामनः कमलाधरः ।
पादलग्ना धरा कार्या यदा लक्ष्मीर्व्यवस्थिता ॥

त्रैलोक्यमोहनस्ताक्ष्र्ये ह्यष्टबाहुस्तु दक्षिणे ।
चक्रं शङ्खं च मुसलं अङ्कुशं वामके करे ॥

शङ्खशार्ङ्गगदापाशान्पद्मवीणा समन्विते ।
लक्ष्मीः सरस्वती कार्ये विश्वरूपोऽथ दक्षिणे ॥

चक्रं खड्गं च मुसलं अङ्कुशं पट्टिशं क्रमात् ।
मुद्गरं तथा पाशं शक्तिशूलं शरं करे ॥

वामे शङ्खं च गदा पाशं च तोमरम् ।
लाङ्गलं परशुं दण्डं छुरिकां चर्म चोत्तमम् ॥

विंशद्बाहुश्चतुर्वक्त्रो दक्षिणस्थोऽथ वामके ।
त्रिणेत्रो वामपार्श्वेऽपि शयितो जलशाय्यपि ॥

श्रिया धृतैकचरणो विमलाद्याभिरीडितः ।
नाभिपद्मे चतुर्वक्त्रो हरेः शङ्करको हरिः ॥

शूलर्षिधारी दक्षे च गदा चक्रधरोऽपरे ।
रुद्रकेशवलक्ष्माङ्गो गौरी लक्ष्मी समन्वितः ॥

शङ्खचक्रगदावेदपाणिश्चाश्वशिरो हरिः ।
वामपादो धृतःशेषे दक्षिणः कूर्मपृष्ठगः ॥

दत्तात्रेयो द्विबाहुः स्याद्वामोत्सङ्गे श्रिया सह ।
विष्वक्सेनश्चक्रगदी हलशङ्खी हरेर्गणः ॥

इत्याग्नेये महापुराणे मत्स्यादि दशावतार
प्रतिमालक्षणवर्णनं नाम एकोनपञ्चाशत्तमोऽध्यायः

------- ✧ ------

தசாவதாரலக்ஷணம்*

ஸ்ரீபகவானுவாச -

தசாவதாரம் மத்ஸ்யாதி லக்ஷணம் பிரவதாமி தே ।
மத்ஸ்யாகாரஸ்து மத்ஸ்ய:ஸ்யாத் கூர்ம: கூர்மாக்ருதிர்பவேத் ॥

நராங்கோ வாத கர்த்தவ்யோ பூவராஹோ கதாரிப்ருத் ।
தக்ஷிணே வாமகே சங்க்கம் லக்ஷ்மீர் வா பத்மமேவ வா ॥

ச்ரீர்வாமகூர்ப்பரஸ்த்தா து க்ஷமாநந்தௌ சரணானுகௌ ।
வராஹஸ்தாபனாத் ராஜ்யம் பவாப்திதரணம் பவேத் ॥

நரசிம்ஹோ விவ்ருதாஸ்யோ வாமோருர்த்ருததானவ: ।
தத்வக்ஷோ தாரயன் மாலீ ஸ்புரச்சக்ரகதாதர: ॥

சத்ரீ தண்டீ வாமன: ஸ்யாதத்தவா ஸ்யாச்சதுர்புஜ: ।
ராமச்சாபேஷு ஹஸ்த:ஸ்யாத் கட்கீ பரசுனான்வித: ॥

ராமச்சாபீ சரீ கட்கீ சங்க்கீ வா த்விபுஜ: ஸ்ம்ருத: ।
கதாலாங்கலதாரீ ச ராமோ வாத சதுர்புஜ: ॥

வாமோர்த்வே லாங்கலம் தத்யாதத: சங்க்கம் ஸுசோபனம் ।
முஸலம் தக்ஷிணோர்த்வே து சக்ரம் சாத: ஸுசோபனம் ॥

---

* அக்னி புராணம் S. 527 P. No. 60

சாந்தாத்மா லம்பகர்ணஸ்ச கௌராங்கஸ்சாம்பராவ்ருத: ।
ஊர்த்வம் பத்மஸ்த்திதோ புத்த: வரதாபயதாயக: ॥

தனுஸ்தூணான்வித: கல்கீ ம்லேச்சோத்ஸாதகரோ த்விஜ: ।
அதவாச்வஸ்தித: கல்கீ ம்லேச்சோத்ஸாதகரோ த்விஜ: ॥

அதவாச்வஸ்தித: கட்கீ சங்க்க சக்ர கதான்வித: ।

வாசுதேவாதி நவக லக்ஷணம்

லக்ஷணம் வாசுதேவாதி நவகஸ்ய வதாமி தே ॥

தக்ஷிணோர்த்வே கதா வா மே வாமோர்த்வே சக்ரமுத்தமம் ।
பிரம்மசௌ பார்ச்வகௌ நித்யம் வாசுதேவோஸ்தி பூர்வவத் ॥

சங்க்கீ ச வரதோ வாத த்விபுஜோ வா சதுர்புஜ: ।
லாங்கலீ முஸலீ ராமோ கதா பத்மதர: ஸ்ம்ருத: ॥

பிரத்யும்னோ தக்ஷிணே சக்ரம் சங்க்கம் வாமே தனு: கரே ।
கதா தன்வாவ்ருத: ப்ரீத்யா பிரத்யும்னே வா தனு: சரீ ॥

சதுர்புஜோऽநிருத்த: ஸ்யாத்ததா நாராயணோ விபு: ।
சதுர்முகஸ்சதுர்பாஹு: ப்ருஹஜ்ஜடர மண்டல: ॥

லம்பகூர்ச்சோ ஜடாயுக்தோ பிரம்மா ஹம்ஸாக்ரவாகன: ।
தக்ஷிணே சாக்ஷசூத்ரம் ச ஸ்ருசோ வாமே து குண்டிகா ॥

ஆஜ்யஸ்தாலீ ஸரஸ்வதீ ஸாவித்ரீ வாமதக்ஷிணே ।
விஷ்ணு ரஷ்டபுஜஸ்தார்க்ஷ்யே கரே கட்கஸ்து தக்ஷிணே ॥

கதாதரஸ்ச வரதோ வாமே கார்முக கேடகே ।
சக்ரசங்க்கௌ சதுர்பாஹு நரஸிம்ஹஸ்சதுர்புஜ: ॥

சங்க்க சக்ரதரோ வாபி விதாரித மஹாஸுர: ।
சதுர்பாஹுர் வராஹஸ்து சேஷ: பாணிதலே த்ருத: ॥

தாரயன் பாஹுனா ப்ருத்வீ வாமன: கமலாதர: ।
பாதலக்னா தரா கார்யா யதா லக்ஷ்மீர்வ்யவஸ்த்திதா ॥

த்ரைலோக்ய மோஹனஸ்தார்க்ஷ்யே ஹ்யஷ்டபாஹுஸ்து தக்ஷிணே ।
சக்ரம் சங்க்கம் ச முஸலம் அங்குசம் வாமகே கரே ।

சங்க்க சார்ங்க கதாபாகான் பத்மவீணா ஸமன்விதே
லக்ஷ்மீ: ஸரஸ்வதீ கார்யே விச்வரூபோத தக்ஷிணே ॥

சக்ரம் கட்கம் ச முஸலம் அங்குசம் பட்டிசம் க்ரமாத் ।
முத்கரம் ச ததா பாசம் சக்திசூலம் சரம் கரே ॥

வாமே சங்க்கம் ச கதா பாசம் ச தோமரம் ।
லாங்கலம் பரசும் தண்டம் சுரிகாம் சர்மசோத்தமம் ॥

விம்சத்பாஹு: சதுர்வக்த்ரோ தக்ஷிணஸ்தோத வாமகே ।
த்ரிணேத்ரோ வாமபார்ச்வேபி சயிதோ ஜலசாய்யபி ॥

ச்ரியா த்ருதைக சரணோ விமலாத்யாபிரீடித: ।
நாபி பத்மே சதுர்வக்த்ரோ ஹரே: சங்கரகோ ஹரி: ॥

சூலர்ஷிதாரீ தக்ஷே ச கதா சக்ரதரோபரே ।
ருத்ரகேசவலக்ஷ்மாங்கோ கௌரீ லக்ஷ்மீ ஸமன்வித: ॥

சங்க்க சக்ரகதாவேதபாணிஸ்சாச்வசிரோ ஹரி: ।
வாமபாதோ த்ருத: சேஷே தக்ஷிண: கூர்மப்ருஷ்ட்டக: ॥

தத்தாத்ரேயோ த்விபாஹு: ஸ்யாத்வாமோத்ஸங்கே ச்ரியா ஸஹ ।
விஷ்வக்ஸேனஸ்சக்ரகதீ ஹலசங்க்கீ ஹரேர்கண: ॥

இத்யாக்னேயே மகாபுராணே மத்ஸ்யாதி தசாவதார
பிரதிமாலக்ஷணவர்ணனம் நாம
ஏகோன பஞ்சாசத்தமோத்யாய: ॥

அக்னிபுராணத்தில் தசாவதாரலக்ஷணம்

ஸ்ரீபகவான் கூறுகிறார்

மத்ஸ்யாவதாரம் முதலான தசாவதாரத்தின் லக்ஷணத்தை உனக்கு நான் உபதேசிக்கிறேன். மீனுருவாகவே மத்ஸ்யவதாரத்தினையும், ஆமையாகவே கூர்மாவதாரத்தினையும் அமைக்கலாம். பூவராகனை தன்வலது கீழ்க்கையினில் கதையையும், மேல் வலது கையினில் சக்கரத்தையும் அமைத்து இடது மேற் கையில் சங்கம், இடது கீழ்க்கையில் லக்ஷ்மியையோ தாமரையையோ பொருத்தி மனித உருவினராகவும் நிறுவலாம். லக்ஷ்மியை இடது முழங்கைப் பகுதியில் அமர்த்தியவராய் க்ஷமை (பூமிதேவி)யையும், அனந்தனை (பாம்பை)யும் திருவடிகளை அணுகப்பெற்றவர்களாய் வராகமூர்த்தியை நிறுவலாம். வராகமூர்த்தியை நிறுவுவதால் உலக வாழ்வான கடலைக் கடந்து உன்னத பதவியைப் பெறலாம். உலகுக்கும் நன்மை உண்டாகும். நரஸிம்மரை பிளந்தவாயராகவும், அவரது இடது தொடையில் அரக்கரைப் பெற்று, அரக்கரின் வக்ஷஸ்தலத்தைப் பிளந்து அக்கு வடத்தினை மாலையாய் அணிந்து ஆழி சங்கம் படைக்கல மேந்தியவராய் அமைக்கலாம். குடையும் கோலுங்கொண்டகோல வாமனனை இரு கையினனாகவும், நாற்கையின னாகவும் நிறுவலாம். அம்பு, வில், கத்தி, கோடரி ஆகிய ஆயுதங்கள் பெற்ற நாற்கையினராகவும், அம்பு வில்களைக்கொண்டோ கத்தி சங்கத்தைப் பெற்றோ இருகையினராகவும் ராமனை அமைக்கலாம். கதை கோடரியையும் சேர்த்து சதுர்புஜராமனாகவும் பிரதிஷ்டை செய்யலாம். மேல் இடக்கையில் கோடரியினையும், இடது கீழ்க்கையில் அழகிய சங்கத்தையும் மேல் வலக்கையில் உலக்கையினையும், கீழ் வலது கரத்தினில் சக்கரத்தினையும்

(சதுர்புஜ இராமனுக்கு) அமைக்கலாம். சாந்த உருவினராய், தொங்கவிடப்பட்ட காதிணைகளைக் கொண்டவராய் வெண்மையான மேனியுடன் பட்டாடை போர்த்தியவாறே பத்மாஸனத்தில் அமர்ந்த வண்ணம் வரதம், அபயம், ஆகிய முத்திரைகளோடு புத்தபிம்பத்தை அமைக்க வேண்டும். மிலேச்சரை அழிக்கும் முகமாக வேதியர் வேடத்தில் அம்பு அம்பராத்தூணியுடனும் அல்லது குதிரைமேலமர்ந்து கத்தி, சங்கம், சக்கரம், கதை ஆகிய படைக்கலன்களுடன் கூடியவராயும் கல்கியவதாரத்தை நிறுவலாம். இனி வாசுதேவர் தொடங்கி 9 மூர்த்திகளின் லக்ஷணங்கள் உரைக்கப்படுகின்றன. வாசுதேவரின் மேல் வலக்கையில் கதையும், இடது மேற்கையில் சக்கரமும், பிரம்மேசானர்களை அருகில் இருப்பவராயும் அம்மூர்த்தியை அமைக்கலாம். அப்படியே வாசுதேவரின் அமைப்பில் மேல் கையில் சக்ர சங்கங்களையும், கீழ்க்கைகளில் வரதமுத்திரை, கதைகளையும் பொருத்தி அமைக்கலாம். பிரத்யும்னரை வலது கையினில் சக்கரமும், இடது கையினில் வில்லும் பெற்றவராய் அமைக்க வேண்டும். கதை வில்லும் கொண்டவராயும், வில் அம்புகளைப் பெற்றவராயும் பிரத்யும்னரை நிறுவலாம். அநிருத்தரும், நாராயணரும் நாற்கரங்களைப் பெற்றவராவர். நான்முகம், நாற்கரம், பெருவயிற்றுப்பகுதி, நீளமான கூர்ச்சம், ஜடை, வலக்கையில் அக்ஷமாலை ஸ்ருக் என்னும் வேள்விக்கரண்டிகள், இடக்கையில் கமண்டலம், நெய் வட்டில் இடது வலது பார்சுவங்களில் முறையே சரசுவதி, சாவித்ரி தேவியர்கள் ஆகியோர் அமைய பிரம்மதேவரை அன்னப்பறவை ஊர்தியில் அமர்ந்தவராய் நிறுவவேண்டும். விஷ்ணுவை எண்டோளனாக வலது கைகளில் கத்தி, கதை போன்ற ஆயுதங்களுடன் வரத முத்திரையோடும் இடது கையினில் கார்முகம், கேடகம் போன்றவற்றோடும்

நிறுவலாம். நரசிம்ம மூர்த்தியை சதுர்புஜஙகளோடு வலது கையிணைகளில் சக்கரங்களையும், அமைத்தும் அல்லது பொன்பெயரோன் அவுணன் உடல் பிளக்குமாறும் பிரதிஷ்டிக்கலாம். வராகமூர்த்தியை நாற்கரங்களோடு ஆதிசேஷன் பணாமண்டலத்தில் தாங்கப்பெற்றவராய் நிறுவலாம். வாமன மூர்த்தியை அவரது கைகளில் பூமியையும், கமலத்தையும் தரித்தவராயும், அடிவருடுமாறு பூமிதேவியையும், ஸ்ரீதேவியையும் நிறுவலாம். திரைலோக்கிய மோகன மூர்த்தியை எட்டு கைகளோடு சக்ரம் சக்ரம், சங்கு, முஸலம், அங்குசம் ஆகியவற்றை இடது கைகளிலும், சங்கம், சார்ங்கம், கதை, பாசம், பத்மம், வீணை ஆகியவற்றை வலது கைகளிலும் பெற்றவராய் நிறுவலாம். விச்வரூபமூர்த்திக்கு இருமருங்கிலும் லக்ஷ்மீ, சரசுவதியை நிறுவி வலது கைகளில் சக்ரம், கத்தி, முஸலம், அங்குசம், பட்டிசம், முத்கரம், பாசம், சக்தி, சூலம், சரம் ஆகியவற்றினை அமைத்தும், இடதுகைளில் சங்கம், கதை, பாசம், தோமரம், லாங்கலம், பரசு, தண்டம், கத்தி, சர்மம் இவைகளுடன் 20 கைகள், 4 முகங்கள் கூடினவராய் அமைக்கலாம். ஹரிமூர்த்தியை பாற்கடலில் பள்ளிகொண்டவாறே இடது பார்ச்வத்தில் முக்கண் மூர்த்தியான சிவபெருமானையும், லக்ஷ்மிதேவியால் அடிவருடப்பெற்றவராயும் விமலாதிகளால் வணங்கப்பெற்றவராயும் அமைக்கலாம். ருத்ரகேசவர் எனும் சிவவிஷ்ணு ரூபத்தை வலது பகுதியில் சூலம், அம்பு போன்ற ஆயுதங்களையும், கௌரியினையும், இடது பகுதியில் கதை சக்ரம் போன்ற ஆயுதங்களையும், லக்ஷ்மியினையும் அமைத்து நிறுவலாம். பரிமுகத்தோனான ஹயக்ரீவமூர்த்தியை வலது மேற்கையில் சக்ரம், இடது மேற்கையில் சங்க்கம் இடது கீழ்க்கையில் வேதபுத்தகம், வலது கீழ்க்கையில் கதை ஆகியன பொருத்தி, இடது பாதத்தை சேஷாசனத்தில் வைத்தும், வலது பாதத்தை

ஆமையின் முதுகத்திடை வைத்தவாறும் அமைக்கலாம். தத்தாத்ரேயரை இரு கைகளுடன் இடது தொடையில் லக்ஷ்மியுடனும் விஷ்வக்ஸேனரை வலது மேற்கையில் சக்கரம், கீழில் கதையுடனும், இடது மேற்கையில் சங்க்கம், கீழில் ஹலத்தையும் அமைத்து விஷ்ணுகணங்களில் ஒருவராகவும் நிறுவலாம்.

இத்துடன் ஆக்னேய மகாபுராணத்தில்
மத்ஸ்யாதி தசாவதார
பிரதிமாலக்ஷண வர்ணனம் எனும்
49ம் அத்யாயம் முற்றுபெற்றது.

दशावतारलक्षणम्*

नरसिंहस्य विधेयं हरिरूपा सुसिद्धिदा ।
त्रैलोक्यमोहनैर्मन्त्रैः स्थाप्यः त्रैलोक्यमोहनम् ॥

गदी दक्षे शान्तिकरो द्विभुजो वा चतुर्भुजः ।
वामोर्ध्वे कारयेश्चक्रं पाञ्चजन्यमथो ह्यधः ॥

श्रीपुष्टिसंयुतं कुर्याद्धलेन सह भद्रया ।
प्रासादे स्थापयेद्विष्णुं गृहे वा मण्डपेऽपि वा ॥

वामनं चैव वैकुण्ठं हयास्यमनिरुद्धकम् ।
स्थापयेज्जलशय्यास्थं मत्स्यादींश्चावतारकान् ॥

* अग्निपुराणम् – S. 527 P. No. 79, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur

सङ्कर्षणं विश्वरूपं लिङ्गं वै रुद्रमूर्तिकम् ।
अर्धनारीश्वरं तत्र हरिशङ्करमातृकाः ॥

भैरवं च तथा सूर्यं ग्रहांस्तद्वद्विनायकम् ।
गौरीमिन्द्रादिभिः सेव्यां जित्रजां च बलाबलाम् ॥

•••• ✡ ••••

தசாவதாரலக்ஷணம்*

நரஸிம்மஸ்ய வித்யேயம் ஹரிரூபா ஸுஸித்திதா ।
த்ரைலோக்ய மோஹனைர் மந்த்ரை: ஸ்தாப்ய
த்ரைலோக்யமோஹனம் ॥

கதீ தக்ஷே சாந்திகரோ த்விபுஜோ வா சதுர்புஜ: ।
வாமோர்த்வே காரயேத் சக்ரம் பாஞ்சஜன்யமதோஹ்யத: ॥

ச்ரீபுஷ்டிஸம்யுதம் குர்யாத் பலேன ஸஹ பத்ரயா ।
ப்ராஸாதே ஸ்தாபயேத் விஷ்ணும் க்ருஹே வா மண்டபேபி வா ॥

வாணம் சைவ வைகுண்டம் ஹயாஸ்யமநிருத்தகம் ।
ஸ்தாபயேஜ்ஜலசய்யாஸ்த்தம் மத்ஸ்யாதீம்ஸ்சாவதாரகான் ॥

ஸங்கர்ஷணம் விச்வரூபம் லிங்கம் வை ருத்ரமூர்த்திகம் ।
அர்தநாரீச்வரம் தத்ர ஹரிசங்கர மாத்ருகா: ॥

பைரவம் ச ததா சூர்யம் க்ருஹாம் ஸ்தத்வத் விநாயகம் ।
கௌரீமிந்த்ராதிபி: ஸேவ்யாம் சித்ரஜாம் ச பலாபலாம் ॥

பொருள் : நரசிம்மருக்கு வித்யாதேவி ஹரிரூபையாக நாயகி ஸ்தானத்தில் அமைந்து மக்களனைவருக்கும் நற்சித்திகளை அளிப்பவராகின்றார். திரைலோக்ய மோஹனரை த்ரைலோக்ய மோகன மந்திரங்களால் நிறுவவேண்டும். இருகைகளோ நாற்கைகளோ கொண்டமைகின்ற விஷ்ணுவின் வலது பக்கம் கதையினை அமைப்பது சாந்தியைக் கொடுக்கும். விஷ்ணுமூர்த்தியின் இடதுபக்க மேற்கரத்தில் சக்கரத்தையும், கீழ்க்கரத்தில் சங்கத்தையும் ஸ்ரீபுஷ்டி, பத்ரை ஆகிய தேவிகளையும் அமைத்து க்ருஹம், மண்டபம், பிராசாதங்களில் நிறுவலாம். அவ்வாறே பிராசாதத்தில் வாமனன், வைகுண்டன், ஹயாஸ்யன், அநிருத்தன் போன்றோரை ஸ்தாபிக்க வேண்டும். மத்ஸ்யாதி அவதாரங்களை ஜலசாயியாகவும் முறைப்படி ஸங்கர்ஷணன், விச்வரூபன், லிங்கமூர்த்தி, ருத்ரமூர்த்தி, அர்தநாரீசுவரர், ஹரிசங்கரர், பைரவர், சூரியன், நவகிரஹங்கள், விநாயகர் போன்றோரையும், கௌரி தேவியை பலாபலாதி அஸ்திரங்களுடன் ஆச்சர்யத்தைத் தோற்றுவிப்பவளாகவும், இந்திராதிகளால் பணிவிடை செய்யப்படுபவளாகவும் பிரதிஷ்டை செய்யவேண்டும்.

पञ्चायुधस्तोत्रम्*

शङ्खध्यानम् –

कुन्देन्दुनीकाशमशेषपापरक्षो विषघ्नं वरधीरनादम् ।
आस्यानिलापूरितमच्युतस्य शङ्खं सदा शरणमहं प्रपद्ये ॥ 1

* S. 11738 P. No. 207 & 208, T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

खड्गध्यानम् -

प्रभासयन्तं भुवनं महान्तं सुपुष्करं पुष्कराक्षोद्धृतं च ।
विद्यामयं नन्दकनामधेयं खड्गं सदाहं शरणं प्रपद्ये ॥ 2

चक्रध्यानम् -

सहस्रसूर्यप्रतिमांशुजालस्फुरद्भ्रमद्वह्निशिखावृतं च ।
भ्रमत्कराग्रे यदरिष्टनेमेः चक्रं सदा शरणमहं प्रपद्ये ॥ 3

शार्ङ्गध्यानम् -

येनाखिलं विश्वमिदं सुगुप्तं हत्वारिसङ्घान् परमेश्वरेण ।
समस्तदेवासुरदुर्निरीक्ष्यं शार्ङ्गं सदा शरणमहं प्रपद्ये ॥ 4

कौमोदकीध्यानम् -

स विस्फुलिङ्गान्वमतीं समन्तात् -
अग्नीनशेषासुरदैत्यहन्त्रीम् ।
कौमोदकीं वामकरे निषण्णां
अमूं सदा शरणमहं प्रपद्ये ॥ 5

பஞ்சாயுதஸ்தோத்ரம்

சங்க்கதியானம்

குந்தேந்துநீகாசமசேஷபாபரக்ஷோவிஷக்னம் வரதீரநாதம் ।
ஆஸ்யாநிலாபூரிதமச்யுதஸ்ய சங்க்கம் ஸதா சரணமஹம்
பிரபத்யே ॥ 1

கட்கதியானம்

ப்ரபாஸயந்தம் புவனம் மஹாந்தம் ஸபுஷ்கரம் புஷ்கராக்ஷோ
த்ருதம் ச ।
வித்யாமயம் நந்தகநாமதேயம் கட்கம் ஸதாஹம் சரணம்
பிரபத்யே ॥ 2

சக்ரதியானம்

ஸஹஸ்ரசூர்யபிரதிமாம்சுஜாலஸ்புரத்வமத்வஹ்னிசிகாவ்ருதம் ச।
ப்ரமத்கராக்ரே யதரிஷ்டநேமே: சக்ரம் ஸதா சரணமஹம்
பிரபத்யே ॥ 3

சார்ங்க தியானம்

யேனாகிலம் விச்வமிதம் ஸு குப்தம் ஹத்வாரிஸங்கான்
பரமேச்வரேண ।
ஸமஸ்த தேவாஸுர துர்நிரீக்ஷ்யம் சார்ங்கம் ஸதா சரணமஹம்
பிர பத்யே ॥ 4

கௌமோதகீ தியானம்

ஸ விஸ்ப்புலிங்கான்வமதீம் ஸமந்தாத் அக்னீன்
அசேஷாஸுரதைத்யஹந்த்ரீம ।
கௌமோதகீம் வாமகரே நிஷண்ணாம் அமும் ஸதா
சரணமஹம் பிரபத்யே ॥ 5

பொருள்: சங்க்க தியானம் :

முல்லை, திங்கள் போன்று ஒளிர்வதும், தீவினைகள் முழுதுமாய் அகற்றுவதும் விஷமாகிற ரக்ஷோகணங்களை மாய்ப்பதும், ஒய்யாரக்குரல் கொடுப்பதும், அச்சுதனுடைய முகத்திலிருந்து வெளியான காற்றால் நிரம்பப்பெற்றதும் ஆன சங்கத்தை நான் சரணமடைகிறேன். 1

கட்க தியானம் :

பெரியதான இவ்வுலகைப் பிரகாசிக்கச் செய்வதும், புஷ்கராக்ஷனால் தரிசிக்கப்பெற்று சுபுஷ்கரமாய் விளங்குவதும், கல்வி புகட்டவல்லதும் நந்தகம் எனப்பெயர் கொண்டதுமான கத்தியை எப்பொழுதும் நான் சரணம் அடைகிறேன். 2

சக்ர தியானம் :

ஆயிரம் சூரியர்களின் ஒளியால் மின்னுவதும், உமிழ்கின்ற தீச்சுவாலைகளால் சூழப்பெற்றதும் நாராயணனின் வலக்கரத்தில் சுற்றிக்கொண்டிருப்பதும், அரிஷ்டநேமியைக் கொண்டதுமாகிய சக்கரத்தை எப்பொழுதும் நான் சரணமடைகிறேன். 3

சார்ங்க தியானம் :

எதனால் இந்த உலகம் முழுவதும் மறைக்கப்பட்டதோ எதைக்கொண்டு பரமேச்வரனால் எதிரிகளின் கூட்டம் ஒழிக்கப்பெற்றதோ தேவாசுரரனைவர்க்கும் எது கொடுமையாய்ப் பார்க்கப்படுகின்றதோ அப்பேர்ப்பட்ட அந்த சார்ங்கத்தை எப்போதும் சரணமடைகிறேன். 4

கௌமோதகீ தியானம் :

அக்னி கணங்களை உமிழ்வதும், அக்கணத்தால் ராக்ஷஸகணங்களை மீதமின்றி ஒழிப்பதும் நாராயணனின் இடது கரத்தில் விளங்குவதுமாகிய கதையை நான் எப்போதும் சரணமடைகின்றேன்.

AN APPEAL

Manuscripts on Palmleaf or Paper of the ancient works of the wise men of the past, are the great treasures, solely inherited by the Nation and it is the moral obligation of persons who possess them to preserve them safely for the future generations of mankind.

Probably you have some of these in your possession or you know friends or neighbours who possess them. You can make a great contribution to the cause of the preservation not only of our National Culture but also to the Culture of Humanity as a whole by arranging to present such manuscripts to the famous T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.

The Manuscripts so presented will be accepted and acknowledged with pleasure and gratitude by the authorities of the Library, preserved with meticulous care and made available to successive generations of readers and scholars for study and research. The hitherto unpublished works found among them, will be printed and published in due course, as facilities occur, with the expression of the Library's gratitude for your gift.

The great Scholar King of Tanjore, **Rajah Serfoji,** has attained immortal fame by dedicating enormous time and wealth to the expansion and firm establishment of this world famous **"Sarasvati Mahal Library"** It is open to you to share the honour of Serfoji, in your own measure by contributing your manuscripts to the great institution built by him.

This great Honour is beckoning to you to accept it. Will you hasten to take it up? The Library waits for your answer.

DISTRICT COLLECTOR AND DIRECTOR

Sarasvati Mahal Library,

Thanjavur

சரபோஜி மன்னர் II
(1798-1832)

உலகப் புகழ்பெற்ற அறிவுக் களஞ்சியமாகவும் அரும் பொருட்கள் உறைவிடமாகவும் கல்விக் கோயிலாகவும் திகழ்ந்து வருகிறது இந்நூலகம். தொட்டனைத் தூறும் மணற்கேணியாய் நூல் ஆர்வலர்களுக்கும், அறிஞர் பெருமக்களுக்கும் கற்றனைத்தூறும் அறிவுச் செல்வமளிக்கும் கவின் பெரும் கல்விக்கோயிலாகத் திகழ்கிறது. இந்நூலகத்தில் காணப்படும் கலை நுட்ப வேலைப்பாடுகளையும் ஆர்வத்துடன் அரிதின் முயன்று திரட்டப்பட்ட மதிப்புயர் பன்மொழி பழைய புத்தகங்களையும் அரிய கையெழுத்துச் சுவடிகளையும் பார்வையாளர்கள் மிகவும் வியந்து போற்றுகின்றனர். உலகின் பல்வேறு பகுதிகளிலிருந்தும் அறிஞர்கள் தாம் விரும்பிய பொருண்மையில் ஆய்வு மேற்கொள்ள அரிய கருத்துக்களைத் தன்னகத்தே அருமையுறக் கொண்டிருப்பதால் இந்நூலகம் நோக்கி வந்தவண்ணம் உள்ளனர். புவியினுக்கு அணிசேர் பன்மொழி பனை ஓலைச் சுவடிகளையும், காகிதச் சுவடிகளையும் பெரிதும் பெற்றுள்ள இப்பெரு நூலகம் இலக்கியத் தடத்தின் தனித் திறம் வாய்ந்ததாகத் திகழ்ந்து வருகின்றது.